

Zirgu Pasts

Nr. 9 (42)

2010. gada septembris-oktobris

MINISTRS

Saruna ar Jāni Dūklavu

TIESNEŠI

Kā nosargāt zirgu

BALERĪNA

Stāsta Terēze Rozenberga

Latvijas zemkopības ministrs
Jānis Dūklavs
Māra Millera foto

REKLĀMAS IZCENOJUMI ZIRGU PASTĀ

Vienīgais specializētais zirgkopības laikraksts latviešu valodā, iznāk vienu reizi mēnesī. „Zirgu Pasts” ir laikraksts katram Latvijas iedzīvotājam, kas vēlas zināt vairāk par to, kas un kā notiek zirgkopības nozarē un jāšanas sportā. Latvijas un ārzemju ziņas par zirgkopības jautājumiem zirgkopjiem, sportistiem, hobija jātniekiem un zirgumīļiem. Katrā numurā: plakāts - sacensību kalendārs.

2.vāks 210 x 297 mm (300 LVL + PVN) 1/2 210 x 148 mm (180 LVL + PVN)	3.vāks 210 x 297 mm (300 LVL + PVN) 1/2 210 x 148 mm (180 LVL + PVN)	4.vāks 210 x 297 mm (360 LVL + PVN) 1/2 210 x 148 mm (200 LVL + PVN)	1 lappuse 187 x 264 mm (200 LVL + PVN)	1/2 lappuse (vertikāli) 94 x 264 mm (120 LVL + PVN)
1/2 lappuse (horizontāli) 187 x 132 mm (120 LVL + PVN)	1/3 lappuse (vertikāli) 62 x 264 mm (80 LVL + PVN)	1/3 lappuse (horizontāli) 187 x 88 mm (80 LVL + PVN)	1/4 lappuse (horizontāli) 94 x 132 mm (52 LVL + PVN)	Nestandarta reklāma 0,41 LVL/cm ² + PVN

- Līdz 91x50 mm vizītkartes formāta reklāma/dažādi 20 LVL

**Zirgu fotogrāfijas
un individuālas fotosesijas**

Dace Štrausa – tālr.: 26258326
Māris Millers – tālr.: 29209802

- Līdz 60x35mm zirga pārdošanas sludinājums 3 LVL + PVN

	Vārds: Xxxxxxx
	Šķirne: Taķēnes
	Dz. gads: 2002. g.
	Augums: 164 cm
	☐ Ērzelis ☐ Ķēve ☐ Kastrāts
	Tēvs: Xxxxxxx
	Mātes tēvs Xxxxxxx
Izmantošanas veidi:	
☐ Iejāde	☐ Hobijs
☐ Konkūrs	☐ Vaisla
	☐ Draivings
	☐ Rikšošana
Cena: xxxx	Kontaktinformācija: xxxxxxxx

- Firmas baneru reklāma 6-15cm² no 3,50 LVL+PVN

ATLAIDES par atkārtojumu

2 reizes – atlaide 5%

3 reizes – atlaide 10%

4 reizes – atlaide 15%

5 reizes un vairāk – atlaides 20 %

Tehniskie maketa iesniegšanas noteikumi

Reklāmas pieņem eps, tiff un ai formātos, maketu izšķirtspējai jābūt ne mazāk kā 300 dpi. Gatavām reklāmām jābūt līdzī paraugs jpg formātā. 3 mm apgriešanas mala.

Sludinājumus sūtīt uz e-pastu:

info@zirgupasts.lv

Tālrunis uzziņām 26544243

Gribu pasapņot

Nezinu īsti kāpēc, bet lielais optimisms, kas notur vismaz kādu pēdu lidojumam virs zemes, sāk pāriet, bet, tā kā rudenīgā peļķē negribas piezēmēties, nolēmu, ka vajag pasapņot. Galu galā ne viens vien liels notikums sākas tieši ar sapni, varbūt pat, ka lielākā daļa. Sapņa ideālo un daudzkrāsaino vidi un notikumus gan koriģē nolaišanās uz zemes un citu realizētie sapņi, bet īstu sapņotāju tas sevišķi netraucē, un tas jūtas labi pat ar it kā tukšajiem „vēja ziediem”. Bet varbūt vienkārši sapnim nebija pienācis īstais laiks kļūt par dzīves īstenību?

Tā kā šis ir izvedums zirdziniekiem, būs vien jāfantazē par zirgiem. Zirgkopībā un jāšanas sportā, lai notiktu virzība uz priekšu, ir vajadzīga sistēma, kaut arī tā ne visiem patiktu. Tātad skaidri formulēta stratēģija un taktika, kas sistēmu nodrošina. Šobrīd visi, tā teikt, „dar, ko var”, bet kaut kā izklīdēti un bez kopēja konkrēta mērķa, vairāk domājot tikai paši par sevi. Šajā sistēmā, ja to tā var saukt, ir lieli robi. Pirmais lielais caurums ir izglītība visos līmeņos. Šeit gribas iesapņot vienu kārtīgu skolu jaunajiem jātniekiem, zirgu audzētājiem un kopējiem ar pasniedzējiem no valstīm, kas šajā jomā ir tālu mums priekšā. Kāpēc gan tas nevarētu būt Kleistos? Tikai jāseko līdzī visiem projektiem, kur iespējams iegūt Eiropas sniegtos labumus. Protams, jautājums ir, kas to darīs, jo mēs jau esam latvieši un turamies katrs par sevi. Laistam un apmēslojam savu puķu dobīti, bet viss lauks tikmēr niķuļo un nezeļ kā nākas.

Gribētu redzēt spēcīgu jātnieku un zirgu komandu, kas tiek mērķtiecīgi izveidota, lai Latvijas vārds skanētu pasaulē un lai šiem talantiem, kas pielikuši milzu pūles, lai kļūtu tik spēcīgi, trenējuši sevi un zirgus, audzētājiem un zirgu īpašniekiem, kas izaudzējuši un spējuši sagatavot pasaules klases zirgus, nebūtu jāstaigā ar izstieptu roku. Gribētu piedzīvot Oktes zirgaudzētavas atjaunošanu kā valsts zirgaudzētavu, kur sakopots Latvijas šķirnes zieds, kur notiktu svarīgākie zirgkopības notikumi Latvijā, kā arī tiktu veikti visiem svarīgi pētījumi un nozāres popularizējoši pasākumi, kur ierastos viesi no ārzemēm un brīnītos vien, ko mēs varam sasniegt.

Zirgs ir viens īpašs dzīvnieks, kas reti kādu atstāj vienaldzīgu. Prieks, ka patiesu interesi par mūsu nozari izrāda Valsts prezidents un viņa kundze, zirgkopībai un sportam svarīgie ministri Jānis Dūklavs un Tatjana Koķe, kuri ir redzēti apmeklējam gan jāšanas sacensības, gan zirgaudzēšanas saimniecības, un ne jau tāpēc, lai sevi parādītu, bet gan, lai redzētu savām acīm, kas šeit īsti notiek. Jāiesapņo arī viņu artava mūsu lauciņā.

Zirgi nav tikai sports. Tie ir mūsu draugi ar plašu pielietojumu. Kaut vai vienkārši, lai būtu kopā dabā, vai ārstētos gan fiziski, gan garīgi. Visā pasaulē plašumā iet dažādas metodes, kā pret zirgu izturēties dabiskākāk, tam saprotamāk un saudzīgāk. Arī pie mums Raivo Saļms pavisam nesen no Amerikas atvedis pasaulē populāro Montija Robertsa *Join-Up* metodi darbā ar zirgiem.

Mūsdienās zirgs, kas vairs nav darba rīks zemniekam, lielā mērā ir indikators sabiedrības labklājībai. Ja pasliktinās ekonomiskā situācija, samazinās zirgu skaits krīzes skartajā valstī. Pēc www.newsweek.com veiktā pētījuma, lai noteiktu, kura ir vislabākā pasaules valsts, pirmo vietu ieņem Somija. Ja pētītu arī zirgu skaita dinamiku, tad labākajām valstīm tā noteikti būtu augoša līkne. Somijā uz tikai 5 miljoniem iedzīvotāju zirgu skaits 2008. gadā bija 69 350, bet 2009. gadā jau 72 300. Latvijā šajā pētījumā atrodas vien 36. vietā. Varbūt skatāties, kad zirgu atkal kļūs vairāk, lai pateiktu, ka krīze Latvijā ir beigusies?

Klāt rudens, ražas laiks. Tad nu izvērtēsim, ko esam paveikuši, kur kļūdiņušies, kas izdarīts spoži, un rudens vakaros ļausimies sapņiem, kas varbūt arī kļūs par īstenību, ja kārtīgi pastrādāsim visi kopā.

Dace Štrausa

Šajā numurā

LATVIJĀ

Rīgā un cituviet

Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas sacensības iejādē Kleistos, pajūgu braukšanas vērienīgais pasākums Kocēnos, konkūra turnīrs Talsos **6.-13. lpp.**

LIETUVĀ UN IGAUNIJĀ

Konkūrs un pajūgi

Baltijas kausa noslēguma sacikstes Latvijā populārās disciplīnās. Šķēršļu pārvarēšanā – Lietuvā, pajūgu braukšanā – Igaunijā **14.-16. lpp.**

ĀRZEMĒS

Augstākā ranga sacikstes

Pasaules kausa izcīņa trīscīņā un pajūgu braukšanā. Aktualitātes iejādē, arī ar skandāla piegaršu **17.-20. lpp.**

TIESNEŠI

Kā gūt pieredzi un rūpēties par zirgiem

Par labākajiem Latvijas tiesnešiem, kā arī jaunajiem ieteikumiem stjuartiem iejādē **29.- 34. lpp.**

PIEREDZE

Elegantie sirmie un bērie

Kā Kristīna Rozīte sagatavo skatītāju iecienītos priekšnesumus figurālajā maiņā, un kāda ir viņas pieredze sportā **36.-37. lpp.**

Laikraksts *Zirgu Pasts*, izdevējs *Equus partneri*. Iespiests *Dardedze* hologrāfijā.

Iznāk reizi mēnesī.

Dace Štrausa – projekta vadītāja +371 26258326, Dace Millere – galvenā redaktore +371 29117718
Inese Ruskule – redaktore +371 26479579, Jolanta Lapiņa – redaktore, mārketingas +371 26544243
Inga Miķelsone – konkūrs +371 29469825, Anda Pavlovska – pajūgu braukšana +371 26347125
Nadina Zavadilika – foto +353 861922762, Maija Gailiša – maketētāja.

Elektroniskā pasta adrese: info@zirgupasts.lv.

Adrese pasta sūtījumiem:

Latvijas Zirgaudzētāju biedrība, avīzei *Zirgu Pasts*, Republikas laukumā 2, Rīga, LV-1010.

Informācijas pārpublicēšana un izmantošana pieļaujama, ievērojot LR autortiesību likumdošanu un atsaucoties uz *Zirgu Pastu* kā avotu un/vai darba autoru. Jebkāda cita veida informācijas pārpublicēšana, pavairošana un izmantošana komerciālos nolūkos bez SIA *Equus partneri* rakstveida atļaujas aizliegta un uzskatāma par autortiesību pārkāpumu.

Zirga vērtība sabiedrības acīs aug

Dace Millere

Latvijas zemkopības ministrs **Jānis Dūklavs** pēc specialitātes ir inženiermežkopis un nelielu, ka ļoti labi pazīst zirgkopības nozari, tāpat kā dažas citas, kas tagad augstajā amatā ir viņa pakļautībā. Taču viņš ir pieredzējis lauksaimnieks, kurš labi redz kopējo „spēles laukumu”, un ministrijā allaž pulcēti cilvēki, kas ir savu nozaru labākie speciālisti un veic to pārraudzišanu. Taču kā katram latvietim, kurš dzīvojis laukos, pirmā saskarsme ar zirgiem notikusi jau bērnībā, kad ar tiem pajūgā braukts, arti lauki un šķūņos savests siens.

Ministrs, kurš prot iejūgt zirgu

– Esmu lauku cilvēks, un joprojām māku zirgu gan iejūgt, gan izjūgt. Mana bērnība aizritēja Jaunpiebalgā, kad bija jāpalīdz vecākiem lauku darbos, – stāsta Jānis Dūklavs. – Vēlāk, kad kļuva par kolhoza *Piebalga* priekšsēdētāju, arī tur, protams, bija zirgi, taču tā nebija mūsu galvenā nozare. Bet pieredzes apmaiņā bieži viesojos citos kolhozos un padomju saimniecībās, kur tieši zirgkopība izvērtās par noteicošo un izveidojās labas tradīcijas. Piemēram,

Māra Millera foto

Latvijas zemkopības ministrs Jānis Dūklavs laipni piekrita atbildēt uz Zirgu Pasta jautājumiem.

man labs draugs bija Viesturs Gredzens Tērvetē, un jau septiņdesmito gadu beigās, astoņdesmito gadu sākumā tur bija izveidota lieliska infrastruktūra ar pirmo treniņu manēžu Latvijā. Pirmos 22 zirgus Latvija sāka eksportēt jau 1966. gadā uz Angliju, bet tieši Tērvete turpmāk bija lielākā zirgu eksportētāja, kā arī vienīgā vieta Latvijā, kur notika starptautiskas izsoles jau 1980. gadu beigās. Aizvadītajos gados no turienes mūsu zirgi ceļojuši uz Angliju, Vāciju, Somiju, Zviedriju, Dāniju, Šveici, Austriju, Itāliju, Norvēģiju, Beļģiju, Apvienotajiem Arābu Emirātiem, ASV, Kanādu, Īriju, Franciju, Spāniju, Brazīliju, Siriju, Nīderlandi un citām valstīm. Ar interesi apmeklēju Oktes zirgaudzētavu Talsos, kuras tagad vairs nav, bet kur 1921. gadā tika izveidota zirgaudzēšanas paraugsaimniecība. Zirgkopība Latvijā ir ļoti sena nozare. Esmu lasījis, ka kāds vācu hronists jau 11. gadsimta sākumā minējis, ka Kurzemē uz Zemgalē esot labi zirgi, bet par dižciltīgu zirgu audzēšanu profesionāli mūsu muižnieki sākuši interesēties 19. gadsimta otrajā pusē. Tagad Latvijā darbojas pat divas organizācijas, kas veicina zirgkopības nozari – Latvijas Zirgaudzētāju biedrība un Latvijas Šķirnes zirgu audzētāju asociācija. Abas strādā labi un, proporcionāli savam biedru skaitam, rūpējas par zirgkopības attīstību.

Pasākumi Latvijā – augstā līmenī

Augstā Jānis Dūklavs piedalījies Baltijas valstu zemkopības ministru sanāksmē Lietuvā. Tur bija iespēja iepazīties ar *Vazgaikiem* sporta kompleksu netālu no Kauņas. Viņš stāsta: – Mājinieki mums

sacīja, ka tas ir modernākais sporta komplekss Baltijā un pat vēl aiz tās robežām. Tur iekārtots viss sportam un sacensību sarīkošanai nepieciešamais, atpūtas centrs un viesnīca, kurā mēs bijām pirmie iemītnieki. Kā pasakā! Mums šāda sporta kompleksa gan nav, taču man ir ļoti labs iespaids par Latvijā rīkotajiem pasākumiem, kas notiek augstā līmenī. Jūlijā apmeklēju Pasaules kausa posma sacensības šķēršļu pārvarēšanā sporta centrā *Kleisti*. Man ļoti patika, un arī citas amatpersonas, tajā skaitā Valsts prezidents Valdis Zatlers un viņa kundze Lilita atzinīgi novērtēja sacensību atmosfēru.

Zirgaudzēšanai un sportam jāiet rokrokā

Ministrs uzsver kādu būtisku niānsi, kuru bieži ikdienā paši jāšanas un zirgaudzēšanas speciālisti varbūt piemirst: – Cik lieliski, ka mēs vispirms mākam zirgu izaudzēt, pēc tam iemācīt sacensībām nepieciešamās prasmes un tad panākt sadarbību ar jātnieku. Tas ir komplekss – zirgaudzēšana ir nozare, kura nespēj sevi pilnībā realizēt bez rezultātiem sportā, un otrādi – sports nevar iztikt bez labiem zirgiem, kurus vislabāk būtu izaudzēt pašiem, nevis iepirkt. Tad ir dubults gandarijums par paveikto. Domāju, ka Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijā pieņemts ļoti pareizs lēmums, – no 1. oktobra sporta centrs *Kleisti* tiek nodots Latvijas Jātnieku federācijas apsaimniekošanā. Tas varētu dot labu rezultātu, ja valsts galvenā sporta bāze būs pašu zirdzinieku rokās. Kleistu bāzi vajadzētu attīstīt par vietu, kur varētu turēt mūsu jaunus un perspektīvos sporta zirgus, tos sagatavot startiem un daļu

Jānis Dūklavs Latviešu lauksaimnieks un politiķis.

Dzimis: 1952. gada 24. novembrī Ķeguma pagastā.

1971. gadā beidzis Jaunjelgavas vidusskolu.

1976. gadā beidzis Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Mežsaimniecības fakultāti.

No 1975. līdz 1991. gadam bijis kolhoza *Piebalga* priekšsēdētājs.

Kopš 1991. gada SIA *Piebalgas alus* valdes priekšsēdētājs līdz ministra posteņa ieņemšanai.

Kopš 2009. gada 12. marta – Latvijas zemkopības ministrs.

arī pārdot. Turklāt te, tāpat kā vēl citviet Latvijā, – attīstās arī rehabilitācijas, tā sauktās reitterapijas nodarbības. Tās kļūst populāras visā pasaulē, jo spēj sniegt apbrīnojamus rezultātus. Gribu minēt vēl kādu pozitīvu piemēru tieši reitterapijas sakarā. Patlaban netālu no Cesvaines tiek veidots atsevišķs rehabilitācijas centrs, kura tapšanā ieguldīti gan privātie līdzekļi, gan Eiropas fondu nauda.

Vairāk uzņēmības jauniešiem

Jānis Dūklavs uzsver, ka ir ļoti daudz iespēju piedalīties dažādu projektu konkursos par iespējām izmantot Eiropas fondu naudu.

– Dažādu projektu ietvaros pieejamais finansējums ir pietiekams, lai novados paveiktu ļoti daudzas labas lietas. Īpaši svarīgi būtu, ja iniciatīvu uzņemtos jaunieši un nedotos prom no laukiem, – saka cilvēks, kurš, vēl nebeidzis augstskolu, pats kļuva par kolhoza priekšsēdētāju. – Zirgs laukos ir bijis un būs, un nekas neliecina, ka tā nozīme mazinātos, lai gan pielietojums kļuvis cits. Tas vairs nav galvenais transporta līdzeklis, un lauku darbos zirgus aizstājušas jaudīgas mašīnas. Taču arī lielajās saimniecībās daudzviet mīt zirgi – savam priekam: sportam, izjādēm. Tāpēc ceru, ka mēs nepiedzīvosim to, ka zirgi izzustu no lauku vides. Pasaulē arvien populārāka kļūst zirgu izmantošana tūrisma nozarē, piedāvājot īsākas un garākas izjādes, speciāli veidotus maršrutus, kas veicami zirga mugurā. Tieši šī joma – viesu māju veidošana, tūrisms ar zirgiem būtu tā joma, kas laukos varētu ļaut sevi realizēt jauniešiem, gan sportojot, gan veidojot savus uzņēmumus. Ar katru gadu attīstās arī jāšanas sports valstī, kļūst vairāk dalībnieku, veidojas jauni kolektīvi, aug sporta zirgi. Meistarību apgūst jauni un talantīgi sportisti – Kristaps Neretnieks, Laura Penele, Linda Viša, Kristīne Egle un citi. Nevaru uz šī emocionālā fona neuzsvērt, ka zirgkopība ir arī labs bizness. Cilvēkiem patīk dialogs ar šo lielisko dzīvnieku, tāpēc ir pieprasījums. Pēdējos gados Latvijā tiek izmitināti arī savvaļas zirgi – dabas krāšņumam, aina-

Māra Millera foto

Jānis Dūklavs Kleistos ar Kristīnei Lisovskai piederošo dāņu siltasiņu zirgu Sir Lancelot.

vas veidošanai. Esmu ļoti priecīgs, ka mēs, Latvijā, neejam to valstu ceļu, kur zirgs ir pārtikas produkts...

Svarīgs ministrijas atbalsts

Zemkopības ministrija iespēju robežās finansiāli atbalsta ar zirgkopību un jāšanas sportu saistītus pasākumus. Jānis Dūklavs saka:

– Domāju, ka atbalsts dažādām aktivitātēm ir bijis proporcionāli atbilstošs ministrijas iespējām un ekonomiskajai situācijai valstī. Šis atbalsts ir svarīgs, taču galvenais darbs, arī finansu piesaistē, – jāveic pašai sporta federācijai un zirgaudzētāju biedrībām. Tajā skaitā, piedaloties šo jau iepriekš minēto projektu konkursos. Tikai vispirms katram jāsaprot, ko viņš vēlas sasniegt, un tad uz šo mērķi jāiet. Zirga vērtība sabiedrības acīs aug. Par to liecina fakts, ka veidojas jaunas jāšanas sporta bāzes. Piemēram, viena no lielākajām top Inčukalnā, kur darbojas Jauno jātnieku skola un šogad jau trešo reizi notika Latvijas Zirgu dienas. Te jau notikušas Baltijas kausa izcīņas sacensības, un ir iespēja augsta ranga starptautisku sacensību organizēšanai turpmāk. Laba bāze izveidojusies arī Jaunmārupē – zemnieku saimniecībā Lielceri, kur saimnieko Peneļu ģimene, spējot labi organizēt sacensības, un arī sportisti, kuri tur trenējas, gūst labus rezultātus. Latvijā tiek audzēti labi zirgi, un ir vairāki, kas pārdoti uz ārzemēm par

vairākiem desmitiem tūkstošu eiro. Ar mūsu zemē audzētu Holšteinas šķirnes ērzeli *Capučino-Rasel*, kurš tika izmantots arī Latvijā, pasaules augstākajā līmenī startē Anglijas konkūrists Niks Skeltons, ar *Rasty* – iejādniece Ulla Zalcgēbere no Vācijas, kuri abi piedalījās olimpiskajās spēlēs. Bet ar zirgu *Hasting Horse Vento* vāciete Helēna Veinberga kļuva par pasaules čempioni startā ar jaunzirgiem. Pagājušogad un šogad par Lietuvas jaunzirgu čempionu kļuva Jelgavas novada zemnieku saimniecībā *Narvaiši* izaudzētais zirgs Kadiljaks. Cits ērzeļa *Calliano* pēcnācējs *Cagelano* kļuvis par labāko Polijā startējošo ārvalstu zirgu. Ir arī daudz citu starptautisko sacensību uzvarētāju un godalgoto vietu ieguvēju. No jāšanas sporta speciālistiem puslaimīgam esmu dzirdējis patiesu faktu, – kopš Vācijas izlasē vairs nav zirgu ar Latvijas asinīm, nav izdevies gūt uzvaru Eiropas čempionātā pērn Vindzoras pili. Kad satikšu Vācijas kolēģi Ilzi Aigner, sacīšu, ka varam dažus labus zirgus piedāvāt... Bet tai pašā Eiropas čempionātā ļoti labi startēja mūsu Airisa Penele ar Tērvetē audzētu zirgu Ravels. Īpašu prieku par mūsu zirgaudzētāju paveikto rada tas, ka labi zirgi iegūti no tik maza kopējā zirgu skaita, kāds ir mūsu nelielajā valstī. Taču latvieši vienmēr bijuši strādīgi, milējuši zirgus, kas, manuprāt, ļaus veiksmīgi darboties arī turpmāk.

Māra Millera foto

Jānis Dūklavs, apmeklējot sporta centru Kleisti, tiekas ar tā vadītāju Ēvaldu Gobu.

Vērienīgs pasākums Kocēnos

Dace Stūre

Kocēni, 21. augusts, pajūgi un konkurss

Zirgaudzētavā Kocēni notika vērienīgs pasākums jāšanas sportā. Vienlaikus risinājās sacensības šķēršļu pārvarēšanā un pajūgu braukšanā. Pirmo reizi Latvijā tika rīkotas Baltijas kausa izcīņas sacensības draivingā. Pirmais posms notika Lietuvā jūnijā, otrais posms bija šīs sacensības Kocēnos, bet trešais posms braucējiem gaidāms septembrī Igaunijā.

Pasākums bija nozīmīgs arī tāpēc, ka *Zirgaudzētavai Kocēni* 1. augustā apritēja

Zanes Braures ekipāža kā vienmēr saskaņota.

desmit gadu jubileja. Tādēļ sacensību sākumā pēc skaista priekšnesuma Kocēnu novada domes priekšsēdētājs Vitauts Staņa un priekšsēdētāja vietnieks Jānis Zvirbulis sveica abas īpašnieces Maiju Kleinbergu un Daci Stūri jubilejā un novēlēja arī turpmāku zirgaudzētavas attīstību, bet sacensību dalībniekiem – labus panākumus sportā.

Uz sacensībām bija ieradušās 16 ekipāžas. No tām 11 vien zirgu ekipāžas, viena div zirgu un četras poniju ekipāžas. Kopumā no Igaunijas bija sešas ekipāžas. Ļoti žēl, ka neatbrauca lietuvieši, lai gan uz konkūra sacensībām viens dalībnieks bija ieradies. Prieks bija redzēt divus loka tipa aizjūgus, kuru vadītāji par braukšanu ar šāda veida aizjūgu saņēma speciālas balvas. Laika apstākļi nelutināja ne dalībniekus, ne tiesnešus. Diena bija gara, interesanta, bet arī nogurdinoša. Līdz ar to, aprēķinot rezultātus, radās matemātiska kļūda, kas atklājās tikai dienu pēc sacensībām, mierīgi sekretariātam pārbaudot rezultātus. Oficiālā apbalvošanas ceremonija bija noslēgusies un visi braucēji apbalvoti. Sacensību organizatoriem *Zirgaudzētavai Kocēni*, biedrībai *Kokmuiža* un Latvijas Jātņieku federācijas Pajūgu braukšanas sekcijai ir liels prieks, ka braucēji pēc sacensībām saprotoši apmainījās ar pirmās un trešās vietas kausiem, kā arī ar piekto un sesto vietu rangu tabulā. Vienīgais mierinājums, ka pirmo un trešo vietu bija ieguvušas ekipāžas, kuru braucēji paši bija šo sacensību galvenie organizētāji. Taču uz piekto vietu pakāpās Zanes Braures ekipāža no z/s *Jaunstrauti*,

Zanes Pavlovska foto

Atklātā poniju čempionāta uzvarētāja – Cassity komanda.

Māra Millera foto

SIA Zirgaudzētava Kocēni

- **Dibināta:** 2000. gada 1. augustā.
- **Atrodas:** Kocēnu novada Kocēnu pagastā.
- **Īpašnieces:** Maija Kleinberga un Dace Stūre.
- **Apsaimniekotā zeme:** 78 ha.
- **Ēkas:** manēža ar gērbtuvēm un divi stalli.
- **Zirgu skaits:** 87.
- **Sportistu skaits, kuri nodarbojas Zirgaudzētavā Kocēni:** 22. Specializācija: konkurss – 6 sportisti, iejāde – 2 sportisti, pajūgu braukšana – 1 sportists, amatieri – 2 sportisti, jaunā paaudze – 13 sportisti.
- **Vidēji gadā zirgaudzētavu apmeklē:** 300 klienti.
- **Aizvadītajos desmit gados izaudzēto zirgu skaits:** 170.
- **Pārdoto zirgu skaits:** 130.
- **Lielākie sasniegumi zirgu audzēšanā:** 2005. gadā saņemta balva *Sējējs*; 2001. gadā ērzelis *Cattio* atzīts par Latvijā labāko vaislas ērzeli trīsgadīgo ērzeļu grupā; 2009. gadā ēzelis Capučīno no *Cattio* ieguva vicečempiona titulu divgadīgo ērzeļu grupā un ēzelis Cristāls no *Cattio* – trešo vietu divgadīgo ērzeļu grupā.
- **Lielākie sasniegumi sportā:** 2005. gadā Guna Vasiljeva ar *Cartini* uzvarēja LR nacionālajā čempionātā jauno zirgu grupā; 2009. gadā Guna Vasiljeva ar ērzeli Goltjers uzvarēja Latvijas ziemas čempionātā jauno zirgu grupā. 2009. gadā Ance Kozulāne ieguva otro vietu konkursā *Gada labākais jātnieks* iejādē junioru grupā; 2010. gadā Dace Stūre ar palīgu Danu Stūri un Kārli Stūri un zirgu Hipija ieguva LR nacionālā čempiona titulu pajūgu braukšanā.

bet sesto vietu ieņēma Igaunijas ekipāža no Raplas. **Ceram šādas neprecizitātes vairs nepieļaut, rīkojot sacensības, un atvainojamies visiem braucējiem par kļūdām sacensību sākuma rezultātos!**

Kopā ar Baltijas kausa otro posmu Latvijas ekipāžas savā starpā cīnījās arī par Latvijas Republikas nacionālā čempionāta titulu. Šogad uzvarēja Daces Stūres ekipāža no *Zirgaudzētavas Kocēni*, līdz ar to pie viņas nonāca tēlnieka Edvīna Krūmiņa darinātā ceļojošā balva, kas iepriekšējo gadu atradās pie Anda Pavlovskas. Šī skaistā skulptūra Latvijas braucēju īpašumā var nonākt tikai tad, ja divus gadus pēc kārtas sportists iegūst nacionālā čempiona titulu.

Latvijas Republikas nacionālais čempionāts pajūgu braukšanā

1. Dace Stūre ar palīgu Danu Stūri/ Kārli Stūri un zirgu Hipija no SIA *Zirgaudzētavas Kocēni*,

2. Andis Pavlovskis ar palīgu Kristapu Cauni un zirgu Viskijs no Pavlovsku ģimenes,

3. Natālija Dreimane ar palīgu Ati Gūtmani un zirgu Dukāts no JJS *Meždruvas-1*,

4. Zane Brauere ar palīgu Eduardu Krūmiņu un zirgu Orkāns no z/s *Jaunstrauti*,

5. Viesturs Kurmis ar palīgu Arturu Kurmi un zirgu Salna no z/s *Taurkalni*.

Tā kā poniju skaits no Latvijas bija tikai divas ekipāžas, tad notika atklātais LR čempionāts ponijiem.

Atklātais Latvijas čempionāts ponijiem

1. Marja Sāre ar palīgu Gredi Sovali un poniju *Cassita* no Igaunijas,

2. Marja Sāre ar palīgu Rinu Roa un poniju *Derts* no Igaunijas,

3. Natālija Dreimane ar palīgu Ati Gūtmani un poniju *Arafats* no Latvijas.

Baltijas kausa izcīņas otrais posms pajūgu braukšanā vienzirgu ekipāžām

1. Dace Stūre ar palīgu Danu Stūri/ Kārli Stūri un zirgu Hipija no SIA *Zirgaudzētavas Kocēni*,

2. Kaspars Kalds ar palīgu Margo Reinholdu un zirgu *Libeeria* no Igaunijas,

3. Andis Pavlovskis ar palīgu Kristapu Cauni un zirgu Viskijs no Pavlovsku ģimenes.

Divzirgu ekipāžām bija tikai viens dalībnieks no Igaunijas – Urmass Sakss ar palīgu Heiki Saksu un zirgiem *Estil/ Ekstrim*, kuri, protams, arī ieguva apbalvoto vietu. Diemžēl otrajā posmā neatbrauca citas pirmajā posmā startējušās divzirgu ekipāžas, līdz ar to izpalika cīņas azarts.

Pārliecinošākā zirgu vienjūgu klases ekipāža – Kaspars Kalds, Margo Reinholds un Libeeria.

Līnās Znuđovas foto

Labāko rezultātu loka aizjūga braucēju vidū uzrādīja Viesturs un Arturs Kurmji ar Salnu.

Zanes Pavlovskas foto

Daces Stūres ekipāža.

Zanes Pavlovskas foto

Turpinājums 8. lpp.

Vērienīgs pasākums Kocēnos

Turpinājums no 7.lpp.

Uz konkūra laukuma lielā skaitā savu prasmi rādīja mazie un jaunie jātnieki. Vadības maršrutā startam pieteicās 49 dalībnieki, kas pierāda to, ka gan jaunā paaudze, gan citi zirgu mīļotāji ir ieinteresēti šajā sporta veidā. Maršrutā ar 100 cm augstiem šķēršļiem notika 47 starti, ar 110 cm augstumu – 17 starti, bet ar 120 cm augstiem šķēršļiem – jau tikai desmit starti. Pie šāda jauno dalībnieku skaita lielākie jātnieki bija spiesti savu startu gaidīt diezgan ilgi. No tā organizatoriem jānācās un noteikti starta kārtība jāpublicē internetā dienu pirms pasākuma, lai katrs var izrēķināt, cikos viņam jāierodas sacensībās.

Visiem dalībniekiem, kuriem vēl pietika spēka ierasties uz svinīgo pasākumu, bija iespēja cienāties ar vakariņām un piedalīties karaoke un dejās. Par mūziku rūpējās Ainārs Brengulis, kurš spēja iekustināt igauņus tā, ka visiem latviešiem bija ko brīnīties – ne tie vairs lēni, ne apdomīgi.

Anda Pavlovskā ekipāža maratona ceļu posmā.

Māra Millera foto

Urmasa Saksa vadītais divjūgs saņēma manēžas braukšanas galvenās tiesneses atzinīgu vērtējumu.

Zanes Pavlovskas foto

Līnās Znuodovas foto

Ekipāža no Balvu novada Tilžas – Andrejs Klitončiks, Ļubova Lempa un Sidarbs – ir debitanti visu trīs pajūgu braukšanas disciplīnu sacensībās.

Liels paldies visiem sacensību atbalstītājiem, kas palīdzēja noorganizēt šāda mēroga pasākumu. Paldies par brīvprātīgo darbu visiem tiesnešiem un citiem brīvprātīgajiem darbiniekiem, kā arī finansiālu un materiālu atbalstu – Kocēnu novada domei, Latvijas Jātnieku federācijai, Pavlovsku ģimenei, SIA Bertas nams, AS Cēsu alus, AS Rīgas Piena kombināts, z/s Veckūkuri, Mednieku klubam Dzilnas, z/s Braslas, veikalam Zoo Liepa, SIA Antares, SIA Valpro, SIA Magnum veterinārija, z/s Apkalnmājas,

SIA Milda, kooperatīvajai sabiedrībai Straupe, SIA Cramo, AS SCO Centrs veikalam Būve un personīgi J. Rutkovskim, SIA Valrek, SIA Piebalgas alus, IK A un A Auto, z/s Jaunstrauti, SIA Eggersmann, z/s Kocēnu stādu placim, J. Mežniekam un atpūtas kompleksam Avoti.

Mēs – Dace un Maija – ceram atkal ar saviem sacensību dalībniekiem un skatītājiem tikties nākamā gada pasākumos!

Paldies tiesnešiem

Anda Pavlovskā

Stāsta vieni no sacensību galvenajiem organizētājiem – **Pavlovsku ģimene**:

Gaidītās Baltijas kausa izcīņas otrā posma sacensības aizvadītas, tomēr īpaša gandarījuma par paveikto nav, lai gan pasākuma rīkošanā tika ieguldīts liels darbs un ne mazums līdzekļu. Pārdomājot sacensību norisi, saprotam, ka sports ir sports, noteikumi ir noteikumi, bet cilvēks stāv pāri visam. Patikami bija dzirdēt atzinīgus vārdus par sacensību organizāciju gan no dalībniekiem, gan skatītājiem. Esam gandarīti par Kristapa Caunes iekārtotajiem maratona posma šķēršļiem, kuri līdz šim Latvijā ir vienīgie profesionāli veidotie, kā arī par visas B sacensību daļas vadīšanu. Idejas un padomi šķēršļu dizainam tika ņemti no ārzemju sacensību

materiāliem, taču trīs no šķēršļiem bija Kristapa jaunrade. Jau tas vien, ka daži dalībnieki novērtēja šķēršļu sarežģītību un daudzus vārdus izbraukšanas variantus, liecina, ka ieguldītais darbs nebija veltis, un ir veiktas iestrādes, lai kādreiz arī Latvijā būtu savs starptautiska mēroga pajūgu braukšanas maršrutu izveides speciālists.

Vēlamies izteikt pateicību visiem tiesnešiem un viņu palīgiem, kā arī visiem pārējiem, kuri nodrošināja sacensību norisi. Pateicamies Lailai Pavlovskai, Laimdotai Caunei, Inesei Ruskulei, Larisai Klitončikai, Justam Jērcēnam, Andrim Bērziņam, Līgijai Bitenieci, Mārai Lūkinai, Valdim Lūkinam, Ilonai Trukšānei, Dzintrai Neilandai, Kārlim Neilandam, Lailai Kronbergai, Gundegai Ādamsonai, Gintai Vildei, Kristapam Vecvagaram, Aijai Laurei, Marko Vilemsonam, Geai Kiu-dorfai, Aigai Ozoliņai, Aijai Ločmelei un Indrai Gabaliņai.

Māra Millera foto

Zanes Pavlovskas foto

Dzintra Blūma, Renāte Sprōģe un Gaiziņš.

Uzvarētāja šķēršļu pārvarēšanā konkurencē bērniem līdz 16 gadiem – Laila Bergsone ar viņas personīgo zirgu Gremī no Zirgaudzētavas Kocēni.

Māra Millera foto

Šo sacensību vecākais zirgs – 21 gadu vecā ķēve Ulle no Igaunijas.

Māra Millera foto

Liepājnieka Gunta Priedes pajūgs.

Kocēnu kausa izcīņa konkūrā

Sportists	Zirgs	Zirga īpašnieks	Komanda	Rezultāts
Maršruts nr. 1 (vadības maršruts, 2 fāzēs, otrajā šķēršļu augstums līdz 60 cm)				
1. Krista Samcova	Garsija	ZA Kocēni	ZA Kocēni	0 s.p./63,00 s
2. Santa Ivanova	Calestra	ZA Kocēni	ZA Kocēni	0 s.p./63,00 s
3. Jana Kirmuška	Puāra	ZA Kocēni	ZA Kocēni	0 s.p./65,00 s
Maršruts nr. 2 a (šķēršļu augstums līdz 100 cm, ātruma maršruts, piedalās zirgi, kas startē pirmo sezonu)				
1. Mareks Samohvalovs	Quandella	M. Samohvalovs	RVA	0 s.p./69,00 s
2. Linda Viša	Doma	z/s Liepenes	-	0 s.p./81,00 s
3. Roberts Prieditis	Criaza	-	R&R Sporta zirgi	0 s.p./81,50 s
Maršruts nr. 2 b (piedalās bērni līdz 16 g. v.)				
1. Laila Bergsone	Gremī	L. Bergsone	ZA Kocēni	0 s.p./73,00 s
2. Monika Cālite	Ihra	-	SK Kriķi	0 s.p./75,00 s
3. Laila Bergsone	Carē	ZA Kocēni	ZA Kocēni	0 s.p./76,00 s
Maršruts nr. 2 c (bez ierobežojumiem)				
1. Monika Cālite	Lode	-	SK Kriķi	0 s.p./71,00 s
2. Roberts Prieditis	Argos	-	R&R Sporta zirgi	0 s.p./72,00 s
3. Jana Kirmuška	Puāra	ZA Kocēni	ZA Kocēni	0 s.p./73,00 s
Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, ātruma maršruts)				
1. Vaclovs Gumuļauskis	Porteris	V. Gumuļauskis	Lietuva	0 s.p./67,50 s
2. Guna Vasiljeva	Cartini	M. Logina	ZA Kocēni	0 s.p./70,25 s
3. Ance Kozulāne	Claudija	ZA Kocēni	ZA Kocēni	0 s.p./72,15 s
Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 120 cm, ar pārleķšanu)				
1. Guna Vasiljeva	Goltjers	ZA Kocēni	ZA Kocēni	0 s.p./38,60 s
2. Vaclovs Gumuļauskis	Porteris	V. Gumuļauskis	Lietuva	0 s.p./41,25 s
3. Ingrida Lizbovska	Nostrdamus	-	LJAA	0 s.p./47,19 s

Zirgu Pasts

Abonēt ir lētāk!

Abonē internetā
www.pasts.lv sadaļā e-abonēšana,
 abonementa noformēšana –
 bez maksas!

Aug organizēšanas prasme un dalībnieku skaits

Dace Millere

Piņķi, 14. augusts, iejāde

Latvijas Jātnieku Federācijas kausa izcīņas ceturtnā posma sacensības notika Piņķos – Jātnieku sporta kluba *Temperaments* mājvietā. Jau vairākkārt stāstām par to, ka iejādnieku saime un federācijas amatpersonas ir priecīgas par to, ja izdodas sarīkot sacīkstes atbilstoši augstā līmenī ne tikai tradicionāli ierastajos sporta centra *Kleisti* laukumos, bet arī kur citur. Tā ir gan laba pieredze sportistiem – startēt citos apstākļos, gan pārbaudījums mājiniekiem, – vai viņi spēj sarīkot Latvijas ranga augstākā līmeņa sacensības. Šādu kolektīvu, jo īpaši iejādē, nav daudz.

Stāsta Latvijas Jātnieku federācijas Iejādes komisijas vadītāja **Anita Mangale**:

– Pirms sacensību sarīkošanas bija pavisam reāli

apsvērumi, kas varētu liegt šajā sporta bāzē sarīkot Latvijā augstākā ranga sacensības – Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas posmu. Taču, neskatoties ne uz ko, sporta bāzes īpašnieki Agnese un Andis Kukaiņi, kā arī viena no aktīvākajām šī sporta kluba dalībniecēm Inita Krīgere darīja visu iespējamo, lai sacensības varētu notikt atbilstošā līmenī. Mājinieki bija ļoti centušies. Organizācija bija līmenī, laukumi skaisti iekārtoti, un arī laika apstākļi – labi. Bija ļoti jauka, mājīga un sacensību rangam atbilstoša atmosfēra. Prasībām atbilda arī mūzikas atskaņošanas kvalitāte, kas mums bija svarīga, jo notika sacensības brīvas izvēles programmā. Tika arī iekārtotas atsevišķas „mājiņas” tiesnešiem, kā to paredz šī ranga sacīkšu

organizēšana. Protams, visiem pirms šīm sacīkstēm bija uztraukums – gan mājiniekiem, gan sportistiem, no kuriem lielākajai daļai vajadzēja doties izbraukumā. Bet viss noritēja lieliski, par ko paldies sporta kluba *Temperaments* pārstāvjiem. Cerams, ka arī nākamgad te varēsim sarīkot kādu no LJF kausa izcīņas posmiem. Līdz šim te organizētas kvalifikācijas sacensības, bet kausa izcīņa – pirmoreiz. Šis mēģinājums bija veiksmīgs.

Kleisti, 26.-30. augusts, iejāde

Kā jau daudzus gadus, sporta centrā *Kleisti* risinājās FEI neklātienas sacensības iejādē. Sportisti startēja vairākās shēmās, bet iepriekš pieteiktā komanda, kuras dalībnieces diemžēl neizcīnīja pirmās vietas, rūpējās par to, lai mūsu valsts iejāde gūtu punktus FEI sacensību vērtējumā.

Anita Mangale: – Ne-

varu teikt, ka valsts atkopjas no ekonomiskās krīzes, bet iespējams apgalvot, ka iejādes attīstība turpinās. Pagājušogad šajās iejādes neklātienas sacensībās reģistrējām 22 startus, šogad – 32, un tas ir lielākais dalībnieku skaits, kopš startējam šajās sacīkstēs. Patīkami, ka ieradās arī divas sportistes no Lietuvas, ko nolikums atļauj, taču viņas nevarēja pretendēt uz vietu sadali. Arī laika apstākļi bija labi, un tas liecina, ka dieviņš iejādniekus mīl... Sacensību galvenā tiesnese bija Margareta Hansena no Polijas, viņas vietniece – Alla Subotina no Krievijas. Polijas speciāliste pie mums viesojās jau pirms diviem gadiem, un tagad atzina, ka ievērojami augusi sportistu sagatavotības kvalitāte. Tagad tā sauktajā „klīnikā” sacensību laikā varēts strādāt nevis, labojot pamatprincipu apguvi, bet jau augstākā profesionālā līmenī.

FEI starptautiskās neklātienas sacensības iejādē (FEI World Dressage Challenge)

Prix St. Georg

1. Kristīna Rozīte	Brodors	63,29%
2. Inga Bistrova	Traum Furst	62,89%
3. Agnese Kukaine	Lambordžini II	62,24%

Advanced class

1. Agnese Kukaine	Double Power	65,68%
2. Aija Butāne	Rubin Class	63,51%
3. Gundega Krīgere	Donnerwelle	61,76%

Medium class

1. Iveta Daubure	Remarks	62,13%
2. Margarita Čerkovska	Bordeo	61,50%
3. Aksana Kraukle	Ramzess	61,00%

Elementary class adults

1. Justīna Vanagaite (Liet.)	Sir Paul	67,84%
2. Terēze Rozenberga	Lords	58,24%
3. Angelina Kostina	Bonds	56,76%

Elementary class juniors

1. Nellija Nulle	Ginnes	63,65%
------------------	--------	--------

Preliminary class adults

1. Justina Vanagaite (Liet.)	Sir Paul	69,66%
2. Gundega Krīgere	Sally	68,10%

Preliminary class juniors

1. Aiga Silavniece	Hiltons	69,83%
2. Elza Parisa	Lambordžini II	63,97%
3. Sindija Galviņa	Venda	63,10%

Iepriekš pieteiktās Latvijas komandas sasniegtie klasifikācijas rezultāti

2. v. I. Bistrova	Traum Furst	62,89	Prix St. Georg
4. v. T. Pētersone	Kivi	61,45%	Prix. St. Georg
3. v. G. Krīgere	Donnerwelle	61,76%	Advanced class
2. v. T. Rozenberga	Lords	58,24%	Elementary class

Agnese Dedze ar Linzu.

Māra Millera foto

Nellija Nulle ar Ginesu.

Gundega Krīgere ar Kvatro.

Inga Bistrova at Traum-Furst.

Kristīna Rozīte ar Brodorū.

Latvijas Jātņieku federācijas kausa izcīņa

Iejāde

4. posms

Sportists	Zirgs	Sporta klubs	Zirga īpašnieks	Rezultāts
-----------	-------	--------------	-----------------	-----------

Lielā balva

1. Terēze Rozenberga	Zalve	SC Kleisti	SC Kleisti	64,08%
----------------------	-------	------------	------------	--------

Vidējā balva I

1. Terēze Pētersone	Kivi	SK Mežstrazdiņi	J. Mežnieks	65,38%
2. Agnese Dedze	Linza	SC Kleisti	SC Kleisti	64,33%
3. Agnese Kukaine	Luga	SK Tepmeraments	A. Kukaine	64,29%

Shēma III

1. Agnese Kukaine	Double Power	SK Temperaments	A. Kukaine	68,00%
2. Agnese Dedze	Doctor Wayne	SIA Wilde Transport	SIA Wilde Transport	67,58%
3. Gundega Krīgere	Donnerwelle	SK Temperaments	Krīgeru ģim.	65,88%

Shēma II

1. Aksana Kraukle	Ramzess	z/s Lielceri	A. Kraukle	64,75%
2. Nellija Nulle	Giness	SC Kleisti	S. Šakurovs	63,08%
3. Terēze Rozenberga	Lords	SC Kleisti	SC Kleisti	62,92%

Open class, jaunzirgu konkurence

1. Iveta Andersone	Bugatti	Mēmeles SK	I. Andersone	65,06%
2. Linda Josta	Chambermaid	SK Sport de Lux	L. Josta	58,74%
3. Gundega Krīgere	Liberty Lover	SK Temperaments	R. Rožkalns	58,39%

Open class, 12-13 g. v. sportisti

1. Elza Parisa	Lambordžini	IISK Temperaments	A. Kukaine	65,75%
2. Sindija Galviņa	Venda	SIA Wilde Transport	J. Lazdāne	62,64%

Open class, 14-15 g. v. sportisti

1. Aiga Silavniece	Kameja	SC Kleisti	I. Nasteviča	65,29%
2. Kristīne Tverdohleba	Kvatro	SK Temperaments	Krīgeru ģim.	64,37%
3. Nora Ņukša	Kenta	SK Temperaments	Krīgeru ģim.	60,80%

Open class, 18 g. v. sportisti

1. Natālija Čerepova	Sally	SK Temperaments	N. Čerepova	62,87%
----------------------	-------	-----------------	-------------	--------

Talsos patīk rīkot sacensības

Inga Miķelsone

Talsi, 4. septembris, konkurss

Aizvadītas Talsu Jātnieku kluba rīkotās sacensības konkurā, kurās piedalījās 80 sportiskie pāri.

Sportistus šoreiz bija nobiedējis laiks, – iepriekšējā dienā Latvijas vidienē tik stipri lija, ka Rīgā tika atceltas sacensības iejādē. Arī Lietuvas sportisti bija ieradušies salīdzinoši mazākā skaitā, nekā citus gadus, jo šajā pašā datumā norisinājās sacensības Viļņā. Protams, klubam paveicās, ka Talsos piektdien nelija nemaz. Sacensību dienā liņāja līdz pusdienas laikam. Taču liels pluss ir kluba sacensību laukums, kurā iekopts augstas kvalitātes zālājs. Īpaša ir ne jau pati zāle, bet gan spēcīgā sakņu sistēma, kas neļauj tik daudz zirgiem jānot, bojāt pamatu. To gan nevarēja teikt par laukumu, kas bija paredzēts auto-transporta novietošanai. Taču organizētājs bija sagatavojies arī tam, – visas dienas garumā traktors palīdzēja katram, kam radās problēmas nobraukt no

ši laukuma. Tā kā Talsos nepalika neviens, visi veiksmīgi nokļuva mājās, ja nu vienīgi ar ne tik tīriem auto, – bet ir taču rudens!

Sacensību programma šogad tika nedaudz mainīta. Galvenais maršruts nebija tradicionālās divu hītu sacensības (Art. 273), lai arī tās ir interesantas un Latvijā tik bieži nenotiek. Galvenais iemesls – šī artikula sacensības aizņem diezgan daudz laika. Sastādot nolikumu, organizētājs nevar paredzēt, cik daudz dalībnieku piedalīsies, tāpat jāņem vērā arī tas, ka septembrī satumst agrāk nekā, piemēram, jūlijā. Tāpēc jāmeklē *zelta vidusceļš*. Viens no variantiem – sākt sacensības agrāk, izvēlēties tādus maršrutus, kuri aizņem mazāk laika, un, protams, jāņem vērā arī dalībnieku vēlmes un iespējas.

Intriga jaunā maršrutā

Daudziem interesants šķita

Agnese Grahoļska distancē.

Undas Egenderfāts foto

pirmais maršruts – „ideālais laiks” (Art. 238.1.4. Vācijā). Tās Latvijā ir jaunas sacensības, tāpēc arī mūsu šķēršļu pārvarēšanas sacensību noteikumos šo artikulu vēl nevar atrast. Būtība ir tāda – šķēršļi jāpārvar noteiktā secībā, kā maršruta sastādītājs (šajās sacensībās Ivo Miķelsons) tos ir sakārtojis uz laukuma. Kā lielai daļai maršrutu, arī šeit

ir laika norma jeb „ideālais laiks” (konkrētajā gadījumā 66 sekundes). Jātniekam ir zināms distances garums, laika norma, kustības ātrums, un viņam jācenšas šo maršrutu veikt pēc iespējas precīzi – ideāli 66 sekundēs. Sacensības tiek tiesātas pēc tabulas A, tikai ar vienu izņēmumu. Ja dalībnieks finišē pluss/mīnuss 4 sekunžu robežās, tātad no

Startē Jānis Bušers.

Uzveduma Zirgi – vienojošais spēks noslēgums.

Undas Egenderfāts foto

Undas Egenderfāts foto

Talsu Jātnieku kluba rīkotās sacensības šķēršļu pārvarēšanā

Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 80 cm, sacensības „ideālais” laiks, piedalās jātnieki, kuri pēdējo 5 gadu laikā nav startējuši maršrutos ar šķēršļu augstumu 120 cm aun augstāk)

1. Diāna Miķelsone Love Story TJK 0 s.p./65,98 s (-0,02 s)
2. Elizabete Lāma Dandijs TJK 0 s.p./66,27 s (-0,27 s)
3. Patricija Šermukšne Vella TJK 0 s.p./65,62 s (-0,38 s)

Maršruts nr. 2 a (šķēršļu augstums līdz 100 cm, sacensība uz laiku, piedalās jātnieki līdz 16 g. v.)

1. Krista K. Alksne Kamene SK Sport de Lux 0 s.p./51,63 s
2. Grēta Krūmiņa Nadine SK Demora 0 s.p./51,74 s
3. Laura Penele Rafaello z/s Lielceri 0 s.p./51,92 s

Maršruts nr. 2 b (šķēršļu augstums līdz 100 cm, sacensība uz laiku, bez ierobežojumiem)

1. Olga Šellere Lavanders SK Telfas 0 s.p./53,01 s
2. Agnese Grahoļska Sinhro TJK 0 s.p./55,11 s
3. Linda Viša Doma SIA Liepenes 0 s.p./57,29 s

Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, sacensība uz laiku, bez ierobežojumiem)

1. Tija Alise Jurjāne Jasmin SK Temperaments 0 s.p./55,55 s
2. Gelinta Egenderfa Lēdija SK Demora 0 s.p./62,17 s
3. Jānis Bušers Alhena z/s Zāgkalni 0 s.p./66,19 s

Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 125 cm, akumulācijas sacensības ar džokeri)

1. Tija Alise Jurjāne Jasmin SK Temperaments 65 p./65,62 s
2. Guntars Siliņš Kalgari SK Mežstrazdiņi 65 p./69,78 s
3. Aleksandrs Šakurovs Girs SC Kleisti 65 p./70,35 s

Maršruts nr. 5 (šķēršļu augstums līdz 130 cm, bez ierobežojumiem)

1. Sarmīte Pētersone Vando TJK 0 s.p./92,60 s
2. Lauma Birzniece Calistro SK Sport de Lux 4 s.p./85,48 s
3. Ģirts Bricis Kina SK Sport de Lux 4 s.p./86,44 s

62-70 sekundēm, tad soda punktus viņš nesāņem. Katra nākamā sekunde, kas attālina rezultātu no „ideālā laika”, dod jātniekam 0,5 soda punktus. Uzvar tas, kura rezultāts ir vistuvāk „ideālajam laikam”. Ja viens no dalībniekiem būs finišējis ar rezultātu 65,90 (trūkst 0,10) un otrs ar rezultātu 66,10 (pārtērējis 0,10), par labāko tiks uzskatīts 65,90 – tāpat tas, kurš nav sasniedzis „ideālo laiku” nevis tas, kurš pārtērējis. Manuprāt, tas ir labs veids, kā jātniekiem (ne tikai iesācējiem) dod iespēju izjust, ko īsti nozīmē kustības ātrums 350 m/min. vai 375 m/min. Tāpat tas ir vēl viens veids jātniekiem – iesācējiem „neizauļot”, bet gan „jāt ar prātu”. Startējot maršrutos ar jātnieka darbības stila novērtējumu, pats dalībnieks vairāk uzmanības pievērš uzsēdei, trajektorijām, kas ir ļoti svarīgs faktors, bet šeit sportists vairāk padomās par kustības ātrumu, kas arī nav mazsvarīgs. Iespējams, treniņu procesā jātnieks tam nepievērš tik lielu vērību. Domāju – sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu un „ideālais

laiks” ir labs tandēms, īpaši jau jauniekiem jātniekiem.

Sieviešu diena septembrī

Interesants bija arī fakts, ka visos piecos maršrutos uzvaras guva tikai daiļā dzimuma pārstāves, kā teica Ģirts Bricis: – 4. septembris Talsos bija sieviešu diena.

Šie svētki nebūtu bijuši iespējami bez atbalstītājiem, kuri parūpējās arī par pārsteiguma dāvanām – SIA *Kurzemes sēklas*, zemnieku saimniecība *Ezerkauliņi* un Talsu novada dome. Skatītājus priecēja JSK *Demora* un bērnu nama *Selga* jauniešu iestudētā kustību izrāde *Zirgi – vienojošais spēks*, kas apvienoja kantri stila dejas elementus un sporta vingrojumus uz zirga. Bija apskatāmi arī lielformāta zirgu zīmējumi, kuri tapuši projekta ietvaros ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru atbalstu. Viens no lielākajiem pārsteigumiem bija zemnieku saimniecības *Zāgkalni* pārstāvja Jāņa Bušera sniegums. Pārsteigums tāpēc, jo klausītāji bija pārliecināti, ka skan Frenka Sinatras

Ivo Miķelsona foto

Sarmīti Pētersoni apbalvo TJK valdes priekšsēdētājs Andris Kiršentāls un pirmā maršruta uzvarētāja, TJK jātniece Diāna Miķelsone.

Ivo Miķelsona foto

Guntars Siliņš ar Kalgari.

ieraksts, taču samtainās un patīkamās balss īpašnieks bija Jānis Bušers.

Kopumā sacensības izdevās, un organizētāji – TJK valdes priekšsēdētājs Andris Kiršentāls un TJK sportiste Sarmīte Pētersone priecējās,

ka gan pašmāju dalībnieki, gan viesi bija apmierināti. Klubs visus gaidīs ciemos arī nākamgad, jo šīs sacensības pierādīja, ka, lai arī kādi būtu laika apstākļi, tas nespēj ietekmēt vēlmi un prasmi tās sarīkot.

Edgaram Treibergam pasniedz atzinības rakstus

Dace Millere

Latvijas Zirgaudzētāju biedrības prezidents un Latvijas Jātnieku federācijas viceprezidents **Edgars Treibergs** savā 55. dzimšanasdienā no ministra Jāņa Dūklava saņēma Latvijas Zemkopības ministrijas Atzinības rakstu un medaļu *Par centību*. Edgars Treibergs Lauksaimniecības ministrijā strādā kopš 1982. gada 30. aprīļa, veicot atbildīgus

Dagnijas Mucenieces foto

Latvijas Zemkopības ministrijas Atzinības rakstu Edgaram Treibergam pasniedz ministrs Jānis Dūklavs.

Dagnijas Mucenieces foto

Latvijas Jātnieku federācijas prezidents Agris Blaus pateicas kolēģim Edgaram Treibergam par ieguldījumu jāšanas sporta attīstībā valstī.

Baltijas kausa fināls Lietuvā

Inga Miķelsone

Lietuva, 27.-29. augusts, konkūrs

Lietuvā, *Vazgaikiemis Villag* risinājās Baltijas kausa izcīņas trešā posma sacensības – šī seriāla fināls. Informācijā par pirmo un otro posmu jau tika rakstīts, ka *BRT (Baltic Rider Tor)* pirmo reizi tika rīkots 2008. gadā – katrā no Baltijas valstīm pa vienam posmam. Pamatideja – dot vēl vienu iespēju šo triju valstu jātniekiem sacensties savā starpā augstāka līmeņa sacensībās un noskaidrot, kurš ir labākais, jo ir pietiekami daudz jātnieku, kuri reti izbrauc ārpus savas valsts robežām, līdz ar to konkurenci sastāda tikai vietējie.

Pieaugušo konkurence

Katrā no posmiem jātnieks krāj punktus atbilstošā konkurencē, šogad to bija trīs – atklātā jeb pieaugušo, jauno zirgu, junioru un jauno jātnieku. Pēc diviem posmiem Latvijai vislabākie rādītāji bija pieaugušajiem – pirmajā vietā Ģirts Bricis, un jaunajiem zirgiem – otrajā vietā Esmeralda (īpašnieki J. Rimeiks un Ģ. Bricis), taču fināls ieviesa savas korekcijas. Lietuvā gan *Grand Prix*, gan *BRT* kopvērtējumā uzvaru guva Igaunijas sportists Urmas Rāgs (121,5 punkti), lai arī viņš otrajā posmā, kas risinājās Latvijā, nepiedalījās. Izšķirošā bija šī uzvara finālā galvenajā maršrutā, kas deva

40 punktu. Otrajā vietā tikai ar trīs punktu starpību ierindojās vēl viens Igaunijas sportists Andress Trēve ar 118,5 punktiem, no kuriem 62 iegūti otrajā posmā Latvijā. Mūsu sportists Ģirts Bricis (105,5 p.) ierindojās trešajā vietā. Šajā konkurencē pierādījās tas, ka Baltijas valstu spēcīgākie lielie sportisti ir igauņi.

Jaunzirgi

Jaunzirgu konkurencē, protams, varam būt apmierināti, jo kopvērtējumā ar 119 punktiem uzvarēja jau iepriekš minētā Latvijā dzimusī un startējošā ķēve Esmeralda (*Zeb-Element/ Mitjuland*). Domāju, lietuvieši ar saviem panākumiem arī varētu būt apmierināti, jo otro vietu ar 108,5 punktiem izcīnīja Lietuvas izcelsmes Traķēnes šķirnes jaunzirgs *Grenoblis (Heleris/Versal)*. Veiksmīgākais šim zirgam izrādījās otrais – Latvijas posms, kurā tika iegūti 65,5 punkti. Arī trešās vietas ieguvējam *Styling (Stakkato/Calypso II)* šis posms bija veiksmīgākais, no kopvērtējuma 105 punktiem puse – 53,5 iegūti Latvijā. Šī zirga izcelsme īpašus komentārus neprasa – *Stakkato* piecu un sešu gadu vecumā tika atzīts par labāko ērzeli Vācijā, un gan tas pats, gan arī tā bērni turpina sasniegt labus rezultātus.

Māra Millera foto

Ģirts Bricis Baltijas kausa kopvērtējumā trešais.

Pēc punktiem jau redzams – jaunzirgiem konkurence tiešām bija ļoti sīva. Kopvērtējuma rezultāts priecē arī tāpēc, ka, sekojot līdzī kaimiņvalsts Lietuvas sportistu startiem, bija iespējams secināt – daudz spēcīgu un perspektīvu jaunzirgu ir arī mums.

Juniori un jaunie jātnieki

Junioru un jauno jātnieku konkurencē īpašu pārsteigumu nebija, pirmajā vietā pārliecinoši jau no pirmā posma tā arī nemainīgi palika Igaunijas sportiste Katlina Sehvare ar 133,5 punktiem. Arī otrās vietas ieguvējs Lietuvas sportists Dominiks Maļinausks (85,5 p.) ļoti pārliecinoši startēja pirmajā posmā, kas arī bija veiksmīgākais un deva jātniekam 44 punktus. Vislabākos rezultātus no Latvijas šajā konkurencē kopvērtējumā uzrādīja trešās vietas ieguvēja Kristīne Egle (68,5 p.), jāpiebilst, ka Kristīne šajā trijotnē ir vienīgā, kura startēja tikai divos posmos, bet, labie un stabilie rezultāti ļāva sportistei ierindoties augstajā trešajā vietā.

Amatieri

Lietuvā pirmo gadu amatieri tika dalīti trīs grupās, šī konkurence ļoti strauji attīstās. Tāpēc šeit *BRT* ietvaros tika iekļauti arī maršruti amatieriem. Igaunijā priekšroka tika dota ponijiem, Latvijā – tā saucamā *vidējā apla* jātniekiem, sportistiem, kuri vai nu paši vai to zirgi vēl nav gatavi startēt augstākos maršrutos. Pēc tā varam spriest – kas katrā valstī ir aktuāls. Secinājums ir viens: tik līdzīgi un tajā pašā laikā dažādi mēs esam, bet, nedomāju, ka tas ir slikti.

Ne tikai rezultāti

Tas bija sportisko norišu apskats, bet sacensības jau nesastāv tikai no rezultātiem. Katrā tikliela mēroga pasākumā vienmēr būs savas labās un sliktās nianšes, no tā neizbēgt. Piemēram, Igaunijā pluss bija zirgu, laukumu un auto kompaktais, praktiskais izvietojums, sacensību raitā gaita, bez domstarpībām starp tiesnešiem un sportistiem. Vienīgais mīnuss (neskaitot auksto laiku, ko organizētājs nevar ietekmēt) – zemais balvu fonds attiecībā pret starta naudām. Latvijā mīnusi – nepaveiktie sacensību

Vēlas atkārtot Vītauta gājienu

Pēc delfi.lv

No Vecajiem Traķiem Lietuvā 8. septembrī ceļā devās desmit jātnieku, kuri grasās atkārtot Vītauta Dižā gājienu līdz Melnajai jūrai. Pārjājiena 2000 vēstures kilometri dalībnieki plāno pa ceļam apmeklēt vairākus desmitus vēsturisko objektu. Maršruta galapunkts – Očakovas pilsēta Ukrainā – tiks sasniegts pēc 40 diennaktīm. Katru dienu jātnieki pārvarēs 50 kilometru attālumu. Vairākas dienas tiks veltītas atpūtai. Grupas sastāvā ir arī divas sievietes. Ceļā jātnieki devušies ar Žemaišu zirgiem. Pasākumā iesaistīti 15 zirgi (pieci maiņai).

priekšdarbi, nenokārtotie organizatoriskie jautājumi iebraukšanas dienā, zemais balvu fonds un, pilnīgi pretēji Igaunijai, – ļoti, ļoti karstais laiks. Plusi – tālākā sacensību raitā norise, jo, kā zināms, BRT risinājās III Latvijas Zirgu dienu ietvaros, un programma bija ļoti plaša un piesātināta. Līdz ar to bija padomāts arī par skatītājiem, un tika piedāvātas dažādas izklaides. Tad Lietuvā, pēc sportistu teiktā, vienīgais labais bija tikai sacensību laukuma segums. Jāpiebilst, ka šāds laukums Baltijā pagaidām ir vienīgais. Tas nav atkarīgs tikai no paša seguma, bet arī no spējas uzturēt vajadzīgo mitrumu visas dienas garumā, turklāt, neizmantojot tradicionālās laistīšanas sistēmas, bet pati grunts tiek mitrināta *no apakšas*. Mīnusu bija tik daudz, ka sportisti aizbrauca no šīm sacensībām neapmierināti. Pirmais jau bija zirgu izvietojums: kāpēc daļa zirgu tika izvietota staļļos, bet daļa - vasaras boksos? Stiprā lietūs dēļ pie bok-

siem izveidojās dubļi, boksos slapjš. Pakaiši ļoti ātri beidzās, organizētājiem būtu ar tiem jānodrošina, sportisti izteica vēlmi tos iegādāties pat par samaksu, taču tādu iespēju arī nebija. Kolīdz pakaiši tika atvesti, tie pazuda ļoti ātrā tempā. Uz laukuma sacensību maršruta sastādītājam Vladimiram Platovam trūka palīgu, līdz ar to maršrutu pārkarātošana ieilga, sacensības ievilkās līdz vēlam vakaram – sportisti bija spiesti startēt pustumsā, zirgi vienkārši neredzēja, kur lekt. Kā uzlabot izveidojušos situāciju – tika risināts nesteidzīgi. Kopumā par šīm sacensībām tika uzrakstīti deviņi protesti. Protams, varam teikt, – nekļūdās tas, kurš neko nedara. Bet, vai nevajadzētu pirms sacensībām noskaidrot, – ko mēs varam un ko vēl nevaram, kur mums ir vajadzīga vēl kāda palīdzība. Ja esam ko apņēmušies, – to vajadzētu arī izdarīt. Sacensības tomēr ir domātas sportistiem, bet rezultātā izrādās, ka sports nemaz nav primārais.

Māra Millera foto

Kristīne Egle trešajā vietā jauno jātnieku konkurencē.

Kopumā ņemot, arī rezultāti bija slikti. Iespējams, sezona ir bijusi pietiekami gara un sacensībām bagāta. Tāpat kā Igaunijā, arī šeit, Lietuvā, divas nedēļas pēc kārtas notika divas sacensības – pirmajā nedēļā PK posms, otrajā nedēļā BRT fināls. Un, tāpat kā Igaunijā, otrās nedēļas rezultāti bija sliktāki, nekā pirmās. Manuprāt, visi šie mīnusi, kas iepriekš tika uzskaitīti, arī ietekmēja rezultātus.

Skaidrs vienīgi tas: jāizdara

pareizie secinājumi un no savām kļūdām jāmacās.

Kopumā vērtējot, Latvijas sportisti sasnieguši labus rezultātus BRT sacensībās, lai gan dominē Igaunijas jātnieki, tomēr, katrā no konkurencēm pirmo trīs vietu ieguvēju rindās ir kāds no mūsējiem. Lai nu kā, bet BRT idejas autori ir pārliecināti, ka turpinājums seko, un jau ir jaunas idejas, kā sacensības pilnveidot un uzlabot.

Filmēšana Tiraines staļļos

Linda Ansule

Kādā jaukā un saulainā otrdienas rītā zemnieku saimniecības *Tiraines staļļi* teritorijā ieradās filmēšanas grupa. Acīgākie TV3 seriāla *Ugunsgrēks* skatītāji jau noteikti būs pamanījuši jaunus pavērsienus seriāla gaitā. Tie ir tieši saistīti ar *Tiraines staļļiem*, jo viens no seriāla galvenajiem varoņiem Aivars (Uldis Dumpis) iegādājies staļļus un šo ainu filmēšana norisinās z/s *Tiraines staļļi* teritorijā. Filmēšana notika no desmitiem rītā līdz vēlai pēcpusdienai, veidojot interesantas epizodes seriāla skatītājiem, kurās var redzēt gan staļļa ikdienas darbus, gan spraigas un negaidītas situācijas seriāla varoņu dzīvē. Filmēšanas process bija interesants, jo pavēra jaunu skatu aktieriem par notiekošo staļļos. Tā kā režisore zināja iepriekš, kādas epizodes ir jāuzņem, filmēšana ritēja raiti, kombinējot staļļa ikdienas darbus ar filmēšanas epizodēm, tādējādi veidojot situācijas, kurās iesaistīti gan aktieri, gan staļļa iemītnieki. Pozitīvs moments bija reālas vides un telpas izmantošana, jo nekas netika pārspilēts vai uzspēlēts, viss notika dabiski un

Linda Ansule ar Lemonu.

reālos apstākļos. Piemēram, daļa no staļļa zirgiem saņēma pusdienas, kuras deva Aivara dēls Otto (Mārtiņš Freimanis), neko netēlojot, vienkārši ieberot zirgiem auzas bez uzspēlētām un izplānotām kustībām, tas varbūt nav nekas īpašs, bet tomēr ir patīkami redzēt, ka darbības ir reālas nevis mākslīgi radītas.

Epizodes tika filmētas galvenokārt staļļi, kurās aktieri izmēģināja ikdienas darbus un risināja seriāla varoņu savstarpējās attiecības. Lai gan staļļi tika uzstādītas gaismas un kameras, zirgi to uzņēma mierīgi un bez stresa. Daži staļļa iemītnieki jau jokoja, ka zirgi, kuri bijuši kadros nemaz negribēs iet uz treniņiem, jo jutīsies kā filmu zvaigznes...

Tika izmantota arī manēža, kurā aktieriem bija jāiepazīst zirgi, ne tikai skatoties uz tiem mājvietās, bet arī jāmēģina ar tiem saprasties atrodies ierobežotā laukumā, kad zirgs var brīvi kustēties un parādīt, kas tas ir par dzīvnieku. Aktieriem lieliski izdevās saprasties ar zirgiem, kas padarīja filmēšanu vienkāršu un seriāla varoņi mierīgi pildīja savus uzdevumus piedaloties zirgu dzenāšanā, kā arī trenēšanas procesā. Izrādās, ka viena no *Tiraines staļļu* sportistēm, Linda Ansule un viņas zirgs Lemons, gatavojas sacensībām pie trenera Krisa (Ivars Lūsis), kura vadībā noritēja lekšanas treniņš, uzklusot dotos padomus un ieteikumus. Baumām nav pamata, šī treneru maiņa attiecās tikai uz filmēšanu, sportiste joprojām trenējas pie Annas Stafekas.

Māra Millera foto

Pasniegti Baltijas kausi pajūgu braukšanā

Anda Pavlovska

Lūnja, 10.–12. septembris, pajūgi

Urmasa Saksa ģimenes viesmīlīgajos un mājīgajos staļļos notika pēdējais no trijiem Baltijas kausa (BK) posms. Pirmo reizi pajūgu braucējiem no Latvijas bija iespēja sacensties ar braucējiem no Somijas.

Jāpiebilst, ka somu dalībnieces Tove Marija Holmasto un Heidi Sinda ir piedalījušās pasaules čempionātā vienjūgiem 2008. gadā, kas notika Polijā, Jarontovā. Lietuvupārstāvēja Railuģimene – Almutis un Elena, kuri jūnijā organizēja BK pirmo posmu. Mājinieku ekipāžas, kopskaitā desmit, pārstāvēja gan vienjūgus, gan divjūgus zirgu un poniju klasēs. No Latvijas uz pēdējo posmu ieradās Dace Stūres, Zanes Braueres un Anda Pavlovskas komandas, kas, varētu teikt, ir Latvijas pajūgu braucēju šīs sezonas pamatsastāvs startiem ārzemēs.

Draudzīgi maršruti un labs laukums

Četrus dienu laikā Somijas maršrutu sastādītāja Juha Vileniusa vadībā trim cilvēkiem bija pa spēkam izveidot ļoti labi saprotamu, pārdomātu un profesionālu maratona posmu, sākot no norādēm ceļu posmā un beidzot ar sešiem šķēršļiem. Patikami, ka šķēršļi bija noformēti katras sacensību dalībvalsts karoga krāsās, kas liecināja, ka esi gaidīts. Izveidotie šķēršļi bija tehniski veicami – vārtu izbraukšanas

Heidi Sinda un Anna Koivisto ar ponijiem Hessi-lida un Nikolai.

variantu bija daudz, un jebkurš no tiem bija veidots loģiski un zirgiem draudzīgi. Zirgiem nebija jāveic asi pagriezieni pretējos virzienos u.c. Noteikti jāpiemin, ka izveidotās kombinācijas bija piemērotas dažādiem zirgu un braucēju sagatavotības līmeņiem.

Atšķirībā no maratona sacensībām, konusu šķēršļu braukšanas maršruts lika padomāt – straujie pagriezieni, kas no braucējiem un zirgiem prasīja īpašu veiklību, cits no cita bija izvietoti mazā attālumā, kas apgrūtināja zirga un ratu taisnvirziena kustību uz šķērslī, pie kā pieraduši braucēji no Latvijas un Igaunijas. Šo maršrutu pagājušajā gadā veica Somijas čempionāta dalībnieki.

Urmasa Saksa sagatavotais manēžas braukšanas laukums līdz šim ir vienīgais, tieši pajūgu braukšanai gatavotais laukums Baltijā. Dalībnieki atzina, ka šeit var domāt par darbu ar zirgu, nevis meklēt, kur braukt.

Dalībnieki

Nevar noliegt, ka somu ekipāžas ir vairāk kā galvastiesu pārākas par mūsu, Baltijas valstu, ekipāžām, kaut vai ārējā izskata ziņā – dāmas elegantās cepurēs un svārkos, kungi cilindros un glītās cepurēs, ekipējums allaž tīrs un glīts, rati notīrīti. Žēl, ka pajūgu braukšanas entuziasti no Latvijas nerada iespēju apmeklēt šo pasākumu, jo mācīties var arī skatoties.

Tomēr

Lai arī cik jauki saimieki uzņēma ikvienu sacensību dalībnieku un zirgu, nākas pieminēt arī dažas pasākuma ēnas puses. Daļai sportistu nācās izteikt neapmierinātību, pat iesniegt rakstisku protestu par sacensību galvenās tiesneses Malles Einastes un viņas komandas darbu.

Visiem zināms un saprotams, ka pajūgu braukšana Baltijas valstīs ir jauns, gribētu atzīt, arī pietiekami sarežģīts sporta veids gan dalībniekiem, gan tiesnešiem, un nav noslēpums, ka nezināmā par to vēl ir ļoti daudz. Tāpēc kļūdities var jebkurš, taču jāatceras, ka kļūdas jāatzīst un jālabo.

Neizpratni radīja fakts, ka vienā konkurencē startēja gan zirgi, gan poniji. Šāda situācija līdz šim vēl nebija piedzīvota, turklāt, dodot laika handikapu poniju ekipāžām.

Neizprotamu situāciju bija daudz – sacensību nolikuma vairāku nosacījumu mainīšana; neprecīza laika uzskaitē rezultātu tabulā, kas pēc dalībnieku aizrādījumiem tika labota tika pēdējā sacensību dienā; nepamatota dalībnieka izslēgšana no sacensībām ar atteikumu radušos situāciju noskaidrot un atrisināt, kā rezultātā dalībniekam tika liegta iespēja iegūt pelnīto vietu BK kopvērtējumā; cita dalībnieka nepamatota izslēgšana tiesnešu komandas vainas dēļ. Paveicās tiem, kurus uzklāusija, lai radušos pārratumus un neprecizitātes izlabotu.

Galvassāpess sekretāram un dalībniekiem kārtējo reizi sagādāja rezultātu aprēķins, kas atkal un vēlreiz pierāda to, ka šis atbildīgais darbs jāuztīra, kurš to prot un spēj.

Lai arī negribot, tomēr šoreiz negatīvā sacensību atmosfēra ņēma virsroku pār tām emocijām, kādām vajadzēja būt, noslēdzoties līdz šim vērienīgākajām sacensībām pajūgu braukšanā visā Baltijā.

Rezultātu kopsavilkums www.pajugu-brauksana.com

Atskatoties uz jau gandrīz aizvadītās sezonas notikumiem pajūgu braukšanas pasaulē, ceru, ka neviens no mums „plinti krūmos nemetīs” un, saprotot cits citu, turpinās iesāktu.

Sacensību statistika

- **Ekipāžu skaits:** 22.
- **Valstis:** Somija, Igaunija, Latvija, Lietuva.
- **Divjūgi:** pieci, viens no tiem piedalījās tikai divcīņā.
- **Vienjūgi:** 17, divi no tiem piedalījās tikai divcīņā.
- **Labākie:** vienjūgu klasē Hanna Kalalahti un Anika Harkonena ar *Hessin Vihtori*; divjūgu klasē Heidi Sinda un Anna Koivisto ar *Hessi – lida* un *Nikolai*.
- **BK trešā posma labākie no Lietuvas Igaunijas un Latvijas vienjūgu klasē:** Almutis Raila un Petrs Raila ar *Bondas*, Kaspars Kalds un Margo Reinholds ar *Libeeria*, Dace Stūre un Kārlis Stūris/Dana Stūre ar *Hipija*.
- **BK kopvērtējums:** vienjūgi - Dace Stūre un Kārlis Stūris/Dana Stūre ar *Hipija*, divjūgi - Januss Kallaste un Pia Pūusepa ar *Luurika* un *Patroon*.

Globāla čempionu tūre – noslēgums

Sagatavoja Dace Štrausa

Riodežaneiro, 26.-29. augusts, konkūrs

AtinasOnasis starptautiskais zirgu šovs (AOIHS) ir pirmais Brazīlijas vēsturē ar piecu zvaigžņu vērtību, sākot ar 2007. gadu, kad tas notika Sanpaulu. Iespēja organizēt Globālās čempionu tūres posmu ierakstīja Brazīliju sporta vēsturē kā attīstītu konkūra lielvalsti.

Posma idejas autors ir starptautiskās klases jātnieks un olimpisko spēļu dalībnieks Alvaro de Miranda (saukts Doda), un šova nosaukums tika dots par godu viņa sievai Atinai Onasis, kad 2007. gadā Brazīlijā notika šīs sērijas tā gada piektais posms. Turpmākajos divos gados Atinas šovs tika atzīts par labāko no visiem posmiem, un šogad šeit notika Globālās čempionu tūres noslēgums.

Sacensību apmeklētāji no visas pasaules noteikti priecājās par Riodežaneiro dabisko skaistumu, kur notiks arī 2016. gada vasaras olimpiskās spēles. Rio ikvienam paliks atmiņā ar savām pludmalēm, Cukurkalvas kalnu un Korkovado, kas ir slavens ar milzīgo Kristus skulptūru, ko uzskata par vienu no pasaules brīnumiem. Šī kalna pakājē atrodas Sociedade Hipica Brasileira jāšanas klubs, kur arī notika AOIHS 2010.

Pasaules kausa ieguvējs Markuss Enings izcīnījis līdz šim lielāko naudas balvu no visām olimpiskajām disciplinām, kļūstot par uzvarētāju sērijas kopvērtējumā, kā arī uzvarot Brazīlijas posma *Grand Prix*. Pēc iepriekšējā posma, kas notika Nīderlandē, GCT reitingu tabulas galvgalī bija vācu jātnieks Marko Kučers un tikai ar uzvaru pēdējā posmā pirmo vietu kopvērtējumā un ievērojamo naudas balvu ieguva viņa tautietis un kon-

kurents Markuss Enings. Kā sērijas līderis viņš saņēma 300 000 eiro, bet tas vēl nebija viss viņa guvums, jo balvu viņš guva par uzvaru *Grand Prix*, kā arī citos maršrutos, turklāt saņēma prēmiju arī kā šova labākais jātnieks. Kopā šī nedēļas nogale viņam ienesa 463 130 eiro.

Gran Prix maršruta izveide bija Uliano Vezani pārziņā, un pirmajā raundā vienpadsmit jātnieki veica to bez kļūdām. Viņu vidū nebija iespējamo uzvarētāju Marko Kučera un Josa Lansinka.

Pārleķšanā Deniss Linčs ar vienpadsmit gadus veco kastrātu *All Inclusive NRW* sasniedza izcilu laiku - 33,50 sekundes, veicot maršrutu bez soda punktiem. Līdz pat pēdējam jātniekam tā arī neviens nespēja viņu pārspēt. Enings ar ļoti straujo bēro ķēvi *Noltes Küchengirl* jāja pēdējais un šķērsoja finiša līniju, negāžot nevienu šķērslī, un pārspēja Linču laika ziņā, veicot distanci 33,23 sekundēs.

Austrāliete Edvina Aleksandere ieņēma trešo vietu ar *Cevo Itot Château*. Šis sniegums nodrošināja viņai arī trešo vietu sērijā.

Enings neizplūda emocijās un teica, ka par paveikto esot „mazliet laimīgs”. Viņš uzskata, ka tā bija liela veiksmē jāt pēdējam un, zinot sava zirga spējas, viņš atļāvis riskēt. Tas šoreiz atmaksājās.

Sacensības notika ne tikai jātniekiem, bet arī grūmiem, izraisot jautrību visai nokaitētajā sacensību atmosfērā. Grūmi sacentās saišu tišanās uz ātrumu. Uzvarētājas bija divas jātnieku palīdzes – Filipa Vaishaupta grūms Stefānija Vollerte, kurai bija ļoti individuāls saišu tišanas stils, un Anna Zunkle, kura palīdz Larsam Naiblingam. Pat laiks saites attinot abām izrādījās vienāds, tādēļ arī uzvaras lauri pienācās abām, saņemot pa 2650 eiro.

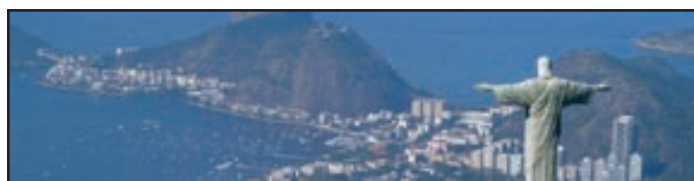

Markuss Enings uzvar gan pēdējā GCT posmā, gan kopvērtējumā.

GTC foto

Desmit labākie jātnieki GCT sērijas kopvērtējumā

1. Markuss Enings (Vācija)	300 000 eiro
2. Marko Kučers (Vācija)	180 000 eiro
3. Edvina Aleksandere (Austrālija)	120 000 eiro
4. Joss Lansinks (Beļģija)	80 000 eiro
5. Džesika Kurtēna (Īrija)	60 000 eiro
6. Laura Krauta (ASV)	33 750 eiro
7. Kristians Ālmanis (Vācija)	33 750 eiro
8. Džudija Anna Melhiore (Beļģija)	20 000 eiro
8. Patriks Makentī (Azerbaidžāna)	20 000 eiro
10. Hosē Marija Laroka (Argentīna)	20000 eiro

Riodežaneiro.

GTC foto

Markuss Enings, GCT čempions

- Rio vinnēja 463 130 eiro.
- GCT 2010. gada sezonas laikā kopējais guvums ir 552 266 eiro.
- Piedalīties visos GCT posmos šajā gadā.
- Jāja ar trim zirgiem, ar

katru no tiem trīs posmos.

- *Plot Blue, Sabrina* un *Noltes Küchengirl* nodrošināja uzvaru kopvērtējumā.

• Markuss Riodežaneiro bija vienīgais, kurš izjāja visus maršrutos, nogāžot tikai vienu šķērslī.

FEI Pasaules kausa izcīņa

Anda Pavlovska

Breda, 2.-5. septembris, pajūgi

Starptautiskajās zirgu četrjūgu klases sacensībās, kas notika Nīderlandes pilsētā Bredā, uzvarēja Zoltans Lazars no Ungārijas. Verners Ulrihs no Šveices ieguva otro vietu. Prestižajās sacensībās labākais no Nīderlandes bija Marks Vesthofs, kurš ieguva trešo vietu. Komandu vērtējumā neuzvarēta atkal palika Nīderlande. Mājinieki visu sacensību laiku bija priekšā Šveices un Zviedrijas vienībām.

Braukšana un vēl kas cits

Desmit valstu 28 četrjūgu braucēji startēja skaistajā Prinsenhovas muižā Bredā, kas Nīderlandes pajūgu braukšanas vēsturē ir bijusi ievērojama vieta valsts kausa izcīņas sacensībās. Līdztekus CAIO sacensībām, Breda šogad veiksmīgi uzņēma arī FEI Pasaules pajūgu braukšanas čempionātu cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Jāšanas sporta mīļotājiem fantastisku programmu piedāvāja starptautiskās pajūgu braukšanas sacensības poniju četrjūgu klasē, starptautiskās sacensības trīscīņā un Nīderlandes trīscīņas čempionāts, nacionālās šķēršļu pārvarēšanas un iejādes sacensības.

Citi rati un ekipējums

Bredā bija pēdējās sacensības, kur labākie braucēji tikās pirms *Alltech* FEI Pasaules Jāšanas sporta spēlēm Kentuki. Nīderlandes, Vācijas un Šveices komandu rati un cits ekipējums jau ir ceļā uz Ameriku, tāpēc lielākā daļa dalībnieku startēja

Marks Vesthofs no Nīderlandes ieņēma trešo vietu sacensību kopvērtējumā.

ar aizlienētiem ratiem un aizjūgiem. Piemēram, Koss de Ronde un Teo Timmermanis no Nīderlandes sacensībās Bredā piedalījās ar dažiem citiem zirgiem, lai labākos pietauptu Kentuki.

Nē – Kentuki

Sacensību uzvarētājs Zoltans Lazars pēc starta Āhenē nolēma, ka Kentuki nēstartēs. Ugunīgajam un veiksmīgajam divjūgu un četrjūgu braucējam šķita, ka tiesneši pasaules čempionātā Āhenē piešķir viņam nepelnīti zemu punktu, un Lazars uzskata, ka tie paši punkti viņu sagaida arī Kentuki, tādejādi samazinot izredzes ieņemt augstu vietu. Zoltans Lazars uzskata – ja nav godīgu iespēju, viņš negrib tērēt tik lielu naudu, kas nepieciešama, lai nokļūtu Kentuki.

Vācijas čempions uzvar manēžas braukšanā

Manēžas braukšanā sacensībās uzvarēja Kristofs Zandmanis, kurš šogad jau piekto reizi savā karjerā tika godāts par nacionālo čempionu. Mājinieks Teo Timmermanis ieguva otro vietu, braukdam ar jauniem „vīleriem” (paskaidrojums – par vīleriem sauc tos zirgus, kuri aizjūgti tuvāk ratiem), kuriem šis bija pirmās sacensības. Viņa tautietis Koss de Ronde bija apmierināts ar trešo vietu, savā četrjūgā izmantodams divus citus zirgus, nekā parasti. Pirmais dalībnieks, kurš startēja šajās sacensībās – Zoltans Lazars – ieguva ceturto vietu.

Īpašie viesi

Maratons, kuru veidoja nīderlandietis, pasaules čempionāta maršrutu sastādītājs Johans Jākobs, sevī ietvēra astoņus izaicinošus un tehnisku meistarību pieprasošus šķēršļus. Marks Vesthofs ir Nīderlandes komandas rezerves braucējs sacensībām Kentuki, un Bredā viņš savas maratona braukšanas spējas apliecināja vēlreiz. Pēc divām starptautiskajām uzvarām Zelhelmā (Nīderlande) un Rizenbekā (Vācija) Marks arī Bredā bija ātrākais. Pasaules čempionāta dalībnieks Tomass Ēriksons ieguva otro vietu, apsteidzot gados jauno dalībnieku Mihaelu Brauhli no Vācijas. Zoltans Lazars ceturtajā šķērslī gandrīz izkrita no ratiem, kad nogāza vienu no šķēršļa stabiem, taču savu kļūdu veikli izlaboja un kopvērtējuma tabulā ieņēma līdera pozīciju. Vispusīgais braucējs Verners Ulrihs no Šveices savu Lusitano šķirnes zirgu komandu aizveda līdz ceturtajai vietai maratona sacensībās un otrajai vietai

Kristofs Zandmanis – labākais manēžas braukšanā sacensībās Bredā.

kopvērtējumā pēc manēžas braukšanas un maratona.

Braucēju startus vēroja arī kāds ļoti īpašs viesis. Viņas majestāte Nīderlandes karaliene Beatrise kopā ar divām mazmeitām apmeklēja sacensības Bredā un izbaudīja maratona atmosfēru.

Laipe

Mazā atšķirība starp dalībnieku rezultātiem sacensību kopvērtējuma tabulas augšgalā nodrošināja aizraujošu konusu šķēršļu braukšanas sacensību. Tikai četri sacensību dalībnieki spēja maršrutu veikt bez soda punktiem un laika normā. Lazars bija viens no viņiem, un laime viņa sejā bija redzama pēc tam, kad tika šķērsota finiša līnija. Soda punktus par pārsniegto laika norma ieguva tikai Ulrihs, kurš kopvērtējumā ieņēma otro vietu. Pateicoties „tīri” veiktam maršrutam, no sestās un trešo vietu kopvērtējumā pacēlās Marks Vesthofs.

Kopvērtējums

Vēl tikai vienas sacensības, un kopvērtējuma rezultāti būs zināmi. Šobrīd (dati uz 5.09.2010.) līderis ir Zoltans Lazars. Viņš no līdera pozīcijas lika atkāpties Ļjsbrandam Šardonam, kurš, gatavodamies sacensībām Kentuki, Bredā nepedalījās.

Zoltans Lazars no Ungārijas.

Pēc CAI-A sacensībām Donauešingenā, kas notiks no 16.–19. septembrim, būs skaidrs, cik dalībnieku kvalificējušies FEI Pasaules kausam pajūgu braukšanā 2010./2011. gada sezonā.

Zoltans Lazars (Ungārija): – Ar saviem zirgiem esmu ļoti apmierināts. Braucu ar diviem Lipicas šķirnes zirgiem, ar kuriem piedalījos 2009. gada pasaules čempionātā divjūgu klasē. Šos zirgus aizjūdzu „vīlēros”. Izmantoju vienu jaunu manēžas braukšanas zirgu. Zināju, ka pēc manēžas braukšanas viss vēl ir iespējams, jo atšķirība rezultātos bija

ļoti maza. Maratonā mani zirgi bija nedaudz noguruši, tāpēc nevarēju braukt savā ierastajā ātrumā. Konusu šķēršļu maršrutā zirgi atkal bija formā, tie ļoti labi strādāja visi kopā, es viņiem uzticējos, un tie uzticējās man. Esmu ļoti priecīgs, ka Bredā man izdevās uzvarēt, šī ir mana pirmā uzvara CAIO sacensībās.

Verners Ulrihs (Šveice):

– Maniem zirgiem manēžas braukšanā joprojām jāklūst daudz drošākiem, taču katrās sacensībās tie pilnveidojas. Maratonā zirgi bija ļoti labā formā, un šķēršļus es varēju izbraukt tā, kā to biju plānojis. FEI Pasaules Jāšanas sporta spēlēs Kentuki izmantošu tos pašus zirgus.

zirgus.

Marks Vesthofs (Nīderlande): – Biju viens no pirmajiem dalībniekiem, kurš sāka maratona disciplīnu. Sasniedzu labus laika rezultātus, un dalībniekiem, kuri startēja pēc manis, tas bija izaicinājums. Diemžēl pieļāvu nelielu kļūdu pēdējā šķērslī, taču to ātri novērsu. Ar iegūto trešo vietu esmu ļoti apmierināts, un, tā kā es nebraukšu uz Kentuki, piedalīšos sacensībās Donauešingenā, lai iegūtu vairāk punktu Pasaules kausa kopvērtējumā.

Fušeka Gabora foto

Pasaules čempionāts cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

Šī bija pirmā reize, kad FEI pasaules čempionāts pajūgu braukšanā cilvēkiem ar speciālām vajadzībām notiek vienlaikus ar oficiālām starptautiskajām sacensībām. Atmosfēra bija lieliska, un visi dalībnieki izbaudīja skaisto sacensību vietu Bredā. Šīs sacensības teicami iekļāvās pajūgu braukšanas programmā. Dalībnieki no četrām valstīm tika iedalīti divās klasēs, atbilstoši invaliditātei (otrajā grupā startēja sportisti ar smagākām veselības problēmām).

Čempionātā dominēja braucēji no Vācijas. Hainers Lerters (1. grupa) un Jozefs Zauervalds (2. grupa) ieguva attiecīgi zelta un sudraba medaļas individuālajā vērtējumā, un, pievienojoties, Hubertam Marketam, nodrošināja Vācijas komandai zelta medaļu komandu vērtējumā.

Iepriekšējā pasaules čempionātā Grevenā pirms diviem gadiem vāciešus savās mājās pieveica nīderlandieši.

Pasaules pajūgu braukšanas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām čempions Hainers Lerters no Vācijas.

Šoreiz notika otrādi – vācieši bija spēcīgāki Nīderlandē. Mājinieki komandu vērtējumā izcīnīja sudraba medaļu, bronzu ieguva Lielbritānijas komanda. Individuālo bronzas medaļu izcīnīja Žaks Popens (1. grupa) no Nīderlandes.

Individuālās zelta medaļas ieguvējs **Hainers Lerters (Vācija):** – Esmu ļoti

apmierināts, ka mēs savu pasaules čempionātu aizvadījām tieši šeit, Bredā, atmosfēra bija brīnišķīga. Mana lielākā problēma, kā vienmēr, ir manēžas braukšana, un esmu vairāk nekā laimīgs, ka *Cholin* tieši šajā disciplīnā paveica labu darbu. Šķēršļi bija grūti, bet ar *Cholin* bija viegli braukt.

HSBC FEI Pasauls kausa izcīņa

Sagatavoja Dace Štrausa

Šēnefelde, 27.-29. augusts, trīscīņā

Mihaels Jungs kļuvis par HSBC FEI Pasauls kausa sacensību uzvarētāju trīscīņā 2010. gada sezonas kopvērtējumā. Pēdējās sērijas sacensībās Vācijas pilsētā Šēnefeldē, kur dominēja vācu trīscīņnieki, viņš atsevišķās

Mihaels Jungs ar La Biosthetique-Sam FBW plāno piedalīties Pasaules Jāšanas sporta spēlēs trīscīņā Kentuki.

disciplīnās ierindojās otrajā, trešajā un ceturtajā vietā, un summā bija otrais aiz Jūlijas Mešternas ar FRN Schorsch.

Pēc 12 sacensībām desmit valstīs un trijos kontinentos Jungs, kurš tiek dēvēts par vienu no pasaulē aizrautīgākajiem jaunajiem jātniekiem, izrādījās vienīgais, kas spēja uzvarēt divas reizes – Marbahā (Vācija) un Stržegomā (Polija).

– Tas man ļoti patīk, jo esmu profesionāls jātnieks un vienmēr domāju par naudas pelnīšanu, – Jungs pavēstīja 50 000 dolāru lielās naudas balvas saņemšanas. – Tas ļaus man nedaudz atpūsties un sagatavot manu labāko zirgu Sam Pasauls Jāšanas sporta spēlēm Kentuki nākamajā mēnesī.

Tikai divi no 16 finišējušajiem dalībniekiem Šēnefeldē nebija vācieši – Malina Larsons no Zviedrijas 15. vietā un Aleksandrs Fominovs no Baltkrievijas 16. vietā.

Mihaels Jungs ar Weidezaunprofis River of Joy.

Lešeka Vojčička/FEI foto

Desmit labākie jātnieki kopvērtējumā

1. Mihaels Jungs (Vācija)	142 p.	USD 50 000
2. Megana Džounsa (Austrālija)	138 p.	USD 34 000
3. Filips Datons (ASV)	131 p.	USD 23 000
4. Klarks Džonstouns (Jaunzēlande)	128 p.	USD 18 000
5. Lusija Vidžersma (Lielbritānija)	128 p.	USD 13 000
6. Aleksejs Koršunovs (Krievija)	125 p.	USD 10 000
7. Andreass Dibovskis (Vācija)	122 p.	USD 8000
8. Kajs Ruders (Vācija)	122 p.	USD 6500
9. Dirks Šrāde (Vācija)	119 p.	USD 5000
10. Sonja Džonsone (Austrālija)	119 p.	USD 4000

Anke van Grunsvena pret žurnālisti

Sagatvoja Diāna Štrausa

Pazīstamā iejādes sportiste Anke van Grunsvena apgalvo, ka viņai nēslavu cēlusi jāšanas sporta žurnāliste Astrīda Apelsa no portāla Eurodressage.com. Saskaņā ar Ankes teikto, attēli, kuros redzami viņas zirgi, nav saistāmi ar strīdīgo rolkūra treniņu paņēmieni. Tā ir sistēma, ko izstrādājusi Anke kopā ar savu treneri un dzīves partneri Šjefu Jansenu, un saskaņā ar to zirgs pats saļieca kaklu ekstrēmā veidā.

Pēc ilgiem pētījumiem gadiem un Starptautiskās Jāšanas sporta federācijas (FEI) un Nīderlandes Jāšanas sporta federācijas (KNHS) februārī sniegtā atzinuma „sākot ar šodienu, hiperfleksija/rokkūrs tiek uzskatīts par agresīvu paņēmieni, kad zirgs tiek jāts ar zemu noliektu galvu un kaklu, kas pierauts pie krūtīm. Šāds elements, kā arī jebkuras citas galvas-kakla pozīcijas, kas veiktas ar agresīviem paņēmieniem, ir aizliegtas. Savukārt ar LDR (low-deep-round – zems-dziļš-apaļš) paņēmieni kakls tiek

Attēls no Ridehesten.com, kur redzams Ankes van Grunsvenas zirgs Salinero treniņā pirms sacensībām.

dziļi izliekts, nepiemērojot spēku, tāpēc tas ir atļauts.”

Šī strīdīgā sistēma ieguvusi pamatīgu rezonansi saistībā ar dzīvnieku labturību. Arī žurnāliste Astrīda Apelsa pievērsusi uzmanību šai tēmai savā mājas lapā www.eurodressage.com. Ar sevišķi agresīviem un draudus saturošiem e-pastiem Anke van Grunsvena un Šjefs Jansens mēģinājuši kavēt žurnālistes pievēršanos

šim jautājumam, taču Apelsa apelē pie preses brīvības.

Sarakstē Šjefs Jansens ir krietni nolamājis Apelsu. Daži citāti:

- Tu esi nožēlojama niecība; Tu esi nākamā; Tu esi pilnīgi nenormāla; Tu esi vienkārši nožēlojama; Tu turpini būt izcila padauza; Tava vieta ir pie vācu žurnālistu mafijas...

Apelsa ir šokēta par šiem iebiedējošajiem un apmelojošajiem komentāriem, kurus izteicis Nīderlandes komandas oficiālais treneris, un izskata iespējas uzsākt tiesvedību.

Bija paredzēts, ka tiesas prāva sāksies Hertogenbošā 2010. gada 8. septembrī. Taču pēdējās ziņas liecina, ka van Grunsvena atsaukusi savu prasību – šāds notikumu pavērsiens liecina par preses brīvības uzvaru. Lai gan Eurodressage.com nožēlo, ka nav panākts tiesas spriedums, skaidrs, ka Ankei ir bijis pietiekami daudz iemeslu, lai izstātos no šī procesa.

Latvijas Jātnieku pulks

Sagatavoja Dace Millere

Turpinājums. Sākums nr. 7/2010

Turpinām stāstījumu par Latvijas Jātnieku pulka izveidošanu, pārstāstot 1929. gadā izdoto grāmatu *Jātnieku pulks desmit pastāvēšanas gados*, kuru sastādījis virsleitnants Kopštāls.

Pulka apgāde

Sanitāri – saimnieciskos un sanitāri – medicīnos priekšmetus pulka vajadzībām izsniedz Kara sanitārā pārvalde. Pulka karavīriem medicīnisko palīdzību sniedz pulka medicīniskā ambulance ar med. ārstu priekšgalā. Veterinārā ambulance ar pulka veterinārārstu priekšgalā rūpējas par palīdzības sniegšanu un ārstēšanu zirgu ievainojumu vai slimību gadījumos.

Lai raksturotu to lielo saimnieciskā kārtā veikto darbu pie pulka ietērpa, apbruņojuma, sedlojuma, transporta un citu apgādes priekšmetu labošanas un uzturēšanas kārtībā, zemāk tiek pievienots pārskats par pulka darbnīcu 1927. gadā (publicējam dažus piemērus, kas vairāk saistīti tieši ar jāšanas inventāru).

Kalēju darbnīcā izlabots: transporta rati – 140, ratu riteni – 100, ķēžu pavadas – 2406, sedli – 144, lāpstas – 18, dakšas – 4, barjeri – 19, dzelzs gultas – 8, ieroču piramīdes – 18, šaufeļu rokturi – 24, arkli – 2, ecēšas – 3, vingrošanas beņķi – 1, vieglie rati – 31, grābekļi – 2, vārti – 1, laužņi – 91, trenži – 40, biķu kaplis – 1, tačkas – 2, kāpostu prese – 1, ekseļu mašīnas – 2, steķi vicu ciršanai – 12, cemmes – 365, telefonu divriči – 2, plūaujmašīna – 1, cirvji – 5, beņķi – 2, plīts – 1, durvis – 3, dīsteles – 3, katli – 9, ragavas – 23, kamanas – 9, siles – 6, dzeramie trauki – 3, siena preses 7, ložmetēju rati – 8, ilkses – 4, sakas – 1, sanitāru rati – 1, apkaltas zirgu kājas – 27 380 un skapiši – 13.

Seglenieku darbnīcā izlabots: lāviņu paliktņi – 54, sedlu spārni – 61, darba cepures – 10, patronrati – 1, siksnīņu komplekti – 233, vidus jostas – 196, pīķi – 84, zobenu un durkļu turētāji – 611, sedlu sēdekļi – 299, sviedrenes – 90, vilkšņi – 52, uzpurņi – 12, pletsiksnas – 518, segli – 612, sviedreņu vāki – 318, iemaukti – 460, krūšu siksnas – 463, vēderjostu savienojamās siksnas – 192, sedlu pamati – 218, kāpšļu siksnas – 1576, jājamās pavadas – 2359, pātagas – 156, bruņu cepures – 512, vēderjostas – 1001, groži – 49, krūšjūgi – 50, šlejas – 99, kamanas – 2, apauši – 3276, uzkabes komplekti – 433, pinekļi – 752, saku savelkamie un saku krūšu siksnas – 107, nastu somas – 68,

Jātnieku pulka virsnieki ar kundzēm masku ballē. 1930. gadi.

segu jostas – 31, sakas – 100, disteļu siksnas, kārsēkļu siksnas – 2.

Tikpat sīki ziņots arī par atslēdznieku, galdnieku, drēbnieku, ieroču un kurpnieku darbnīcām. Pēdējā no minētajām, piemēram, gada laikā izlaboti 11 125 garie zābaki!

Gada laikā pulka komisijas sastādījušas 1460 gab. saimnieciskos aktus. Pulka lielo saimniecību rāda gada naudas apgrozība, kura minētajā gadā ir:

Ieņemts Ls 938 757,19;

Izdots Ls 937 548,36.

Pulka saimniecību pārtrauga pul-

ka komandiers, bet tieši vada pulka saimniecības priekšnieks.

Jātnieku formas ietērps

Atsevišķo jātnieku eskadronu formas ietērpa pamatā pirms tam bija: krievu parauga cepures, francis ar pītiem uzpleciem (daži nēsāja arī vītņoto huzāru frenci) un galifē bikses. Tikai uzpleči un cepures loks katram eskadronam bija savā krāsā:

I Kurzemes AE: uzpleči – sarkans ar pelēku/cepures loks – sarkans; II Vidzemes AE: dzeltens ar baltu/dzeltens; III Latgales AE: balts ar dzeltenu/balts; IV Zemgales AE: aveņu un pelēks/aveņu; 13 Tukuma pulks: zils ar pelēku/zils; Latgales partizāņu pulks: melns ar baltu/melns.

Kad formējās Jātnieku pulks, tad pēc visu atsevišķo eskadronu savešanas kopā daļa jātnieku vēl ilgāku laiku staigāja savās krāsainajās formās. Bet turpmāk, saņemot ietērpa priekšmetus apgādes ceļā no intendantūras, pamazām radās vienādība un līdz 1922. g. Jātnieku pulka karavīri nēsāja tādu pat formas tērpu, kā pārējās karaspēka vienības.

Tikai 1922. gadā tika ieviests visai armijai vienāds formas tērps, variējot tikai zīmotņu iekantējumu un cepures virsas krāsas pēc ieroču šķirām. Jātnieku pulks dabūja dzelteno krāsu.

1929. gadā visā armijā izdarīti formas tērpa pārrozījumi, ievēdot citu cepures paraugu un citus uzplečus. Bez šī ikdienišķā tērpa Valsts prezidents un kara ministris š. g. maijā apstiprinājuši jātniekiem īpašu tumšzilo tērpu, kurš skaitās kā galā un izejas tērps.

Jātnieku pulka kapteinis Ķaukulis. 1930. gadi.

Foto no Latvijas Kara muzeja krājumiem

Turpinājums 22. lpp.

Latvijas Jātņnieku pulks

Turpinājums no 21. lpp.

Jaunais tērps darināts pēc vispār huzāriem pieņemtā parauga, t. i. ar vītņēm. Tērpa pamatkrāsa tumši zila, t. i. tāda pati kā visām ieroču šķirām. Tērpa priekšpuse sastāv no piecu rindu oksidējuma krāsas (melnas un sidraba šnores savijums) vītņēm, kuru gali cilpveidīgi noliekti uz leju ar vidū iespraustām rozetēm. Vītņu saspraušānai tērpa vidū ierīkoti – tādas pašas krāsas kā šnores – spraudekļi. Tērpa apkakle tādā pašā krāsā kā tērps, ar ieapaļiem galiem un vītņotu augšdaļu. Arī tērpa aproces un kabatas, kuras slīpas, ir vītņotas. Uzpleči atgādina pārējo ieroču šķiru uzplečus. Dienesta pakāpes apzīmētas uz apkakles priekšējiem stūriem. Tērpa muguras daļu krāšņo 2 lokveidīgas vītnes, ar izliekumu uz āru, kuru augšgali beidzas pie pleciem, bet apakšdaļu vēl katrā pusē papildina 2 starveidīgas vītnes ar 3 cilpveidīgiem ieliekumiem galos. Tērpam kā vēsturisks un vienā laikā kaujas piederums līdz iet patronu soma (ļadunka). Bikses ir līdzīgas pārējo ieroču šķiru biksēm, tikai ar dzeltenām uzšuvēm (lampasiem). Arī cepures paraugs vispārējs, tikai ar dzeltenu krāsu aploku. Aizsargu krāsas tērps jātniekiem paliek līdzšinējais.

Pulka tiesa

Pēc kara tiesu iekārtas likumu nosacījumiem Jātņnieku pulkā, kā visās atsevišķās karaspēka daļās, darbojas pulka tiesa, kurā iztiesā likumā paredzētās pulka instruktoru un kareivju lietas.

Iz pulka tieslietu daļas statistikas redzams, ka iztiesāto lietu skaits pulka pastāvēšanas laikā sadalās šādi: 1921. g. – 22; 1922. g. – 40; 1923. g. – 40; 1924. g. – 24; 1925. g. – 19; 1926. g. – 29; 1927. g. – 20.

Mazāk svarīgos pulka karavīru pārkāpumus, kuri neprasa nodošanu pulka tiesai, izlemj pulka komandiers vai vienību priekšnieki ar viņiem piešķirto disciplināro varu.

Pilsētas komandants un tāpat arī visu garnizonā ietilpstošo karaspēka daļu virsnieki raugas, lai karavīri, arī atrodoties ārpus karaspēka daļas, stingri ievērotu militārās disciplīnas un pieklājības prasības, būtu vienmēr tērpti formā, nea-

Jātņnieku pulka karavīri Jāņos. 1930. gadu vidus.

trastos patvaļīgā prombūtnē un neceltu nekārtības.

Pulka virsnieku klubs

Pulka virsnieku klubs savu darbību sāka 1921. gadā. Kā pirmais kluba saimnieks tika iecelts leitnants Bulle. Darbības sākums bija grūts: trūka trauku, inventāra. Telpas bij neremontētas. Tika iecelta arī īpaša kluba valde, kura pārraudzīja kluba saimnieka darbību. No 1921.-1922. gadam par kluba saimniekiem bija virsleitnants Jūrmaliets un kapteinis Upīts, no 1923.-1924. gadam kara ier. Lapkašs, 1925. gadā virsl. Riņķis, 1926. g. virsleitnants Kopštāls, 1928. g. leitnants Sedrovics un virsleitnants Tauniņš. 1928. gadā un līdz šim laikam kara ierēdn. Donis.

Ar virsnieku ikmēneša labprātīgiem algas atvilkumiem kluba iekārtošanai pa šiem gadiem kluba telpas pāris reizes atremontētas, iemēbelētas un izdaiļotas. Jau 1923. gadā klubs pasūta Rīgā, Kuzņecova fabrikā pilnīgu trauku servīzi priekš 200 personām. Trauki no laba porcelāna, ar pulka krūšu nozīmi virsū. Tā kā tie speciāls pasūtījums, tad maksā pulka virsnieku sabiedrībai lielas summas.

Virsnieku klubā izbūvēta arī skatuve priekšnesumiem. Klubs abonē žurnālus, laikrakstus. Apmeklētāju rīcībā dažādas spēles. Pie kluba pastāvīgi darbojas frizētava. Virsnieki klubā par samērā lētu naudu var dabūt uzturu un lietderīgi pakavēt laiku. Kluba telpu paplašināšanai tam 1928. gadā piebūvēta stikla veranda,

bet ap to ierīkots puķu dārzs. Šogad kluba telpās izvests kapitālremonts.

Pulka virsnieku sabiedrība no savām algām kluba labierīcībai un iekārtai 1922.-1929. g. kopā ziedojusi Ls 14 025,92.

Pulka virsnieku kluba izveidošanā izcilus nopelni pulka komandierim Ceplītim, kurš kā virsnieku sapulcēs, tā sarunās ar virsniekiem vienmēr centies iepotēt uzskatu, ka pulka virsniekiem klubs ir nepieciešama atpūtas vieta un tamdēļ tas jāizdaiļo un jāiekārto, cik vien iespējams labi. Viņš arī visur, kā pulka komandiers ir nācis pretī kluba vajadzībām gan ar savu rīcību, gan arī ar gādību pie augstākās priekšniecības.

Pateicoties visam tam un arī pulka virsnieku apziņai, visi labprāt ziedojuši no savām algām prāvas summas kluba vajadzībām, caur ko tas izvērties par tīkamas un lietderīgas atpūtas stūrīti.

Pulka virsnieku paražas un ētika

Jātņnieku pulka vadība un virsnieki, būdami nedalītās domās, ka virsnieku paražas un stingra militārās ētikas ievērošana izkopj, izsmalcina un padara skaistāku virsnieku sabiedrības iekšējo un ārējo dzīvi, visādi cenšas to veicināt.

Lai būtu, kas rūpējas par sacītā izvešanu dzīvē, pulka komandiers pulkvedis Ceplītis iecēlis īpašu Tradīciju komisiju, kuras darbība iet pāri sava nosaukuma robežām un šī komisija interesējas ne tikai par pastāvošo tradīciju nostiprināšanu un jaunu radišanu, bet viņa ierosina un pārrauga arī jātņnieku pulka virsnieku militārās pieklājības un ētikas jautājumus, izstrādā vajadzīgos noteikumus, ceļ tos priekšā pulka virsnieku sapulcei un pēc tam pulka komandiera apstiprināšanai.

Turpinājums nākamajā numurā.

Latvijas Kara muzejs

Atvērts katru dienu no pl. 10 līdz 18; ceturtdienās no pl. 11 līdz 19.

Ieeja bez maksas. Gidu pakalpojumi no Ls 2,42-6,05.

Adrese: Rīga, Smilšu iela 20 (Pulvertornis). Tālr. 67223743; www.karamuzejs.lv

Klubam jauna prezidente

Sagatavoja Dace Štrausa

Seškārtējā olimpisko spēļu dalībniece **Kira Kirklanda** 2010. gada 18. augustā ievēlta par Starptautiskā Iejādes jātnieku kluba (IDRC) prezidenti.

Somijā dzimusī un Lielbritānijā dzīvojošā Kirklanda paziņojusi, ka viņa grib turpināt darbu, ko sākusi viņas priekšgājēja Margarita Oto-Krepēna, kura nesen paziņoja par atkāpšanos no šī amata. IDRC mēģina palielināt jātnieku ietekmi FEI Iejādes komitejā, kur organizācijai ir viena vieta, ko ieņem Oto-Krepēna līdz jaunajām vēlēšanām 2011. gadā. Kirklanda kopš šā gada aprīļa bija IDRC viceprezidente.

Kira Marī Kristīne Kirklanda dzimusi 1951. gada 30. novembrī Helsinkos, plaši pazīstama kā augstākās klases iejādes sportiste un trenere.

Savu sporta karjeru viņa sāka 1967. gadā, piedaloties *Nordic Cup* sacensībās Lahti, Somijā. Tās gan bija sacensības konkūrā. Ar zirgu *Dragon* viņa uzvarēja jauniešu konkūra maršrutā un tika iekļauta Somijas junioru komandā.

1972. gadā Kira beidza skolu un plānoja kļūt par veterinārārsti, tomēr nolēma izlaist gadu un aizbrauca uz Stromholmu Zviedrijā, lai kaut ko vairāk iemācītos jāšanas sportā. Šis paredzētais gads gan izvērtās par vairāk nekā diviem gadiem, un Kira no veterinārārstes karjeras atsacījās par labu jātnieces un treneres darbam. Atgriežoties Somijā, viņa strādāja

ar konkūra jātniekiem.

Pēc diviem gadiem vecāki Kirai nopirka pirmo zirgu *Kasper*. Ar to Kirklanda piedalījās Somijas junioru čempionātos jau tajā pašā gadā. Viņa uzvarēja iejādē, bija otrā trīscīņā un ceturrtā konkūrā, – un visu paveica ar vienu un to pašu zirgu *Kasper*.

Turpmāk viņa pievērsās iejādei. Tikai ļoti reti jātnieki savā sporta karjeras laikā spējuši sagatavot tik daudz starptautiskās klases Lielās balvas iejādes zirgu, kā Kira Kirklanda. Viņa sasniegusi augstus rezultātus ar 14 zirgiem – *Piccolo*, *Nör*, *Matador*, *Ramon Navaro*, *Edinburg*, *Vancouver*, *Flyinge Amiral*, *Midt-West Ibi-Light*, *Dakar*, *Patrick of Finland*, *Master*, *Asterix*, *Lillemarkens Arkibal* un *Max*.

Kira izveidojusi savu iejādes zirgu treniņsisistēmu, kas balstās uz vācu un zviedru trenēšanas sistēmas pamatiem ar viņas pašas ieviestajām īpašajām metodēm. Šo sistēmu viņa ar panākumiem izmantojusi, strādājot ar pašas zirgiem, gan kā trenere ar dažādiem jātnieku un zirgu pāriem.

Galvenā viņas doma ir trenēt zirgu, attīstot tā iedzimtās spējas. To jātniece un trenere, kura sevi uzskata par seno tradīciju turpinātāju, aprakstījusi grāmatā *Iejāde ar Kiru*. Kira Kirklanda labprāt piedalās demonstrējumos un meistarklašu nodarbībās visā pasaulē, ko publika ar interesi apmeklē. Bieži šādi mācību demonstrējumi izvērsas istā šovā, jo Kirklandai piemīt izcila humora izjūta.

Kira Kirklanda sacensību laikā un paraugdemonstrējumos.

Kira par Kiru

Dzīvo: Rietumsaseksā (Lielbritānija) kopš 1998. gada.

Dzimusi: Helsinkos (Somija) 1951. gadā.

Ģimene: Ričards Vaits un suns *Ludwig*.

Izglītība: Stromsholma (Zviedrija) 1972.-1974. g.

Trenējusis ar: Valteru Kristensenu (1975.-1977. g.) un Herbertu Rēbainu (no 1980. gada līdz viņa saslimšanai).

Brauc ar: *Mercedes* un *Oakley Supreme* zirgu mašīnu.

Brīvais laiks: nav tāda.

Citi sporta veidi: dzīve nav tik gara, lai iemācītos visu. Kad biju jauna, daudzus izmēģināju, bet zirgi ņēma virsroku.

Citas jāšanas sporta disciplīnas: vienmēr interesējos par dažādiem veidiem, kā komunicēt ar zirgiem.

Esmu: neatlaidīga, reālistiski noskaņota, optimistiska.

Patik: tieši un godīgi cilvēki, labs ēdiens, darbs dārzā.

Nepatik: izlikšanās.

Moto: labāk vēlu, nekā nekad.

Apsēstība: detaļas.

Īpašas atmiņas: fantasiskā gaisotne publikā, kad es ar *Tip Top* uzvarēju jauno zirgu sacensībās Fliingē, Zviedrijā 2000. gadā.

Labākie rezultāti: sudraba medaļa Pasaules Jāšanas sporta spēlēs Stokholmā 1990. gadā un pirmā vieta Pasaules kausa finālā Parīzē 1991. gadā ar *Matador*.

Gribētu līdzināties: Herbertam Rēbainam.

Mērķi iejādē: Kļūt labākai.

Mīļākā grāmata: *Kas aiztika manu sieru? (Who moved my cheese?)*

Mīļākā filma: *Jaukā sieviete (Pretty Woman)*.

Iecīnītākais ēdiens: Jēra kāja kafijas krējuma mērcē.

Publicitātes foto

Oktobris

Sacensības Latvijā

2.10. – LJF kausa izcīņas ceturtais posms konkūrā, Rīga

3.10. – LJF kausa izcīņas ceturtais posms poniju jāšanā un amatieriem, Rīga

9.10. – LJF sezonas noslēguma sacensības pajūgu braukšanā, Rāmava

17.10. – LJF kausa izcīņas piektais posms konkūrā, Rīga

18.10. – LJF kausa izcīņas piektais posms poniju jāšanā un amatieriem, Rīga

Oktobris

P		4	11	18	25
O		5	12	19	26
T		6	13	20	27
C		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
Sv	3	10	17	24	31

Pasaules Jāšanas sporta spēles ASV

Dace Štrausa

Svarīgākais notikums jāšanas sportā pasaulē – FEI *Alltech* Pasaules Jāšanas sporta spēles 25. septembrī sākas ASV, Kentuki, kur sacentīsies vislabākie sportisti un zirgi septiņās jāšanas sporta disciplīnās.

Ši grandiozā pasākuma organizētāji apstiprina, ka līdz 1. septembrim bija pārdotas 300 000 biļetes, kas diemžēl ir tikai puse no paredzētā apjoma. Tas nozīmē, ka spēļu organizētāji spiesti samazināt budžetu vismaz par pusmiljonu dolāru. *Alltech* prezidents doktors Pirss Lions nolēmis palīdzēt ar papildu 2,5 miljoniem dolāru un informācijas tehnoloģijām. Līdz šim *Alltech* kompānija pasākuma sarīkošanā ieguldījusi kopā 32 miljonus dolāru, ieskaitot desmit miljonus kā galvenais Jāšanas sporta spēļu sponsors.

Piedāvājam nelielu fotoatskatu uz iepriekšējo spēļu, kas 2006. gadā notika Āhenē, Vācijā, galvenajiem varoņiem.

Kita Houghton/FEI foto

Individuāli zelta medaļu voltizēšanā ieguva vācietis Kajs Vorbergs.

Anglijas princese Zāra Filipsa ar *Toytown* kļuva par pasaules čempioni trīscīņā.

Kita Houghton/FEI foto

Zelta medaļas ieguvēja trīscīņā – Vācijas komanda: Franks Ostholt, Ingrida Klimke, Betina Hoja and Hinrihs Romeike.

Fakti ar FEI *Alltech* Pasaules Jāšanas sporta spēlēm Kentuki

Laiks: no 25. septembra līdz 10. oktobrim, kopā 16 dienas.

Paredzēts pārdot biļetes: 600 000

Ekonomiskais ieguldījums: vairāk nekā 150 miljoni dolāru.

Piedalīsies: vairāk nekā 50 valstis.

NBC pārraides laiks: 6,5 stundas.

Starptautiskais rīkotājs: FEI.

Nacionālais sacensību rīkotājs: ASV Jāšanas sporta federācija.

Organizācijas komiteja: Pasaules spēļu 2010 fonds.

Kita Houghton/FEI foto

Uzvarētāja Lielās balvas izcīņā iejādē Izabella Verta ar *Satchmo*.

Kita Houghton/FEI foto

Uzvarētāju komanda voltizēšanā – vācieši.

Latvijas sportistu iegūtās sporta klases 2010. gadā (uz 01.09.2010)

Konkūrs

SKSM

Sergejs Šakurovs, Guntars Siliņš.

SM

Andrejs Bistrovs, Ģirts Bricis, Maira Leja, Dainis Ozols, Mairis Penelis, Andis Vārna.

SMK

Jānis Kalita, Tatjana Reznuka, Kristaps Neretnieks, Aleksandrs Šakurovs.

I sporta klase

Linda Anšule, Aigars Bregže, Kristīne Egle, Mārtiņš Kārklīns, Santa Maspāne, Līga Pētersone, Sarmīte Pētersone, Mārīte Pinte, Jānis Rimeiks, Santa Šteinberga (RVA), Lauris Vilde.

II sporta klase

Mārtiņš Ādamsons, Kate Anšone-Bērziņa, Anna Apsīte, Kristīne Baradovska, Katrīna Barčevska, Laila Bergsone, Liene Bērziņa, Lauma Birzniece, Liene Bojāre, Juris Bregže, Karina Buceniece, Gunita Būliņa, Jānis Bušers, Vija Ceriņa, Karlīne Ciemiņa, Lita Cipruse, Aleksandra Dežina, Janīna Dianova-Karaša, Vitālijs Djadenko, Marija Dubrovskā, Elga Empele, Madara Frēliha, Eliza Gaisa, Zane Ģile, Paula Glāzere, Vita Glinska, Diāna Indrāne, Linda Josta, Viktorija Juraša, Līgita Jurecka, Tija Jurjāne, Andris Jurševskis, Elīna Kandevisa, Lana Kaupuža, Lina Kļaviņa, Krista Kliesmete, Patrīcija Kokina, Jolanta Lapiņa, Sofija Lavrinoviča, Guntars Lekutris, Evita Liepa, Aleksandrs Losevs, Andris Mežinskis, Elīna Millere, Roberts Neretnieks, Anete Nikolaisone, Marija Oze, Ģirts Ozols, Elīna Pavāre, Karina Pavāre, Laura Penele, Viktorija Pondzele, Reģina Rapa, Elīna Raščevska, Elīna Romanovska, Marta Rožkalna, Kristīne Senkāne, Natālija Siliņa, Elza Stumpe, Linda Šūpola, Sindija Svīpsta, Anna Šellere, Vladimirs Titovs, Edīte Vāgnere, Guna Vasiļjeva, Toms Vilde, Linda Viša, Anna Vjakska, Terēze Zalte, Ilja Žukovs.

III sporta klase

Agris Ābols, Krista Kristiāna Alksne, Ieva Apalupa, Anna Beļska, Beāte Bertrama, Liene Bērziņa, Jevgēnijs Bibikovs, Kārlis Blaubergs, Līga Breikša, Anna Briljante, Jānis Bušers, Monika Čālīte, Santa Cauna, Gunta Celmiņa, Jānis Celmiņš, Ruta Eglīte, Katrīna Eisaka, Dina Endziņa, Gita Evertovska, Linda Anna Galviņa, Bogdana Gerasimeca, Aija Grēna, Paula Grinberga, Sintija Grundule, Agnese Hūna, Santa Ivanova, Elīna Kaimiņa, Anete Ķīvīte, Monta Kļaviņa, Marija Kolosova, Diāna Kopajeva, Lāsma Krūmiņa, Laila Kukule, Jevgēnijs Kutepovs, Šarlote Lamberte, Elīna Lapiņa, Ieva Leinasāre, Dārta Liepkalne, Antra Linga-Bērziņa, Kitija Liniņa, Aija Luse, Maruta Miezava, Lita Miķelsone, Elza Muižniece, Darjana Nešķerenko, Nellija Nulle, Elīna Ozoliņa, Žanna Panteļejeva, Ernests Petkevičs, Viktorija Pondzele, Roberts Priedītis, Madara Reināne, Katrīna Rezniece, Evija Roķe, Elīna Romanovska, Svetlana Rudmīze, Kristīna Ruštāne, Mārīte Škapare, Santa Šteinberga (Quattro), Solvita Strāķe, Amanda Straujupa, Marta Tamane, Aleksejs Tjurkins, Eduards Triblis, Sintija Ūdraite, Paula Veiss, Inta Vēja, Lauma Vegnere, Maija Zaksa, Anita Žarinova.

Iejāde

SKSM

Airisa Penele.

SM

Inga Bistrova, Kristīna Rozīte, Gita Zaķe.

SMK

Una Kiesnere, Agnese Kukaine, Anita Lapina, Agnese Liepiņa, Tatjana Maļikova, Terēze Pētersone, Terēze Rozenberga, Jūlija Stepanova.

I sporta klase

Viktorija Baribina, Ilga Bērziņa, Aija Butāne, Iveta Daubure, Mārīte Dāvidsone, Anete Dūdele, Elīna Grundmane, Marina Hruļeva, Vita Juršāne, Ance Kozulāne, Gundega Krīgere, Krista Kukure, Klīna Lāce, Anita Lapina, Elza Lapsiņa, Dagnija Levčonoka, Linda Loja, Gustavs Mazbērziņš, Māra Meinharde, Anete Nikolaisone, Kristīna Pleskačova, Elīna Potāņina, Olga Šakurova, Dace Samuša, Lāsma Stanke, Marina Tarvida, Jūlija Tkačova, Anna Vainute, Guna Vasiļjeva, Margarita Viņķele, Elza Zaķe.

II sporta klase

Laima Ābelīte, Inese Baltiņa, Karina Bogorada, Sanita Bula, Eve-rita Daubure, Mārīte Dāvidsone, Marija Dubrovskā, Laura Endzele, Marianna Frolova, Odrija Heinrihsone, Signija Hmeļņicka, Elizabete Kārklīna, Monta Kļaviņa, Angelīna Kostina, Līga Mīze, Katerina Mišuta, Alina Obuševa, Liāna Pelše, Ksenija Petrova, Agrita Reinvalde, Agnese Rituma, Sofija Romaņuka, Jana Saulīte, Aiga Silavniece, Kristīna Sokolova, Sabina Špakauska, Laura Štrāle, Olga Tolkunova, Ennija Žuka.

III sporta klase

Anita Antone, Gunta Baumanē, Laila Bergsone, Marta Brūniņa-Buile, Jūlija Ezīte, Vita Farafonova, Olga Gaidukeviča, Sindija Galviņa, Paula Grinberga, Laima Jansone, Lana Kaupuža, Monta Kļaviņa, Sofija Lavrinoviča, Jekaterina Lisovska, Renāte Melngāile, Jūlija Petrova, Dace Podniece, Agnese Rituma, Emilija Rudzīte, Sabīne Salma, Sofija Ševčuka, Marina Sidorova, Baiba Silamiķele, Kristīne Tverdohļeva, M. Vaituže, Sanita Vārenberga, Jana Veide, Agnese Viļuma, Margarita Volkova, Marina Žagata, Jeļizaveta Želtova, Anda Zvirgzdiņa.

Apliecības par sporta klašu piešķiršanu iespējams pieteikt un saņemt Latvijas Jātnieku federācijā. Tālrunis 29753828.

Andis Vārna.

Māra Millera foto

Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas līgas Ziemeļu grupas kopvērtējums

(uz 3.09.10.)

Vārds, uzvārds	Valsts	1.	2.	3.	5.	A	B	C	Kopā
1. Vasils Ivanovs	Baltkrievija	-	-	15	4	3	19	3	44
2. Tits Kivisilds	Igaunija	-	-	20	9	-	-	-	29
3. Igors Vasiļjevs	Baltkrievija	-	-	1	-	4	14	5	24
4. Vadims Konovalovs	Krievija	-	3	20	-	-	-	-	23
4. Ibragims Vaskovs	Baltkrievija	-	-	9	7	6	-	1	23
6. Mšivojs Kiecons	Polija	-	-	-	20	-	-	-	20
7. Arsenijs Špakovskis	Krievija	-	12	5	-	-	-	-	17
7. Bens Gutkauskis	Lietuva	8	3	6	-	-	-	-	17
7. Mihails Atojans	Krievija	-	17	-	-	-	-	-	17
7. Bronislavs Čudība	Slovākija	-	-	-	17	-	-	-	17
7. Andruss Kallaste	Igaunija	-	-	17	-	-	-	-	17
12. A. Gloskovskis	Polija	-	-	-	15	-	-	-	15
12. Andis Vārna	Latvija	4	-	11	-	-	-	-	15
12. Oļegs Dikoņenko	Krievija	-	15	-	-	-	-	-	15
...27. K. Neretnieks	Latvija	-	-	8	-	-	-	-	8
...38. Ģirts Bricis	Latvija	-	-	2	-	-	-	-	2

Paredzētās sacensības

- Doņeckā (Ukraina) 21.-23. maijs
- Maskavā (Krievija) 18.-20. jūnijs
- Rīgā (Latvija) 9.-11. jūlijs
- Sanktpēterburgā (Kr.) 16.-18. jūlijs
- Bratislavā (Slovākija) 5.-8. augusts
- Vazgaikemis (Liet.) 20.-22. augusts
- Lešno (Polija) 11.-14. novembris
- Poznaņā (Polija) 10.-12. decembris
- Brno (Čehija) 17.-20. februāris
- Varšavā (Polija) 25.-27. marts
- Atēnās (Griekija) 13.-16. maijs
- B Lipica (Slovēnija) 4.-8. jūnijs
- Istanbulā (Turcija) 11.-13. jūnijs

Baltijas valstu jātnieki FEI reitingos

(uz 14.09.10.)

Sagatavoja Inese Ruskule

Konkūrs

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Kevins Stauts (Francija)	1.	3.	3366,00
Markuss Enings (Vācija)	2.	5.	3178,00
Ēriks Lamaze (Kanāda)	3.	2.	3170,00
LATVIJA			
Andis Vārna	319.	351.	284,00
Kristaps Neretnieks	1448.	1431.	18,00
Ģirts Bricis	1585.	1730.	10,00
Dainis Ozols	1752.	1730.	5,00
LIETUVA			
Bens Gutkauskis	209.	234.	428,00
Andriuss Petrovs	386.	393.	216,00
Rimants Babrauskis	948.	-	216,00
Kosts Gaigals	1065.	1047.	40,00
Stasis Jass	1139.	2131.	36,00
Rims Rīmkuss	1203.	1172.	34,00
Zigmants Šarka	1752.	-	5,00
Valds Urbons	1752.	1730.	5,00
Mants Jacikevičs	1752.	-	5,00
IGAUNIJA			
Tīts Kivisilds	169.	209.	520,00
Gunārs Kletenbergs	221.	239.	400,00
Urmass Rāgs	269.	414.	330,00
Reins Pills	406.	327.	208,00
Hanno Ellermanis	454.	474.	165,00
Andruss Kallaste	1287.	1266.	25,00
Kullo Kenders	1752.	1730.	5,00
Andress Trēve	1752.	-	5,00
Ebe Lisa Sinejalga	2127.	2098.	2,00

Iejāde

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji pasaules FEI reitingā			
Edvards Gāls ar Moorlands Totilas (Nīderlande)	1.	1.	2737
Adelinde Kornelisen ar Jerich Parzival (Nīderlande)	2.	2.	2408
Laura Behtolšaimere ar Mistral Hojris (Lielbritānija)	3.	3.	2167
LATVIJA			
Airisa Penele ar Ravelu	233.	252.	799
IGAUNIJA			
Marika Vundere ar Orlando P	249.	283.	739
Grete Barake ar O.Hot Chocolate	428.	504.	285.
Džoanna Vaugana ar Ainsley's Quicksilver	455.	450.	255
Džoanna Vaugana ar Prego	458.	453.	252
Maria Čuletsa ar Markus	524.	516.	197

Jaunatnes olimpiskās spēles

Sagatavoja Dace Štrausa

Singapūra, 14.-26. augusts

Medaļu ieguvēji YOG 2010: Mario Gamboa - sudrabs, Marselo Čiriko - zelts, Dalma Rušdi H Malhasa - bronza.

IOC foto

Singapūrā notika pirmās Jaunatnes olimpiskās spēles (YOG), kuru laikā sacentās arī jaunie jātnieki konkūrā ar izlozētiem zirgiem. Jātnieki savus partnerus izlozēja 13. augustā un līdz pirmajiem startiem 18. augustā notika treniņi. Komandas tika veidotas no dažādu valstu pārstāvjiem, tā dodot iespēju jātniekiem tuvāk iepazīties savā starpā, strādājot kopā vienā kontinenta komandā.

Savā starpā sacentās: Āzijas komanda (*Sīrija, Kazahstāna, Singapūra, AAE, Katara*); Austrālāzija (*Honkonga, Jaunzēlande, Ķīna, Austrālija, OMA*); Ziemeļ- un Centrālamerika, Karību salas (*ASV, Barbadosa, Panama, Gvatemala, Kanāda*); Āfrika (*Zimbabve, Alžīrija, Libāna, Ēģipte, Dienvidāfrikas Republika*); Eiropa (*Šveice, Polija, Itālija, Lielbritānija, Beļģija*); Dienvidamerika (*Brazīlija, Argentīna, Čīle, Kolumbija, Urugvaja*).

Šis bija pirmās olimpiskās sacensības visiem jauniešiem, tomēr daži no viņiem nebija pirmie savu ģimeņu olimpnieši. Gan austrālieša Toma Makdermota tēvs Gregs, gan beļģu jātnieces Nikolas Filipertas tēvs Ludo ir piedalījušies olimpiskajās spēlēs, bet Martinam Fuhsam ir divi treneri

ģimenē, no kā prasīt padomus - tēvs Tomass un tēvocis Markuss, kas bijuši Šveices olimpiskajā komandā.

Pirmie arēnā sacentās komandu sacensību pārstāvji, pieci pāri katrā komandā, bet ieskaite punktus deva trīs labākie.

Rezultāti komandu sacensībās: 1. Eiropa, 2. Austrālāzija, 3. Āfrika, 4. Āzija, 5. Dienvidamerika, 6. Ziemeļ- un Centrālamerika, Karību salas.

Noslēguma maršruta zvaigznes bija Marselo Čiriko no Urugvajas ar zirgu *Links Hot Gossip*, kuri izcīnīja zelta medaļu savā cīņā pārleķšanā pret kolumbieti Mario Gamboa. Dalma Rušdi H Malhasa no Saūda Arābijas saņēma bronzu. Marselo Čiriko, kurš jāja ar divdesmito numuru, pirmais abus raundus veica bez kļūdām. Pēdējais startēja Mario Gamboa, kurš arī maršrutu veica tīri, tādēļ notika pārleķšana par zelta medaļu Dienvidamerikas pārstāvju starpā.

YOG Fināla uzvarētāji

1. Marselo Čiriko (Urugvaja), *Links Hot Gossip*, 0/0/0 s.p./42,35 s; 2. Mario Gamboa (Kolumbija), *LH Titan*, 0/0/14 s.p./60,63 s; 3. Dalma Rušdi H Malhasa (Saūda Arābija), *Flash Top Hat*, 4/0/0 s.p./ 38,05s

Tā ir mana izglītība, kurā jāiegulda

Latvijas speciālists **Sergejs Šakurovs** strādāja par maršrutu sastādītāju Vācijas jaunzirgu čempionātā, kas notika Varendorfas sporta centrā no 1. līdz 5. septembrim.

Sergejs stāsta, – tur startējuši zirgi no piecu līdz sešu gadu vecumam konkūrā, iejādē, trīscīņā un pajūgu braukšanā. Poniņiem bija vērtēšana pat no trīs gadu vecuma, konkrūra un iejādes zirgiem bez jātnieka mugurā – no četriem.

Strādāt šajās sacensībās Sergeju uzaicinājis Ekarts Hilkers, kurš Varendorfā sporta centra sacensībās maršrutus sastāda jau gadus četrpadsmit. Viņš redzējis mūsu speciālista darbu sacīkstēs Bavārijā, novērtējis ieinteresētību, un uzaicinājis piedalīties šajā pasākumā strādāt oficiālajā maršrutu sastādītāja asistentu komandā, kurā bija vienpadsmit cilvēku.

Noteikumi bijuši stingri. Jau uzaicinājumā rakstīts: Aicinām strādāt komandā, ja jūs piekrītat veikt sekojošus pienākumus – pārnēsāt šķēršļu elementus, nogādāt tos līdz treilerim u.c. Sergejam tika piedāvāti ēdināšanas taloni, simboliska kabatas nauda un dāvināts formas ietērps. Lidojums uz Vāciju, atrašanās viesnīcā un auto īre, lai no viesnīcas nokļūtu līdz sacensību vietai 30 km attālumā (sacensības ir tik populāras, ka visas tuvējās viesnīcas jau sen bija rezervētas) izmaksāja krietni dārgi.

Bet Sergejs saka: – Tā ir mana izglītība, man par to jāmaksā. Un jau tas vien, ka mani uzaicināja, ir liels panākums.

Maršruta sastādītāja asistentu komandas citi dalībnieki bija tikai no Vācijas. Sergejs viņu vidū iekļāvās bez problēmām, jo lieliski zina vācu valodu:

– Es šajā dabā jutos lieliski, lai gan cēlos pirms sešiem un gāju gulēt vēl vakarā. Pirmkārt, es baudīju to sajūtu, ka maršruta sastādītājs un tā asistenti visu laiku ir laukuma un uzmanības centrā. Otrkārt, es uzmanīgi sekoju tam, kā tika vērtēti un komentēti stila maršruti, lai mācītos to darīt Latvijā. Treškārt, guvu milzīgu pieredzi kā sportists un kā treneris. Skatījos uz visu „izsalkušām acīm”, jo biju noilgojies pēc šīs augstākās klases sacensību atmosfēras. Punktus manai maršruta sastādītāja kvalifikācijai FEI piedalīšanās šajās sacensībās gan nedod, bet pats ieguvu ļoti daudz.

Sacensības ir ļoti prestižas, jo tajās saņem ne tikai individuālās balvas, bet savā starpā sacenšas Vācijas zirgaudzētāju biedrības. Startēja arī sportisti ārzemēm, piemēram, Zviedrijas un Šveices, bet tikai ar Vācijā dzimušiem šķirnes zirgiem.

Ekarts Hilkers teica, – tās ir *top* sacensības jaunajiem zirgiem, un lika atbilstošus maršrutus. Piecus gadus veciem zirgiem – konkūrus līdz 130 cm augstumā, sešgadīgajiem – 140 cm. Turklāt viss notika milzīgi atraktīvi un ātri, – Ekars izdomāja šķēršļu galējo izvietošanu reizēm pāris minūšu laikā, pats novilkta žaketi, ķērās pie elementu izvietošanas un rādīja mums visiem priekšzīmi.

Kad parādījās kāds brīvs brīdis, steigšos uz iejādes laukumiem, lai redzētu jaunākās tendences arī šajā disciplīnā. Prieks, ka satiku daudz pazīstamu cilvēku, ar kuriem tikos, kad dzīvoju un strādāju Vācijā.

Fragments no sacensību laikā katru dienu iznākošās sacensību avīzes *Turnier Zeitung*, kurā stāstīts arī par maršrutu sastādītāju darbu. Grupas bildē Sergejs – otrais no labās.

Miķelsons kārtos starptautisku eksāmenu

Prieks, ka cilvēki no mūsu tiesnešu korpusa, un it īpaši abi līderi maršrutu sastādīšanā rūpējas par savas kvalifikācijas celšanu. Tā Ivo Miķelsons saņēmis apstiprinājumu, ka var kārtot trešās kategorijas kvalifikācijas eksāmenu.

Ivo Miķelsons: – Esmu priecīgs, ka Starptautiskā Jāšanas sporta federācija (FEI) devusi savu apstiprinājumu tam, ka novembrī man tiek dota iespēja paaugstināt savu kvalifikāciju un kārtot starptautisko maršrutu sastādītāju eksāmenu (3. kategorija pēc FEI noteikumiem). Pirms tam būs kursi, kas sadalīti divās daļās – pirmās trīs dienas teorija kvalifikācijas celšanai, tad sešas dienas teorija tiks savienota ar

praktiskām nodarbībām. Taču vēl pirms tā visa man ir iespēja stažēties kā maršruta sastādītāja asistentam četru zvaigžņu sacensībās, kuras risināsies Lježā, Beļģijā. Protams, gribu pateikties, ka Latvijas Jātnieku federācija atbalsta manus centienus, palīdzēja komunicēties ar FEI un nokārtot visus ar dokumentu iesniegšanu saistītos jautājumus.

Nepateicīgais, bet vajadzīgais darbs

Dace Millere

Kocēnos aizvadītajās pajūgu braukšanas sacensībās pirmoreiz Baltijas valstīs sava loma tika uzticēta stjuartam, ko veica **Indra Gabaliņa**. Viņa jāšanas sporta sabiedrībā pazīstama jau sen – kā prasmīga jauno sportistu trenere sporta centrā Kleisti, kā arī – galvenā rīkotāja Pasaules kausa posma sacensībās Rīgā.

– Kāda ir jūsu pieredze sacensību tiesneses amatā?

– Sacensībās par tiesnesi strādāju jau kopš mācību grupas laikiem – gan par atzīmju rakstītāju vai procentu rēķinātāju iejādes sacensībās, gan par starta tiesnesi, sekretāri vai laukuma tiesnesi šķēršļu pārvarēšanas sacensībās. Pēdējos aptuveni desmit gadus sacensībās parasti darbojos kā stjuarts, neatkarīgi no tā, vai tās ir vietējā vai starptautiskā mēroga.

– Starptautiskas jāšanas sporta sacensības Rīgā notiek kopš 1992. gada. Kāda bijusi jūsu līdzdalība to organizēšanā un izaugsme līdz galvenā rīkotāja amatam? Un kas ir galvenie stjuarta pienākumi?

– Kā visur – viss sākās ar mazajiem, bet svarīgajiem darbiņiem: teritorijas sakopšana, šķēršļu krāsošana, staļļa sagatavošana un tamlīdzīgi. Gadiem ejot, uzkrājās pieredze no iepriekšējām sacensībām, kaut ko „pašpikoju” no citiem sacensību organizētājiem, radās jaunas idejas un tika apgūtas jaunas zināšanas. Tā – nemanāmi tu jau esi kļuvis par pietiekami augsta ranga speciālistu, lai tev varētu uzticēt galvenā rīkotāja jeb galvenā stjuarta amatu.

Pirmkārt, gribu teikt, ka tas ir komandas darbs – jo lielākas sacensības, jo vairāk startējošo zirgu, jo vairāk nepieciešams stjuartu, lai nodrošinātu kvalitatīvu sacensību norisi.

Stjuartu darbības mērķis – visa iespējamā nodrošināšana zirga labklājībai. Sākot ar ierašanos sacensību vietā, atrašanos staļļa teritorijā, iesildes un sacensību laukumā. Stjuarts seko līdz gan pareizai inventāra izvēlei, gan atbilstošu šķēršļu pārvarēšanai iesildes laukumā, gan sportistu un to palīgu attieksmei pret zirgu tā atpūtas laikā. Nav pieļaujama nekāda veida brutāla attieksme pret zirgu.

– Stjuarta statuss sacensībās, – kad tas parādījās mūsu leksikā un kā īstenojas cilvēku apmācība šajā jomā?

– Stjuarts sacensībās ir augsta ranga amatpersona, ar pietiekami lielām pilnvarām, pat līdz iespējai diskvalificēt zirgu no starta. Jau pāris gadu Latvijā jātnieki pieraduši pie stjuartiem, ar sapratni ieklausās aizrādījumos vai ieteikumos. Starptautiskajās sacensībās nosacīti ir vieglāk strādāt, jo piedalās pieredzējušāki sportisti, kuri jau gadiem ilgi pieraduši pie stjuartiem dažādās valstīs. Dažreiz pat kāds no mūsu Latvijas sportistiem iesaka labu padomu, ko noskatījušies citās sacensībās.

Vietējās sacensībās parādās arī tādi sportisti, kuri jebkuru aizrādījumu uztver ļoti personīgi, bet es tomēr ceru, ka turpmāk mūsu sportisti sāks daudz vairāk uzmanības pievērst zirga labsajūtai nevis mērķēs tikai un vienīgi uz sacensību rezultātu.

Indra Gabaliņa

- **Dzimusi:** 1971. gadā.
- **Jāšanas sportā:** kopš 1983. gada.
- **Izglītība:** Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā ieguvusi: 2005. g. Izglītības zinātņu bakalaura grādu sportā; 2005. g. Izglītības un sporta darba menedžera kvalifikāciju; 2006. g. *FEI course for jumping stewards*; 2007. g. Pedagoģijas maģistra akadēmisko grādu sporta zinātnē; 2008. g. *FEI Course for coaches (level 1)*.
Cenšas apmeklēt visus Latvijas Jātnieku federācijas organizētos seminārus, kas saistīti ar mācību procesa organizēšanu. Šobrīd cer atsākt studijas LSPA doktorantūrā.
- **Pieredze treneres darbā:** par treneri strādā kopš 1990. gada, pakāpeniski un mērķtiecīgi paplašinot savas zināšanas nu jau visās jāšanas sporta disciplīnās.

Vladislava Rutkovska foto

– Kas ietilpa jūsu pienākumos Baltijas kausa posma sacensībās pajūgu braukšanā? Kādas bija šī pasākuma mācības?

– Ņemot vērā, ka pajūgu braukšanas sacensību popularitāte Latvijā tikai sāk uzņemt apgriezienus, mani pienākumi bija ļoti pietuvināti sportistu iespējām šajā brīdī. Lai rati un aizjūgs pilnīgi atbilstu FEI prasībām, droši vien paies vēl pāris gadu, jo pajūgu braukšana ir ļoti dārgs pasākums. Man bija jāseko, lai zirgi un rati būtu ar numuriem, lai rati būtu aprīkoti ar bremsēm, lai zirga acu klapes nebūtu pārāk tuvu acīm, lai katrā no sacensībām dalībnieki ievērotu attiecīgi noteikto apģērba stilu, piemēram, pēc

iejādes sacensībām katram zirgam pārbaudīju mutes dzelzus.

Man tā bija ļoti interesanta un vienlaikus ļoti sarežģīta pieredze, jo ar pajūgu braukšanu tik tuvu saskāros pirmo reizi. Nācās pastudēt arī pajūgu braukšanas noteikumus, pēc kā arī sapratu, ka man tā ir pilnīgi cita pasaule ar citiem terminiem un „dīvainiem” aizjūga detaļu nosaukumiem. Mācība laikam klasiskā – mācīties, mācīties un vēlreiz mācīties. Ļoti gribu cerēt, ka pajūgu braukšanas entuziastiem nenolaidīsies rokas, un nākamgad sacensībās varēs redzēt vēl vairāk ekipāžu.

– Ir cilvēki FEI aprītē, kas darbojas kā profesionāli stjuarti, tiek uzaicināti uz sacensībām visā pasaulē. Kā iespējams apgūt attiecīgu izglītību vai pieredzi, kas to nodrošina?

– Jā, protams, FEI ir atzīti profesionāli stjuarti, un viņu ir gana daudz. Esmu pat dzirdējusi, ka šo smago darbu bieži pilda „zaļie” (dabas aizsardzības un ekoloģijas aizstāvji).

Ņemot vērā savu pieredzi, varu teikt, ka šis ir pats nepateicīgākais darbs

Sacensībās Inčukalnā. Centrā Indra Gabaliņa. No kreisās – Elza Zaķe, no labās – Marija Muļina.

Vladislava Rutkovska foto

sacensību laikā, jo diena sākas krietni pirms sacensībām, tad, kad sportistiem ir rīta treniņu laiks, un beidzas vēlu, kad beidzas vakara treniņu laiks. Ir jāredz viss un jābūt visur, tāpēc stjuartam nepieciešami vēl arī palīgi. Pati laikam nevēlos kļūt par FEI atzītu stjuartu, jo kādreiz jau gribas arī tā vienkārši pabaudīt sacensību lai-

ku... Kļūt par profesionālu stjuartu var, apmeklējot FEI organizētos kursus stjuartiem attiecīgajā disciplīnā, tad kādu laiku jākrāj sacensību skaits, jāapgūst pieredze, strādājos tajās par stjuarta palīgu vai arī galveno stjuartu, tad jākārto eksāmens, un FEI atzīta stjuarta apliecība būs kabatā.

Sertificētie sacensību tiesneši un maršrutu sastādītāji

Latvijas Jātnieku federācija paziņojusi, ka, sākot ar 2010. gada 1. septembri, LJF ieskaitēs sacensībās atļauts tiesāt tikai nacionālās kategorijas vai starptautiskās kategorijas tiesnešiem un maršrutu sastādītājiem.

Tiesnešu saraksts uz 25.08.2010.

Tiesneši pajūgu braukšanā Nacionālās kategorijas tiesneši

1. Gundega Ādamsons
2. Ligija Biteniece
3. Andris Buklovskis
4. Kristaps Caune
5. Juris Juhņevičs
6. Larisa Klitončika
7. Maija Kleinberga
8. Laila Kronberga

9. Māra Lūkina
10. Kārlis Neilands
11. Dzintra Neilande
12. Aija Pavlovska
13. Anda Pavlovska
14. Anita Rūmite
15. Aija Rēvele
16. Dace Stūre
17. Ilona Trukšāne

Tiesneši konkūrā Starptautiskās kategorijas tiesneša kandidāti

1. Dainis Līvmanis
2. Inese Kinžalova
3. Maija Kleinberga
4. Inga Miķelsone
5. Ivo Miķelsons
6. Vladislavs Rutkovskis

7. Natālija Šakurova Tiesneši iejādē Nacionālās kategorijas tiesneši

1. Astrīda Belovzorova
2. Inga Bistrova
3. Jeļena Borisova
4. Sandra Karisa
5. Maija Kleinberga
6. Agnese Kukaine
7. Kristīne Lisovska
8. Guna Loja
9. Aina Mainiece
10. Anita Mangale
11. Airisa Penele
12. Edīte Rozīte
13. Natālija Šakurova
14. Ginta Vilde
15. Gita Zaķe

Maršrutu sastādītāji konkūrā Starptautiskās kategorijas maršrutu sastādītāju kandidāti

1. Ivo Miķelsons
2. Sergejs Šakurovs
3. Einārs Cēsniņš
4. Marija Dubrovska
5. Dainis Līvmanis
6. Roberts Neretnieks
7. Aleksandrs Šakurovs
8. Olga Šellere
9. Anna Stafeca

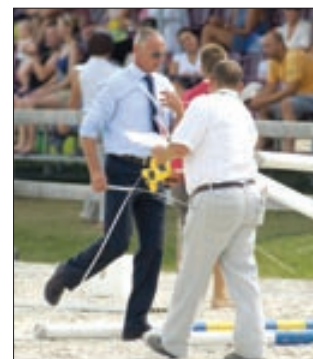
Roberts Neretnieks.

Māra Millera foto

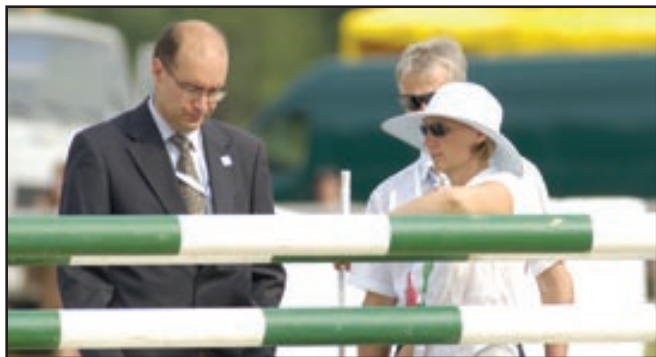
Kristīne Lisovska.

Māra Millera foto

Ivo Miķelsons un Sergejs Šakurovs.

Māra Millera foto

Inga Miķelsone.

Māra Millera foto

Ženēvā apstiprinātas FEI vadlīnijas stjuartiem

Sagatavoja Diāna Štrausa

Jau rakstījām, ka FEI birojs vienbalsīgi apstiprinājis jaunās vadlīnijas stjuartiem iesildīšanās paņēmieni kontrolei, ko izstrādāja darba grupa pēc pārrunām, kas Lozannā notika šā gada 9. februārī.

Viens no galvenajiem darba grupas ziņojuma nosacījumiem bija, ka nekavējoties jāpārtrauc pielietot visas nepieņemamās treniņu metodes un paņēmieni. Darba grupa uzsver arī to, ka jāizvairās no ļaunprātīgas zirga izmantošanas, jo īpaši jānovērš stresa radīšana zirgam, agresīva jāšana un sāpju vai diskomforta radīšana dzīvniekam.

Tagadējā FEI Stjuartu rokasgrāmata jau ietver norādījumus par agresīvu jāšanu, taču jaunajā pielikumā (XIII) ir skaidri norādījumi par nepieciešamajām darbībām saistībā ar zirga kakla saliekšanu sacensību un treniņu laikā.

Jauno vadlīniju galvenās iniciatīvas ir:

- Kustības, kas ietver zirga galvas un kakla noturēšanu nekustīgā vai fiksētā pozīcijā bez pārmaiņām, drīkstētu izpildīt **laika periodā, kas nepārsniedz aptuveni desmit minūšu.**

- Nedrīkst saglabāt tādu kakla pozīciju, kas radītu nogurumu vai stresu.

- Jātnieks nedrīkst pielietot rupjus vai straujus paņēmienus, kā arī nedrīkst piemērot konstantu spēcīgu spiedienu uz zirga muti ar fiksētu roku un plaukstu pozīciju.

Vadlīnijas nosaka, ka stjuarta pienākums ir nodrošināt, lai jātnieki ievēro augstāk aprakstīto kārtību, un iejauktos, ja nepieciešams. Stjuartam jāiejaucas, ja tas novēro:

- Kakla stiepšanu, kas panākta ar uzspiestu vai agresīvu jāšanu.

- Ekstrēma liekšana, ja tas neatbilst augstāk aprakstītajam.

- Jātnieks tiši uztur nemainīgi fiksētu galvas un kakla pozīciju ilgāk par **aptuveni desmit minūtēm.**

- Ja zirgs atrodas vispārēja stresa un/vai noguruma stāvoklī.

- **Stjuarts var lūgt jātniekam iet soļos noteiktu laika sprīdi gadījumos, ja jātnieka stress var izraisīt nevēlamu jāšanu.**

Tikai **ārkārtējos apstākļos** un ar galvenā stjuarta **atļauju treniņa ilgums pirms sacensībām drīkst pārsniegt vienu stundu.** Starp jebkādam treniņu/iesildīšanās sesijām ir jābūt vismaz stundu ilgam pārtraukumam.

Kustību atkārtošana treniņu arēnā pēc sacensībām nedrīkst pārsniegt desmit minūšu.

Visus treniņus, tostarp iesildīšanos

Zirgs atbrīvo kaklu pēc finiša.

pirms sacensībām, drīkst noturēt tikai oficiālajā treniņu arēnā stjuartu uzraudzībā. Trenēšanās treniņu arēnā ārpus oficiālā treniņu perioda un/vai neuzraudzītā arēnā var pēc tiesnešu lēmuma novest pie jātnieka diskvalifikācijas.

Galvenajam stjuartam jāatrodas treniņu arēnā pirms sacensību treniņa laikā, kā arī visā sacensību laikā; stjuartam jāatrodas tādā vietā, lai varētu novērot treniņu arēnu tādos pasākumos, kuros tiek izmantotas vairākas treniņu arēnas, vai jādeleģē piemērots asistents.

Atsevišķiem sporta pasākumiem iesaka izmantot **videonovērošanu**, lai nodrošinātu treniņu arēnas uzraudzību. Nepieciešams nozīmēt atsevišķu personālu speciāli tādu lietu izmeklēšanai, kas notiek sporta pasākuma laikā, taču ko jebkādu iemeslu dēļ nav bijis iespējams risināt pasākuma laikā.

Jauna apmācības un novērtējuma sistēma stjuartiem nodrošinās konsekvenci un augstu stjuartu darbības standartu.

Valstu federācijām lūgs nekavējoties pārsūtīt jaunās vadlīnijas visiem saviem stjuartiem, lai sagatavotos noteikumu ieviešanai, sākot ar 2011. gada 15. maiju. Ja vadlīnijās nepieciešams ieviest grozījumus, tos ierosina Jātnieku padome, kas tiks izveidota īpaši šim nolūkam.

„Ikvienam FEI organizācijā zirgu labklājība ir ļoti būtiska, un šīs vadlīnijas palīdzēs stjuartiem būt aktīvākiem, piešķirot tiem pilnvaras veikt savu darbu un novērst nepiemērotu zirgu izmantošanu it visās disciplīnās,” saka darba grupas priekšsēdētājs Franks Kem-

permanis. „Daudz pūļu pielikts, lai izstrādātu šīs vadlīnijas, tāpēc ir vēl jo patīkamāk, ka tās tika vienbalsīgi apstiprinātas. Galvenais princips, uz ko balstās šīs vadlīnijas, ir cieņa pret zirgu un stjuartiem, kas veic sarežģītu darbu ar lielu atbildību.”

FEI publicē Stjuartu rokasgrāmatas iesildīšanās paņēmieni shēmas

Iesildīšanās laikā atļautā galvas un kakla pozīcija.

FEI Iejādes ziņas

FEI publicējusi trīs shēmas, kas ilustrē zirga galvas un kakla atļautās pozīcijas treniņos, kas notiek pirms un pēc sacensībām. Jauno pielikumu (XIII) izstrādāja darba grupa, kas izveidoja pārstrādāto FEI Stjuartu rokasgrāmatu

iejādes iesildīšanās paņēmieniem.

Viens no galvenajiem darba grupas ziņojuma nosacījumiem bija, ka nekavējoties jāpārtrauc pielietot visas nepieņemamas treniņu metodes un paņēmieni. Darba grupa uzsver arī to, ka jāizvairās no ļaunprātīgas zirga izmantošanas, jo īpaši jānovērš stresa radīšana zirgam, agresīva jāšanu un sāpju vai diskomforta radīšana zirgam.

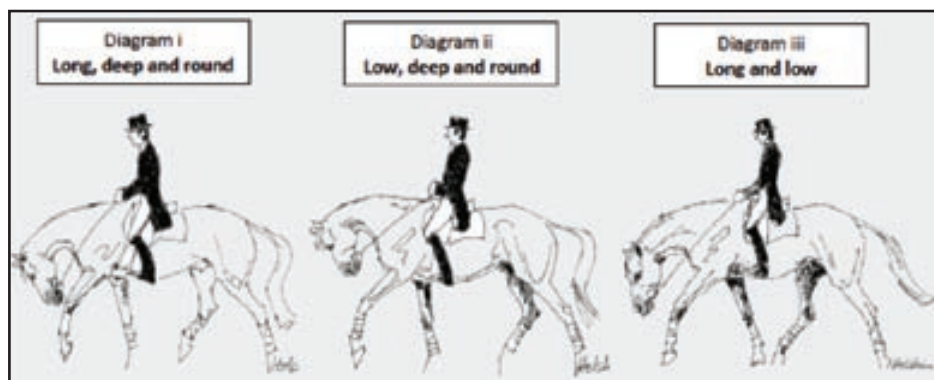
Tagadējā FEI Stjuartu rokasgrāmata jau ietver norādījumus par agresīvu jāšanu, taču jaunajā pielikumā (XIII) doti skaidri norādījumi par nepieciešamajām darbībām saistībā ar zirga kakla izliekšanu pirms un pēc sacensību treniņu laikā.

Tādas galvas un kakla pozīcijas, ko izpilda ar agresīvu spēka pielietošanu, nav pieņemamas. Kustības, kas ietver zirga galvas un kakla noturēšanu nekustīgā vai fiksētā pozīcijā bez pārmaiņām, drīkstētu izpildīt laika periodā, kas nepārsniedz desmit minūtes.

Tīša ekstrēma kakla izliekšana, tostarp augstu, zemu vai uz sāniem novietotas galvas pozīciju, drīkstētu izpildīt tikai ļoti īsos laika periodos. Stjuarts iejauksies, ja šāda tīša ekstrēma kakla izliekšana tiek pielietota ilgstoši.

Stjuarta pienākums ir nodrošināt, ka jātnieki ievēro šādu kārtību.

„Šo attēlu izmantošana kopā ar jauno Stjuartu rokasgrāmatu nodrošina iztrūkstošo ķēdes posmu, kas viņiem ļaus darīt savu darbu efektīvāk, nepārtraukti nodrošinot zirga labklājību,” apgalvoja darba grupas vadītājs Franks Kempermanis.

Šajos attēlos parādīti pieņemamu galvas un kakla pozīciju piemēri.

Ilustrētā FEI Stjuartu rokasgrāmata iejādei ir nosūtīta visām valstu federācijām ar lūgumu to nekavējoties pārsūtīt visiem stjuartiem un ieviest tās prasības, sākot ar 2011. gada 15. maiju. Iejāde ir pirmā disciplīna, kurā piemēro jauno Stjuartu rokasgrāmatu, savukārt pārējās FEI disciplīnās šobrīd tiek pārskatītas individuālās prasības.

Tonjes viedoklis par vadlīnijām stjuartiem

Jans Tonje pārstāv specializēto Vācijas jāšanas sporta žurnālu *St. Georg*, piedāvājot strīdīgus un izaicinošus viedokļus par iejādes skatuvi. Šis žurnāls ir senākais sporta žurnāls Vācijā, kas dibināts 1900. gadā, un tajā darbojas izcila iejādes profesionāļu komanda, kas katru mēnesi publicē rakstus par sportu un treniņiem.

Stjuartu klātbūtnei jābūt nemanāmai, draudzīgai un psiholoģiski taktiskai. To nosaka FEI vadlīnijas stjuartiem četru lapu garumā, kurās daudzviet papildus domas uzsvēršanai lietoti lieli burti. Piemēram, melns uz balta stāv rakstīts, ka ir aizliegts „atgriezties treniņu nodalījumā pēc ne pārāk laba izpildījuma” un dresēt zirgu tik pamatīgi, ka „sāk tecēt asinis”.

Nav iespējams bez bažām aptvert to bezdibeni, kādā, acīmredzot, šis sporta veids atradies ilgu laiku. Septiņas izsaukuma zīmes lietotas, lai izceltu divus teikumus. Pirmais nosaka, ka „gara, dziļa un apaļa jāšanas pozīcija (kakla hiperfleksija) ir pieņemama”, taču tā kļūst bīstama, ja to mēģina izpildīt jātnieki, kuriem trūkst vajadzīgo iemaņu. Savukārt otrs teikums nosaka, ka „robeža starp treniņu un pārmērīgu treniņu ir viena soļa attālumā”. Astotajā rindkopā sniegts kopsavilkums: „Mēs nedrīkstam baidīties; mēs rīkojamies par labu zirgiem. Ja mēs nesāksim rīkoties kā vienots cilvēku kopums jau tagad, stjuartu loma, kā arī pats sports ir paredzēts iznīcībai. Mums jau tagad ir jāparūpējas par to, lai mēs nenonākam turpat, kur citas jāšanas disciplīnas.” Jādomā, ka autori ar to domāja konkurēt esošo situāciju.

Vadlīnijas nesen tika papildinātas. Darba grupas ieteikumi balstīti uz Lozannā februārī notikušās konferences rezultātiem. Āhenes sacikšu organizētāja, FEI Iejādes komitejas prezidenta Francka Kempermana vadībā konferencē piedalījās arī Beļģijas FEI goda stjuarts ģenerālis Žaks van Dāle, FEI konkūra komitejas priekšsēdētājs Džons Roče, Izabelas Vertas treneris Volframs Vitigs un FEI Iejādes direktors Tronds Asmirs. Protams, konference neiztika bez viusuresošā brita

Daces Štrausas foto

Zirgs lēkšu gaitā ar pārmērīgi pārliktu kaklu.

Ričarda Deivisona, moderatora Globālajā Iejādes forumā, kas ir ikgadējā tikšanās vieta visiem, kas iesaistīti iejādē.

Deivisons, kurš ir arī treneris, kā jātnieks vēlas piedalīties olimpiskajās spēlēs, kas notiks Lielbritānijā. Tas padara viņa cēlo darbu, lai veicinātu tīru sportu, vēl nozīmīgāku. Deivisons raksta arī par FEI vadlīnijām. Darba grupa nesniedz norādījumus par leņķiem starp galvu un kaklu, uz kā pamata stjuarti var rīkoties. Tas pielīdzināms uzdevuma risināšanai bez nepieciešamajiem nosacījumiem!

Vadlīnijās nav ietvertas definīcijas par to, cik tālu galvai jāatrodas no krūtīm. Taču tiek piedāvātas trīs ilustrācijas, kas attēlo dažādas kakla pozīcijas. Zirga degunam jābūt aiz vertikāles, taču tie, kas zina, kā zirgi tiek iesildīti starptautiskās sacensībās, zina arī sekojošo: ja jātnieki šādi iesildītos, nemaz nebūtu radušies skaļie procesi un garās diskusijas par rolkūru (tiesa, FEI nepatīk izmantot šo vārdu).

FEI pamatnostāja šai jautājumā ir, ka „jebkāda galvas un kakla pozīcija, kas iegūta ar agresīvu spēka piemērošanu, nav pieņemama.”

Daces Štrausas foto

Zirga kakls ekstrēmi saliekts.

Turpinājums 34. lpp.

Ženēvā apstiprinātas FEI vadlīnijas stjuartiem

Turpinājums no 33. lpp.

Taču, no otras puses, „kustības, kas ietver zirga galvas un kakla noturēšanu nekustīgā vai fiksētā pozīcijā bez pārmaiņām, drīkstētu izpildīt laika periodā, kas nepārsniedz aptuveni desmit minūtes.” Tas pats attiecas uz zirga „pārmācīšanu” pēc ne pārāk labu rezultātu sasniegšanas.

Kad stjuarti novērtē kakla pozīciju, tiem jāskatās arī uz zirga formu. Vai tas nozīmē, ka stjuartu iekļaušanos var neņemt vērā, ja jātnieks izmanto zirga formu kā argumentu? No otras puses, – diagrammas tiks izmantotas kā „ekstrēmu” galvas-kakla pozīciju piemēri. Ambiciozi stjuarti, labu gribot, var apturēt raustīšanu iesildīšanās arēnā. Stingri noliegti „rupji vai strauji paņēmieni” vai „konstants spēcīgs spiediens uz zirga muti”. Vajadzētu izvairīties no tādām fiksētām kakla pozīcijām, kas var radīt nogurumu un stresu. Tam ir jābūt stjuarta lēmumam.

Vai jaunās vadlīnijas kaut ko spēs mainīt? Žurnālā *Horse International* hipofleksijas „galvenais varonis” Šjefs Jansens jau atkal varēja izklāstīt stāstu par zinātniskiem pierādījumiem par rolkūra „ģimnastisko” iedarbību. Savukārt viņa māceklis Patriks Kitels nodēvēja internetu par brutālu ieroci. Pateicoties *YouTube*, kas nodrošina globālu sabiedrības informētību, nav iespējams noslēpt to, kas katru nedēļas nogali notiek iesildīšanās arēnās. Tas var palīdzēt arī tiem stjuartiem, kas rikojas zirgu labklājības vadīti, lai kļūtu plašajā zirgu mīļotāju kopienā atzīti un cienīti.

FEI Iejādes noteikumi

FEI Iejādes noteikumu I daļas 401. artikula. Sadaļas *Iejāde un tās galvenie principi* 5. punktā skaidri formulēts zirga galvas un kakla stāvoklis:

“Visa darba laikā, pat apstājoties, zirgam jābūt pavadās. Zirgs ir pavadās, ja zirga kakls ir vairāk vai mazāk pacelts un saliekts, atkarībā no trenētības pakāpes un gaitas paplašinājuma vai sakopojuma, mutes dzelžus pieņem viegli un nepārtraukti un atrodas pakļāvīgā kontaktā. Galvai jāpaliek noteiktā stāvoklī, kā likums nedaudz uz priekšu vertikālei, ar lokanu, elastīgu pakausi kā kakla augstāko punktu, zirgs neizrāda pretošanos jātniekam.”

Rolkūra treniņmetode redzama arī shēmas jāšanas laikā, ne tikai iesildoties.

Desmit minūšu LDR noteikums izmēģina Āhenē

Vācu jāšanas sporta mājas lapā *Dressur Studien* tika publicēts strīdīgais paziņojums, ka desmit minūšu LDR (*low-deep-round* – zems-dziļš-apaļš) noteikums neattiecas uz Āhenes 2010. gada CDIO sacīkstēm. *Dressur Studien* saņēma apstiprinājumu no galvenā stjuarta Rolfā Petera Fusa, ka desmit minūšu noteikums vairs nebija spēkā.

Taču FEI noliedz šādas baumas un oficiāli paziņo, ka XIII pielikums netika mainīts vai atcelts.

„XIII pielikums netika mainīts vai atcelts Āhenes sacensībām. Arī Žaks van Dāle nav devis norādījumus stjuartiem nepiemērot šo noteikumu,” FEI apgalvoja. „Āhene bija viens no pirmajiem lielākajiem pasākumiem, kurā tika piemēroti jaunie XIII pielikuma noteikumi, un tāpēc Žakam van Dālem bija svarīgi skrupulozi asistēt stjuartiem sistēmas piemērošanā. Būtiska bija arī toleranta un piemērota rīcība attiecībā uz jātniekiem, jo tiem nācās pielāgoties jaunajai sistēmai.”

FEI pārstāvji labprāt pastāstīja *Eurodressage* par XIII pielikuma piemērošanu:

„Tika organizēta sanāksme visiem stjuartiem, un Žaks van Dāle vēroja pirmos treniņus galvenajā arēnā. Stjuartus iedrošināja nepastarpināti konsultēties ar van Dāli, ja tiem radās šaubas par to, kad piemērot pielikuma noteikumus. Van Dāle stjuartiem norādīja, ka viņiem vienmēr vajadzētu rīkoties tā, lai novērstu tādas situācijas rašanos, kurā vajadzētu piemērot desmit minūšu noteikumu. Ja stjuarts nav bijis pārliecināts par to, vai

situācija prasa dzeltenās vai sarkanās kartiņas piešķiršanu, vai pietiktu ar jātnieka brīdināšanu, stjuartiem būtu no sākuma jākonsultējas par van Dāli, un tikai tad kopīgi ar viņu tiktu pieņemts lēmums. Stjuarti pozitīvi novērtēja iespēju konsultēties, jo tas viņiem piešķīra lielāku pašpārliecību par to, kad un kā rīkoties saskaņā ar noteikumiem. Šī procesa rezultātā neradās tādu gadījumu, kad nāktos piemērot desmit minūšu noteikumu vai kad vajadzētu piešķirt dzelteno vai sarkano kartiņu. Tas nenozīmē, ka šis noteikums nedarbojas. Visas situācijas tika risinātas, pirms tās kļuva kritiskas, tādējādi demonstrējot stjuartu profesionalitāti.”

Pareizs zirga galvas un kakla stāvoklis.

FEI foto

Daces Strausas foto

Zirgkopība ir nozare, kas jāattīsta

Dace Millere

Armands Krauze ir Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes valdes priekšsēdētājs, kā arī valsts lielākās lauksaimnieku sabiedriskās organizācijas – Latvijas Biškopības biedrības prezidents.

– **Kāda LOSP vadītāja amatā ir jūsu sadarbība ar zirgkopības nozari?**

– Par zirgaudzēšanas nozari, tāpat kā citām, rūpējamies jautājumos, kas saistīti ar likumdošanas izstrādi un valsts finansiālo atbalstu. To, ko paši zirgaudzētāji iesaka, formulējam priekšlikumos likumdošanā un virzām tālāk apspriešanai Ministru kabinetā. Risinām, piemēram, jautājumus, kas saistīti ar nodokļiem – tagad, konkrēti, mikrouzņēmumiem, kas ir svarīgi mazajām zirgaudzētāvēnām.

– **Cik aktīvi uz citu lauksaimniecības nozaru fona ir zirgaudzētāji?**

– Ļoti ieinteresēti un aktīvi mūsu organizācijas darbībā. Piemēram, nesen par vienu no četriem LOSP valdes locekļiem kļuva Latvijas Zirgaudzētāju biedrības prezidents Edgars Treibergs. Viņš aktīvi iesaistās lēmumprojektu izstrādē, un ne tikai, domājot par savu nozari. Nav tā, ka zirdzinieki lemj par govīm, un otrādi, bet galvenais ir prasme iedziļināties kopējās problēmās. Mūsu biedrība ir tā, kas Latvijas valsts budžeta ietvaros sniedz savus priekšlikumus atbalsta saņemšanai ciltsdarbam, kā arī par Eiropas struktūrfondu finansējuma piešķiršanu platību maksājumiem un dažādu projektu īstenošanai.

Latvijā ir daudz lauksaimniecības nozaru, un katrai ir sava specifika. Katra no tām jāuzklausa, jo katra ir svarīga pašiem tajā strādājošajiem cilvēkiem un valstij kopumā. Lai cik tas arī nebūtu absurdi, biškopība, ko ļoti pazīstu, un zirgaudzēšana ir ļoti līdzīgas nozares. Tajās abās darbojas daudz amatieru. Ir biškopji, kuri kopj savas saimes, un medu dāvina tikai saviem draugiem. Zirgkopībā ir ļaudis, kuri dažus zirgus tura vai audzē tikai savam priekam. Bet tā ir perspektīva, ja līdzās profesionāļiem ir tik daudz šajā darbā ieinteresētu cilvēku. Daži audzē labus sporta zirgus pārdošanai, citi – hobijs, tādējādi ieinteresējot citus ļaudis, kuri atkal vēlēties jāt un pirkt zirgus. Iesaistoties jebkuras, kaut vai mazas zirgaudzētavas īpašniekiem, zirgaudzētāju organizācijas kļūst arvien spēcīgākas, un tās ir atvērtas ikvienam. Latvijas Zirgaudzētāju biedrība ir vieta, kur var risināt profesionālus jautājumus, kā arī sanākt kopā domubiedriem, lai aprunātos.

Armands Krauze.

– **Kā vērtējat zirgkopības perspektīvas?**

– Zirgkopība ir nozare, kuru var un vajag attīstīt. Un galvenokārt, iesaistot jaunus cilvēkus, kuriem zirgi sākotnēji ir vaļasprieks. Viņi var sportot, vēlas to darīt, un plašāku iespēju tam dod savas saimniecības izveidošana. Jau tagad ir piemēri, kad Rīgas novadā top pavisam nelielas saimniecības, kur tiek turēti tikai daži zirgi, bet tā ir iespēja pašam trenēties un arī iespēja piedāvāt citiem te izvietot savus zirgus.

– **Sacījāt par amatierismu – vai tas ir labi, vai ar riska piekšanu?**

– Domāju, ka kopumā tas ir ļoti labi. Ja ir cilvēki, kuri par zirgiem (vai bitēm) rūpējas sava vaļasprieka ietvaros, viņi pamudina arī citus. Daži darbojas tikai hobijs līmenī, bet citi to var pārvērst par profesionālu nodarbi. Piemēram, daudzās Rietumeiropas pilsētās notiek vizināšana zirgu

pajūgā, tālāk no centriem – izjādes brīvā dabā. Kāpēc arī mūsu senajās pilsētās – ne tikai Rīgā, bet arī Cēsis, Kuldīgā un citur tūristus nevarētu vizināt pajūgi. Tas jau būtu bizness – pakalpojumi tūristiem, kas radītu pieprasījumu pēc zirgiem, ko varētu realizēt mūsu vietējie zirgaudzētāji.

– **Viens no jūsu principiem ir tas, ka Latvijas lauksaimniecība varēs izdzīvot, tikai veidojot pietiekamu eksporta līniju katrā no nozarēm.**

– Jā. Vietējais tirgus ir nozīmīgs, bet tas nespēj nodrošināt ražotāju izaugsmi. Arī zirgkopībā ir svarīgs tas, ko varam piedāvāt ārvalstu tirgum. Jau tradicionāli zirgus eksportējušas *Tērvetes, Burtnieku, Kocēnu, Akmeņlauku, 3 Vītolu stallu* audzētavas, kā arī citas. Nav nozīmes, vai nozare ir maza vai liela, bet svarīgi, lai tā dotu pienesumu tautsaimniecībai. Mums jā rūpējas, lai godīgi pēc padarītā rezultātiem būtu atbalsts katrai no tām.

LOSP ir biedrība, kas apvieno valsts mēroga ražotāju un pārstrādātāju nevalstiskās organizācijas, kas aptver visu Latvijas teritoriju un visus ražošanas sektorus. Organizācija formulē vienotu lauksaimnieku viedokli ražotāju interešu aizstāvēšanai un tālākām sarunām ar valsts pārvaldes institūcijām, kā arī citiem sadarbības partneriem. Padomē var iestāties nacionāla mēroga lauksaimniekus pārstāvošas sabiedriskās organizācijas, kas ir gatavas darboties saskaņā ar organizācijas statūtiem. Šobrīd LOSP apvieno 49 ražotāju organizācijas, tajā skaitā 5 daudznozarju organizācijas, 35 nozaru organizācijas un 9 asociētos biedrus. LOSP kā biedrība reģistrēta 2004. gada 28. decembrī, taču

pirms tam darbojās kā konsultatīva padome no 2000. gada 17. aprīļa. 2002. gadā izveidots LOSP Briseles birojs, kas nodrošina Latvijas lauksaimnieku interešu pārstāvniecību Eiropas Savienībā. LOSP regulāri notiek tikšanās ar dažādiem Zemkopības ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un citu valsts institūciju pārstāvjiem, tajā skaitā reizi mēnesī ar zemkopības ministru. Ikgadēji tiek slēgtas sadarbības līgums ar Zemkopības ministriju par lauksaimnieku iesaistīšanu lēmumu pieņemšanas procesos. LOSP kā galvenā Zemkopības ministrijas konsultāciju partnera statuss lauksaimniecības un lauku attīstības jautājumos noteikts Lauksaimniecības un lauku attīstības likumā.

Māra Millera foto

Eleganti – sirmi un bēri zirgi

Dace Millere

Jau vairākos Latvijas lielākajos jāšanas sporta pasākumos līdzjutēju uzmanību piesaista figurālās maiņas demonstrējumi, kurus sagatavojušas Latvijas Lauksaimniecības universitātes sportistes **Kristīnas Rozītes** vadībā.

– **Kādi bijuši jūsu labākie panākumi iejādē?**

– Esmu jājusi ar daudziem zirgiem. Latvijas PSR laikā pārstāvēju jauniešu izlasi. Zirgi, protams, krietni atšķīrās no šā brīža sporta zirgiem. Tolaik zirgi mani iemācīja jāt, apgūt elementus, pieredzi startējot, bet ne gluži – saprast šo dzīvnieku pilnībā. Zirgi, kuriem esmu ļoti pateicīga par savu attīstību, bija: Volāns, Paragrāfs, Vidvuds, Visla, Diode un, iespējams, ir vēl kādi, ko vairs neatceros. Latvijai kļūstot brīvai no saistībām ar PSRS, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Zirgkopības mācību centrs bartera darījumā iegādājās Holšteinas šķirnes ērzeli Lagosu. Tas manā sporta karjerā pavēra pavisam citu lappusi. Ceļš līdz sasniegumiem bija gana komplicēts, jo Latvijā tajā laikā sākām saprast, ka aiz robežām jāgādā. Lagoss man iemācījis ļoti daudz. Kopā ar šo brīnišķīgo sirmo zirgu mēs bijām vienpadsmit gadus. Labākie sasniegumi mums ir vairākkārtēja LR nacionālā čempiona titula iegūšana. 2000. gada zelta medaļa *Intermedia I* (Vidējā balva I) sacensībās Polijā. 2000. gadā labi un godalgoti rezultāti Pasaules kausa izcīņas posma sacensībās Minskā. Kļūvām par trīskārtējiem Baltijas kausa

Figurālās maiņas demonstrējumi Pasaules kausa sacensību laikā.

titula ieguvējiem un guvām godalgas citās sacensībās.

2002. gadā sākām startus Lielajā balvā. Savās pirmajās sacensībās šajā augstajā klasē biju spiesta braukt piedalīties uz Maskavu – Mēra kausa izcīņu, jo Latvijā tolaik vienam zirgam shēma tika likta reti.

Šobrīd mans labākais zirgs jau apmāca jauno paaudzi, bet pati pilnveidoju savu jāšanas prasmi ar zirgaudzētavai *Burtnieki* piederošo zirgu Brodors.

– **Sakiet, lūdzu, kā radās doma gatavot sportistes tieši šāda priekšnesuma sagatavošanai?**

– Figurālās maiņas priekšnesumi radās nejauši. Iesākumā mums lūdza dažādus mazus demonstrējumus LLU pasākumos. Tie bija ļoti vienkārši, un zirgu skaits nepārsniedza četrus. Taču nonācām pie secinājuma, ka cilvēkiem, kuri nav saistīti ar zirgiem, ļoti baudāms šāds, efektīgāks sniegums. Zirgu skaits pakāpeniski mainījās līdz sešiem, astoņiem. Vairākus gadus figurālo maiņu pati skatījos un trenēju, vērojot no malas, jo paralēli lielajai figurālajai maiņai man bija demonstrējumi Lagosa mugurā kā programmas kulminācija.

Taču tad pamanīju, ka mums LLU ir gana daudz sirmu zirgu, kā rezultātā sākām spēli ar krāsām šajā skaistajā sniegumā.

Brīdī, kad Lagoss devās atpūtā no sportiskās karjeras, figurālajā maiņā sāku iesaistīties pati – jau kā vadītāja. Tobrīd programmas sarežģītību paaugstinājām.

– **Kā tam palīdzēja jūsu līdzšinējā**

pašas pieredze šajā jāšanas sporta disciplīnā?

– Noteikti palīdzēja iegūtā laukuma izjūta un prasme sakārtot elementus noteiktā secībā, jo iejādē mums tas jāspēj, lai kombinācijas būtu baudāmas tiesnešiem. Bet figurālā maiņa – skatītājiem.

– **Varbūt varat nosaukt visas sportistes, kuras piedalās šajos priekšnesumos un raksturot, – kāpēc? Viņu meistarība, individuāli vērtējot, nav īpaši augsta, taču kolektīvais sniegums ir ļoti efektīgs, un skatītāji šos priekšnesumus vērtē ļoti augstu.**

Kristīna Rozīte startē Latvijas Jātņnieku federācijas kausa izcīņas sacensībās.

Kristīna Rozīte

Dzimusi: 1975. gadā.

Jāšanas sportā: kopš 1981. gada.

Augusi jāšanas sportā ieinteresētā ģimenē: mamma – Edīte Rozīte, Kristīnas ilggadēja trenere un joprojām lielākais atbalsts sporta gaitās, tētis – Guntis Rozītis, LLU Zirgkopības mācību centra vadītājs, LLU asoc. profesors.

Tagadējā nodarbošanās: pašreiz darba dienas lielāko daļu velta darbam, kas nav saistīts ar zirgiem, taču katru vakaru pavada zirga mugurā. Strādā par treneri LLU Zirgkopības mācību centrā.

– Figurālā maiņa ir ļoti komplicēts pasākums. Tur nav svarīgi sportiskie sasniegumi, bet gan apziņa, ka mēs esam komanda – viens veselums, kas redz, dzird un „glābj” cits citu, lai galā būtu nevainojams priekšnesums. Vairāku gadu garumā man izveidojies stabils „Lielās figurālās” sastāvs, kā mēs to saucam LLU sporta bāzē, jo paralēli vienmēr cenšamies sagatavot arī figurālo maiņu ar mazāku cilvēku skaitu, kuri tikai sāk apgūt figurālās maiņas pamatus. Kā stabilus savas komandas cilvēkus varu nosaukt šīs meitenes: Vita Juršāne, Iveta Kļaviņa, Anita Lapina, Laura Endzele, Māra Meinharde, Kristiāna Politere, Ksenija Petrova, Elīna Potaņina, Elīna Grundmane un Anna Vainute.

Nosaukto cilvēku skaits ir lielāks, nekā parasti jājam, bet tieši šīm meitenēm esmu pateicīga par komandas labo darbu. Sastāvs mēdz mainīties dažādu apstākļu dēļ, bet, ja manā komandā ir šīs meitenes, esmu mierīga, ka viss notiks perfekti, jo ar gadiem jau viņas var saukt par figurālās maiņas profesionālēm. Viss, ko darām, taču notiek bez vārdiem.

– Kā jūs varat sagatavot visus šos zirgus, ar kuriem veidojat priekšnesumus?

– Zirgi tiek piemeklēti pēc krāsām. Tad piedāvāti cilvēkiem, – kurš uz kura veiks priekšnesumu. Gatavošanās parasti notiek vairākas nedēļas un pat mēnešus. Ilgstošā darba rezultātā, sastādot programmu, meitenes jau zina, ko un kā darīsim, tad nu dienās, kad nav mēģinājumu, zirgi tiek skoloti un pilnveidoti atbilstoši programmas vajadzībām individuāli.

– Vai ir meitenes, kuras gatavas startēt arī augstākā līmenī, piemēram, pēc kāda laika – Vidējā vai pat Lielajā balvā?

– Pavisam noteikti – būtu meitenes, kuras ir tik zinošas, ka varētu startēt arī iejādes disciplīnā augstākā līmenī, bet galvenais klupšanas akmens LLU Zirgkopības mācību centrā ir zirgu atbilstība iejādei. Tāpēc arī nodarbojamies ar figurālajām maiņām, jo tur nav nepieciešami zirgi iejādes klasiskā izpratnē. Kā trenere es noteikti vēlētos, lai manas meitenes varētu strādāt ar labiem zirgiem. Šobrīd viņas veicina savu meistarību, sagatavojot zirgus LLU Zirgkopības mācību centram, lai, apmācot jauno paaudzi, būtu zirgi, kas ir pareizi sagatavoti un varētu pareizi sniegt pamatapmācību jaunajiem jātniekiem. Diemžēl ar lielo sportu LLU nenodarbojas, tāpēc katram, kurš vēlas jāt ar labu un kvalitatīvu zirgu, jādomā pašam, jo LLU zirgi ir labi mācību zirgi, bet ne sportam paredzēti. LLU Zirgkopības mācību centrs ir mācību bāze, bet sports ir uz katra paša kabatas rēķina.

Daces Štrausas foto

Daces Štrausas foto

Daces Štrausas foto

Balerīna segļos. Un mērķtiecīga

Dace Millere

Terēze Rozenberga Latvijas iejādē pamanāma ne tikai ar to, ka ir viena no divām sportistēm, kura spēj startēt Lielās balvas programmā, bet arī ar savām elegantajām kustībām un šarmu pašas uzvedībā. Izrādās, Terēze kādreiz bijusi balerīna...

Tagad Terēzei Rozenbergai ir 26 gadi. Kleistu sporta bāzē viņa sākusi trenēties 14 gadu vecumā, bet pirmā tiešā saskarsme ar zirgu notikusi jau astoņu gadu vecumā, kad viņa kopā ar vecākiem dzīvojuši Zviedrijā, un meitenei atrasta iespēja izjāt.

– Patiesībā ar zirgiem „saslimu” jau gada vecumā. – Tas šķiet neticami, bet tā stāsta Terēze. – Mana mamma Sarma Rozenberga bija baletdejojāja un pārstāvēja vienu no nedaudzajām profesijām, kuras cilvēki tolaik varēja brīvi doties uz ārzemēm. Tad viņa man no viesizrādēm atveda rotaļlietu – mazu, zilu poniņu. Pēc kāda laika jau visa baleta trupa zināja, ka tā ir mana mīļākā rotaļlieta, un arī mammas kolēģes man meklēja mazus zirdziņus.

Par īsto sporta gaitu sākumu Terēze saka: – Sāku mācīties jāt pie Villijas Zeltiņas, tad pie Indras Gabaliņas mācību grupās. Viņas man iemācīja ļoti daudz, bet kopš 2003. gada trenējos pie Ainas Mainieces. Tagad startēju ar diviem zirgiem, kas pieder sporta centram *Kleisti*, – sešpadsmit gadus veco Zalvi un piecus gadus veco Lordu.

Māra Millera foto

Terēze startē Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas sacensībās.

Sports, studijas, darbs

Taču Terēze var ne tikai to. Viņa studē Rīgas Biznesa skolas maģistrantūrā biznesa vadību. Strādā starptautiskas firmas *Euroscript Baltija* tulkošanas birojā – ir menedžere un vada desmit cilvēku komandu, kas nodarbojas ar svarīgu dokumentu, tajā skaitā Eiropas Savienības tehnisko regulu un citu atbildīgu tekstu tulkošanu.

Vaicāju, kā un kā vārdā iespējams to apvienot? Terēze atzīst: – Jā, reizēm ir grūti. Dažkārt ceļos četros no rīta, lai piecos būtu Kleistos. Tad strādāju ar vienu zirgu. Pēc tam dodos uz darbu un lekcijām. Vakarā braucu atkal uz stalli, lai strādātu ar otru zirgu. Ik pa brīdim šo ritmu izdodas pamānīt, kādam no zirgiem dodot brīvdienas, bet sacensību periods ir ļoti intensīvs. Kāpēc es to daru? Varbūt tas ir atsevišķiem cilvēkiem piemērots perfekcionisms. Ja ko daru, tad no sirds. Jā, zirgi man ir hobijs, nevis profesija. Taču es nevaru iedomāties, ka varētu atnākt uz bāzi un tikai izjāt ar zirgu mežā. Man vajag visās jomās mērķi. Vai darbā, vai studijās, vai jāšanas sportā. Tas ir gandarījums – iemācīt zirgam kādu jaunu elementu, sagatavot sacensībām vai arī pārdošanai.

Labā un interesanta sezona

Kāda Terēzei un jāšanas sportam kopumā bijusi šī sezona? Vai atbilst patiesībai apgalvojums, ka iejāde attīstās?

– Domāju, ka kopumā viss iet uz augšu, – vērtē sportiste. – Piemēram, *Challenge* sacensību laikā bija tik liels

Māra Millera foto

Terēze Rozenberga.

dalībnieku skaits kā nekad iepriekš, turklāt šajās sacīkstēs ir salīdzinoši liela starta nauda. Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas posmos vēl nekad nav bijis tik daudz startējošo Mazajā balvā, kas ir būtisks rādītājs. Par spīti krīzei, iejāde attīstās. Man pašai šī sezona bijusi tiešām laba – interesanta un intensīva. Redzams progress startos ar abiem zirgiem. Nupat klasifikācijas sacensībās Kleistos ar Lordu, pirms tam startējot iejādē, izlecu arī maršrutu ar 50 cm augstiem šķēršļiem. Tas tā – man kopējai izglītībai un arī

Foto no Terēzes Rozenbergas arhīva

1992. gads. Zviedrija (Vislanda) – viena no pirmajām reizēm zirgā. Poniņa vārds ir Bingo, uz tā Terēze apguva pašas pirmās jāšanas iemaņas.

zirgam, lai saprot, ka pastāv vēl kaut kas ārpus iejādes laukuma.

Latvijas sportistu mērķis – Eiropas čempionāts

Kopā spriežam atkal par mērķi. Skaidri saprotams, ka Terēzei diez vai tās būs olimpiskās spēles, par kurām saka – nav sportista, ja nav prātā šī augstākā izaicinājuma. Taču jaunā sieviete ir jau dzīvesgudra, un spriež sekojoši: – Strādāju šobrīd ar Kleistu zirgiem, man nav pašai savu. Tāpēc darba turpināšana ir grūti prognozējama. Pricējās par Airisu Peneli, kura pagājušogad izcīnīja tiesības ar Ravelu startēt Eiropas čempionātā. Ja man būtu augstākas kvalitātes zirgi, es varētu tiekties uz to pašu. Domāju, ka Latvijas līmenī iejādē tuvākajos divdesmit gados tieši starts Eiropas čempionātā varētu būt augstākais mērķis. Mums nav tik senu padomju laika tradīciju kā konkūrā. Iejādē ir cits labums un skaistums, – tu vari startēt līdz gadiem septiņdesmit, un manā vecumā ir vēl tikai jāmacās un vēlreiz jāmacās. Tagad jācenšas saprast, ko tu nemāki. Bet prieks, ka jūtama attīstība.

Par baletu

Visbeidzot atkal par baletu. Terēze piecus gadus mācījusies Rīgas Horeogrāfijas skolā, dejojusi baletu, tomēr tad sapratusi, ka tas nav tas, kam viņa vēlas veltīt savu dzīvi. Piecpadsmit gadu vecumā devusies uz ASV mācīties vidusskolā, un arī tur atradusi cilvēkus, kuriem piederējuši zirgi. Viņa jājusī ar Arābu šķirnes zirgiem, ne jau sporta ambīciju dēļ, bet tāpēc, ka vēlējusies saglabāt savas prasmes šajā aprītē. Gadu pabijusi tālumā, atgriezās mājās, un tad treniņi Kleistos atsākās ar jaunu sparū.

Vēlam Terēzei veiksmi, – sportā un darbā! Un lai vairāk mums būtu šādu sportistu, kuri līdzās vēlmei uzvarēt konkrētās sacīkstēs vēlas sasniegt ko vairāk!

1997. gads. Pirms baleta *Apburtā princese* – kopā ar mammu, Latvijas Republikas baleta mākslinieci Sarmu Rozenbergu.

1997. gads. Pirms baleta *Apburtā princese* kopā ar panākumiem bagātu LR baleta mākslinieku Genādiju Gorbaņovu.

Foto no Terēzes Rozenbergas arhīva

Foto no Terēzes Rozenbergas arhīva

Terēze nav modele, taču piedalījusies Andreja Savostina fotosesijā.

Foto no Terēzes Rozenbergas arhīva

LJF prezidija sēdes (8.09.2010.) lēmums

1. Par sporta centra *Kleisti* apsaimniekošanu.

1.1. Slēgt līgumu ar LR Izglītības un zinātnes ministriju par Sporta centra *Kleisti* apsaimniekošanu, pieņemot minēto objektu

bezatlīdzības lietošanā uz 10 gadiem.

1.2. Pēc līguma noslēgšanas:

1.2.1. LJF prezidentam pieņemt darbā Sporta centra *Kleisti* direktoru, kuram jāizstrādā centra apsaimniekošanas koncepcija, balstoties uz LJF izstrādāto sporta centra apsaimniekošanas plānu.

1.2.2. LJF prezidentam apstiprināt Sporta centra *Kleisti* darbinieku sastāvu,

pieņemot viņus darbā, nosakot darba pienākumus un atalgojumu.

1.2.3. LJF prezidijam un LJF prezidentam kontrolēt Sporta centra *Kleisti* saimniecisko darbību, kas saistīta ar īpašuma uzturēšanu un izmantošanu, saskaņā ar LJF Statūtiem. Sporta centram savā darbībā ievērot LJF biedru intereses, pildīt biedru sapulces, LJF prezidija lēmumus un LJF prezidenta norādījumus un rīkojumus, nodrošinot kvalitatīvu mācību treniņu procesu audzēkņiem.

1.2.4. Veikt zirgu novērtēšanu, lai lemtu par to tālāko izmantošanu.

1.2.5. Visus būtiskos jautājumus, kas saistīti ar Sporta centra apsaimniekošanu, centra

direktoram saskaņot ar LJF prezidentu.

2. LJF prezidija locekļiem meklēt sponsorus finanšu līdzekļu piesaistīšanai jātnieku sportam.

3. Veikt izmaiņas LJF mācību treniņu nodarbību pakalpojumu izcenojumos. (Skat. pielikumu – www.ljf.lv)

4. Apstiprināt LJF Nacionālās kategorijas tiesnešu sastāvu uz 1.09.2010.

5. Rīkot seminārus sportistiem, treneriem un tiesnešiem (atbildīgie Natālija Šakurova un Anita Mangale).

6. Par zirgu vērtēšanas komisijas priekšsēdētāju ievēlēt Juri Mežnieku.

LJF prezidijs

Sapņi piepildās arī pēc gadiem

Inese Ruskule

Bioloģijas doktore **Solvita Strāķe** par sevi stāsta: „Esmu dzimusi un augusi rīdziniece, taču jau kopš bērnības esmu gribējusi būt vairāk pie zirgiem, iemācīties jāt.” Solvita ir zinātniece, pēc profesijas – jūras biologs. Darba diena viņai aizrit Latvijas Hidroekoloģijas institūtā, taču vakarpusē tiek apmīļoti zirgi, kā arī notiek gatavošanās kārtējām konkūrasacensībām.

Astoņdesmito gadu vidū četrpadsmit gadu vecumā Solvita pati aizbrauca uz Kleistu sporta bāzi, kur vēlējās iestāties mācību grupā. Taču nevienā no tām brīvu vietu nebija, izskanēja piedāvājums trenēties nomas grupā. Ar roku atmests nekam netika, klasesbiedrēnes ieteica aizbraukt uz Inčukalnu, kur esot iespējams izīrēt zirgus un kur nelielas grupas tiek vestas izjādēs mežā. Lai gan Solvita uz Inčukalnu brauca regulāri un ar zirgiem izveidojās ciešs kontakts, tomēr bija vēlēšanās trenēties nopietnāk. Apbraukājot tuvākos staļus Rīgas rajonā, Solvita nonāca Anitas Mangales stallī, kas atrodas Ikšķilē, un sāka apgūt jāšanas prasmi tur. Pamazām tika mācīties arī pirmās iemaņas konkūrā, tika rīkotas nelielas treniņšacensības, kurās šķēršļu augstums bija ap metru.

Pienāca deviņdesmito gadu sākuma pārmaiņu laiki Latvijā. Protams, tie ietekmēja arī Ikšķiles stalli, saimniecībā esošos zirgus iztirgoja. Tā sagadījās, ka šajā laikā Solvita apprecējās. Pie zirgiem viņa vairāk nekā piecus gadus nebrauca un netrenējās. Līdz 1998. gadā viena no viņas kolēģēm pastāstīja par jāšanas

Savā valā staigājošās govīs Rumānijā var sastapt gan kalnu virsotnēs, gan kalnu ciematiņu centrā.

sporta iespējām Salaspils Botāniskajā dārzā. Tolaik arī Solvitas darba vieta atradās turpat, Salaspilī. Protams, viņu nevajadzēja ilgi pierunāt realizēt šo ideju. Jāšanas sporta treniņi tika atsākti. Visbiežāk Solvita jāja uz dūkanās ķēves vārdā *Mis Eiropa*, pati nenojaušot, ka pēc laika tas būs viņas pirmais privātais zirgs. 2003. gadā arī Salaspils Botāniskajā dārzā esošos zirgus sāka tirgot. Solvita tobrīd stažējās Polijā, taču darba kolēģes izdarīja krasu pavērsienu viņas dzīvē. Sarakstoties un sazvanoties, Solvita ar divu draudzeņu palīdzību vienotās par *Mis Eiropa* iegādi un uzturēšanu, sadalot izmaksas uz trijām. Kolēģes atrada arī jauno stalli ķēvei tepat Rīgas pievārtē – Tīrainē.

Solvita 2004. gada sākumā atgriezās no Polijas. Varēja arī atsākt trenēties jāšanas sportā. Neapšaubāmi, radās vēlēšanās arī turpināt apgūt konkūras

iemaņas, tāpēc viņa pieteicās trenēties pie Līgas Pētersones. Ar *Mis Eiropa* izcilus panākumus sportā Solvita neguva, jo ķēve bija jau 12 gadus veca un ar sarežģītu raksturu. Taču *āķis bija lūpā* un bija vēlēšanās piedalīties konkūrasacensībās. Vienīgā izeja tolaik bija – iegūt no ķēves kumeļu, kas varētu būt Solvitas potenciālais sporta zirgs. Pēc pāris gadiem šī iecere īstenojās, kumeļu pēc nošķiršanas no ķēves Solvita izmitināja Salaspilī, bet *Mis Eiropa* atpirka bijusi zirgkopēja, kura ķēvi vēl joprojām aprūpē Salaspils Botāniskajā dārzā. Līdz kumeļa izaugšanai un nobriešanai būtu jāgaida ilgi. Finansiālais stāvoklis uzlabojās, radās iespēja nopirkt citu zirgu, ar kuru varētu piedalīties sacensībās. Solvita iepatīkās Līgas Pētersones audzētā ķēve Rollija, kuru viņa iegādājās un tagad veiksmīgi piedalās konkūrasacensībās – amatieru grupā.

Kontakts ar zirgiem un ikdienas treniņš Solvita palīdz garīgi un fiziski atpūsties pēc darba, kur jāpēta jautājumi par Baltijas jūras ekoloģiju, jāraksta publikācijas, jāpiesaka un jāvada starptautiski projekti.

Pavisam nesen piepildījās viens no Solvitas sapņiem – piedalīties pārgājienā, ceļojumā ar zirgiem. Par šāda veida aktīvo atpūtu viņa jau bija dzirdējusi sen – pirms divdesmit gadiem, jānot Inčukalna mežā, kad toreizējais zirgu īpašnieks Zigis stāstīja par šādu pasākumu Krimā. Tas šķita aizraujoši, tāpēc viņa šī gada sākumā pieteicās piedalīties ceļojumā pa Rumāniju, apzinoties, ka piecas dienas pēc kārtas zirga mugurā būs jāveic līdz 30 km gari attālumi. Kā Solvita veicās? Par to mēs uzzināsim, ieskatoties viņas dienasgrāmatā nākamajā numurā.

Starp kalniem ir izveidotas īpašas dzirdinātavas lopiem, kur varam padzirdīt arī zirgus.

Āra laukums - vai bumba ar laika degli?

Tulkojums no žurnāla St. Georg 2010. g. septembra numura

Vai jātnieki nav pieskaitāmi pie dabas mīļotājiem un brīvdabas sporta entuziastiem, bet vienlaikus arī pie vides piesārņotājiem? Treniņu un sacensību āra laukumi var piesārņot gruntsūdeņus, to kopšana ir ļoti dārgs pasākums. Eksperti ir pārliecināti, ka āra laukumi var izrādīties kā bumba ar laika degli, ja tiek lietoti nepareizi būvniecības materiāli.

Realitāte neatbilst vēlmēm

Mūsdienās jāšanas laukums reti kad vairs ir parasta vieta jāšanai uz dabiska pamata. Arvien biežāk tiek ierīkotas divu vai trīs slāņu konstrukcijas ar drenāžas elementiem. Sastāvā tiek izmantots teju viss, sākot no flisa, plastmasas, līdz stiklam, lai nodrošinātu jāšanas laukuma optimālu funkcionēšanu. Ūdens jau sen vairs nekalpo tikai tam, lai nomāktu nepatīkamos putekļus, bet gan daudzās sistēmās ūdens ir noteicošais elements. Lauksaimniecības pārvaldības iestādēm un būvvaldēm tas nereti pagājis secen vai apzināti tiek ignorēts, taču uz modernajiem jāšanas laukumu sastāva elementiem būtu attiecināmi citi noteikumi, nekā uz savulaik ierastajiem uzbērtu smilšu laukumiem. Lielākais satraukuma iemesls ir neorganiskās izcelsmes papildvielas un jāšanas laukuma sistēmās ievadītais ūdens, jo šie abi elementi saskaras ar gruntsūdeņiem un augsni.

2005. gadā Vācijā sadarbībā ar Vācijas Jāšanas sporta federāciju Lauku attīstības izpētes sabiedrība publicēja rekomendāciju kopumu attiecībā uz āra jāšanas laukumu plānošanas un iekārtošanas pasākumiem.

Jātnieku prasības ir skaidras: pamatam, uz kura notiek jāšanas sporta aktivitātes, jābūt perfektam, lai neapdraudētu jātnieku un zirgu veselību. Fakts, ka realitāte ne vienmēr atbilst vēlmēm, kļūva skaidrs, piemēram, Atēnu olimpiskajās spēlēs, kad no konkūra sacensību laukuma trīs zirgi tika aizvesti klibojot un uz visiem laikiem pazuda no sporta arēnām. Tuvākajās aprindās tika mēlots par vēl vismaz sešiem citiem zirgiem, kas guva nopietnas traumas un vairs nespēja turpināt sporta karjeru tik sliktas pamata kvalitātes dēļ konkūra stadionā.

Kas ir perfekts?

Kāds tad ir perfekts jāšanas laukuma pamats, no zirga veselības viedokļa raugoties, – pēc sajūtām un piered-

Māra Millera foto

Dabiskam zāles laukumam kādreiz ir vajadzīga vienkārši atpūta.

zes spriežot? To var pastāstīt Jans Bušs, diplomēts lauksaimniecības inženieris, zirgaudzētājs un aktīvs trīsriņģu sportists no Anabergeras staļļa Bonnā, Vācijā. Viņa rezumējums: ideāls katrai jāšanas sporta disciplīnai ir atšķirīgs. Iejādes jātniekiem patīk mīksts un elastīgs pamats, konkūra jātniekiem turpretī – stingrs un ciets atspēriena un piezemēšanās vietā, bet treniņos zirgu skološanas nolūkos citās laukuma vietās – arī dažādi elastīgs. Vesterna jātniekiem patīk mīksts apakšslānis, lai varētu labāk veikt slidošās apstāšanās elementus. Īslandes zirgu jātnieki iecienījuši stingru pamatu, kas

sastāv no rupjas smilts vai grants, izraisīta paātrinātu naga nodilšanu un izraisa dažādas kaites, piemēram, abscesus. Ja pamats ir pārāk dziļš, tas atstāj negatīvu iespaidu uz locītavu somiņām, kā arī uz zirga uzticēšanos un pašpārliecību lēciena brīdī. Ja pamats ir pārāk slidens, tas paaugstina kritiena risku. Pārāk ciets vai plāns virsslānis nenāk par labu locītavām. Uz nelīdzena pamata tiek norauti pakavi. Jo vairāk tiek kordots vai mācību grupu audzēkņi jā gaitā aiz cita gar laukuma malām apli pēc apļa, lielākas pūles jāiegulda laukuma kopšanā, lai izlīdzinātu dziļās rīses. Mūsdienu zirgaudzētājiem izdevies izaudzēt arvien atlētiskākus zirgus, kuriem nepieciešami optimāli turēšanas un trenēšanas apstākļi, lai tie droši spētu demonstrēt savu kustību dinamiku, neriskējot gūt traumas. Jans Bušs novērojis, ka

“Lielākais satraukuma iemesls ir neorganiskās izcelsmes papildvielas un jāšanas laukuma sistēmās ievadītais ūdens, jo šie abi elementi saskaras ar gruntsūdeņiem un augsni.”

izceļ šo zirgu īpašo gaitu – toltu. Pamata elastīgums nodrošina vienmērīgu zirga kāju atspērienu no zemes. Uz viena laukuma nav iespējams nodrošināt ideālus apstākļus visām disciplīnām un jātniekiem, jo pārāk elastīgs pamats ietekmē tā izturīgumu un pretestību, savukārt pārāk stingrs pamats liek zaudēt elastīgumu. Jebkura veida pārspilējums slēpj sevī risku. Nevienmērīga zirga naga zoles un stara slodze kaitē naga darbības mehānismam. 500 kilogramus smagais zirgs spēj saglabāt savas locītavas un stiegras veselības tikai tad, ja četru salīdzinoši nelielo nagu zoles platības piezemes un atspēriens no zemes plakniski. Pārlietu ass pamata virsslānis, kas

labs jāšanas laukuma pamats nav tikai augstas klases sportistu privilēģija. Bieži arī hobija zirga kā brīvā laika pavadīšanas partnera garīgā vērtība ir daudz augstāka nekā tā materiālā vērtība, un viņam nav otršķirīgu klientu, kas nebūtu pelnījuši labu pamatu, uz kura baudīt jāšanas priekus. Neapmierinātie klienti meklēs citu stalli, kas laikos, kad staļļu piedāvājums pārsniedz pieprasījumu, pānsijas īpašniekam nozīmē zaudējumus. Jans Bušs ir pārliecināts – labs jāšanas laukuma pamats ir pamats arī visam jāšanas procesam. Šajā ziņā nedrīkst taupīt uz būtiskāko, un investīciju mērķis ir arī atbilstoši jākopj.

Mazo lapiņu lielā pavēlniece

Jānis Liepiņš

Rīgas kinostudija 1979. gadā Jēkabpils rajonā uzņēma filmu par Latvijas Eksperimentālās un kliniskās medicīnas institūta ekspedīciju laukos, skarot arī Viļa Stukula Zasu, kas bija visnozīmīgākā vieta filmas tapšanā. Andris Slapiņš un Imants Brils turēja mūs nepārtrauktā mākslinieciskā spriedzē, lai gan filma bija dokumentāla. Bet Jēkabpilī filmēts vairs netika, un mēs kļuvām mākslinieciski kūtri. Tad nu Jēkabpils muzejs apņēmas mūs tonizēt, par ierosas devējam norīkojis rakstnieci Lūciju Ķuzāni un mākslinieci **Ainu Karlsoni**.

Karlsonē Jēkabpilī mums atklājās galvenokārt tikai kā gleznotāja. Viņai bija ievērojami sabiedrisku darbinieku portreti, tāpat Jēkabpils un Krustpils raksturīgas ainavas. No 1961. gada pēc Latvijas Mākslas akadēmijas beigšanas gleznotāja bija strādājusi Jēkabpilī. Eduarda Kalniņa meistardarbnīcas pabeigšana jaunajai māksliniecei vajadzēja radīt drošības izjūtu: kur nu vēl pamatīgāka skola! Bet Karlsonē bija ģidusi savu glezniecisko tieksmju lēnu dzišanu, kā mēs bez kino speciālistu mundrinājumiem jutām mākslinieciskas lūkošanās apdzišanu.

Tomēr jau tad spriedām, ka Aina Karlsonē pārskatīja uz lieliem mākslas darbiem, tikai nav vēl īstēni konkretizējusies izpausmes forma. Tika meklēti klūdziņu pīšanas noslēpumi (un atrasti), meklēta izpaušanās mašīnizšūšanā (un atrasta). Beigās visa enerģija tika veltīta grāmatzīmju mākslai, kurā tagad Karlsonē sasniegusi virtuozitāti.

Grafiķe Dzidra Ezergaile, kura arī ir

Māksliniece Aina Karlsonē.

ļoti čakla grāmatzīmju veidotāja, stāsta, ka jau studiju laikā, kas abām māksliniecēm iekritis apmēram vienos gados, Karlsonē uzcītīgi apmeklējusi Pētera Upīša darbnīcu, lai piesavinātos grafikas mākslas noslēpumus un grāmatzīmju veidošanas gudrības, kurās Pēteris Upītis bijis nepārspējams.

Aina Karlsonē pagatavoja ap trim tūkstošiem grāmatzīmju, un nemitīgi top jaunas. Viņai ir arī vairāki *ekslibru* kopojumi grāmatu formā.

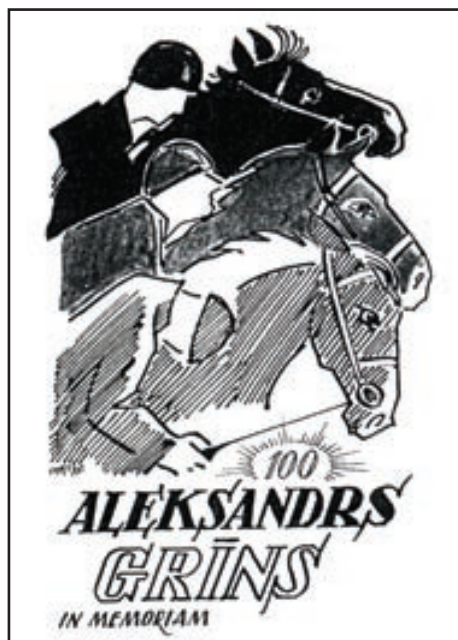
Māksliniece cēlusies no Cesvaines novada (Kraukļu pagasta). Saprotams, novadniekiem tiek pirmās zīmes. Tā pie sava *Ex Libris* ticis Cesvaines zirgaudzētājs Gunārs Kornets, kurš kopā ar agronomu Aleksandru Kaltonu Cesvaines padomju saimniecībā savulaik izveidoja priekšzīmīgu šķirnes zirgu fermu un jātnieku sekciju.

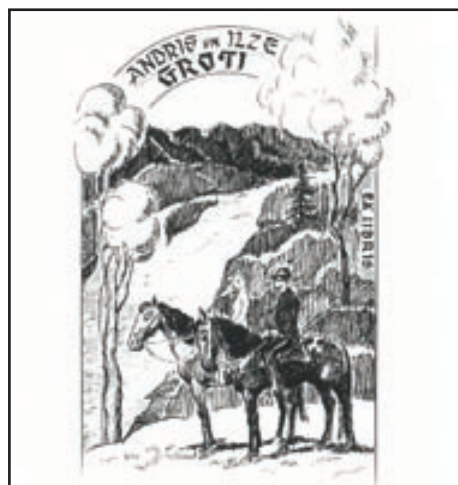
Vilis Stukuls ir krustpīlētis. Viņam grāmatzīme pienācās vai pašam pirmajam. Turklāt viņš kara gados bija vēlēt Jēkabpils apriņķa vecākais. Atgūstot Zāsas saimniecību, Stukuls tur vēlējās izveidot parauga stalli, uz ko rīkojās, papriekš

izmēģinādams roku Zilānos.

Ainas Karlsonē pagatavotā piemiņas zīme Aleksandram Grīnam tāpat ir cēls reveranss Jēkabpils novadam, jo rakstnieks cēlies Jēkabpils Biržos. Pieminētie trīs dažādie jātnieki raksturo Grīna pazīstamus romānus – *Pelēko jātnieku*, *Sarkano jātnieku* un *Melno jātnieku*.

Ekslibru piedāvājums *Zirgu Pastam* sākās ar zīmi, kas veltīta mīlestības spēlei *Hercoga staļļmeistars un aktrise*, par ko pagājušā gada pēdējā numurā bija plašākas ziņas ar fotogrāfiju. Matīdama redakcijas labvēlību, māksliniece pagatavoja veselu *Zirgu Pasta* ciklu, ietverot tajā gluži vai visus redakcijas darbiniekus un, protams, pagodinādama arī Latvijas Jātnieku federācijas prezidentu Agri Blau un Latvijas Zirgaudzētāju biedrības prezidentu Edgaru Treibergu, bez kuru spriega darba pieminētās asociācijas nīkuļot un bez kuru strādīgas labvēlības žurnāla iznākšana būtu nemitīgu draudu priekšā.

Teicēji par zirgiem

- Kad braucot zirgs spurc, tad mājā gaida. (Z. Prauliņš, Aumeisteri; 35063)
- Kad zirgs ceļā sprauslo, tad tie, pie kā brauc, gaida. (K. Corbiks, Valgunde; 35064)
- Kad zirgs sprauslā, tad ir laime. (K. Corbiks, Līvberze; 35065)
- Ja braucot zirgs trīs reizes nosprauslājas, tad laba laime. (K. Kristape, Olaine; 35066)
- Ja zirgs sāk sprauslot un apstājas, tad tuvumā spokojas. (A. Ozole, Daibe; 35067)
- Ja braucot zirgs zviedz, tad mājās gaida. (L. Strute, Šķibe; 35068)
- Ja zirgs zviedz, jāpiesit pie kabatas, tad būs daudz naudas. (K. Corbiks, Jelgava; 35069)
- Kad zirgi zviedz, tad meitām precinieki brauc. (K. Lielozols, Nīca; 35070)
- Zirgs nezviedz, ja tam astē iesien akmini. (K. Jansons, Plāņi; 35071)
- Ja, no mājas izbraucot, zirgam nokrit pakavs, tad nebūs laimes. (M. Šķipsna, Gulbene; 35045)
- Ja zirgs sit pret zemi ar priekšējo kāju un skatās uz istabas pusi, tad kādam no tās mājas jāmirst. (M. Klēbacha, Sātiņi; 35046)
- Ja zirgs apstājas un nekust ne no vietas, tad viņš ir apburts. Viņam tad priekšā stāvot velns un nelaižot projām. Tad jāņem kāds akmenis un jāsviež par riteņa spieķiem. Laidējam izliksies, ka spieķi visi salūst; bet patiesībā salūst ļaundarim kāja, kurš zirgu ir apbūris. Ja nu viņu neapžēlo burvības pretzinātājs, tad viņam jānomirst, jo cits neviens palīdzību nevar sniegt. (M. Macpāne, Alsunga; 35047)
- Kad zirgs velk pie kājām garu salmu, tad viņš drīz sprāgs nost. (V. Līce, Līgatne; 35049)
- Zirgu nedrīkstot aiz ausīm vest, tad zirgs nosprāgstot. (J. Skara, Jaunpiebalga; 35049)
- Ja zirgs piediršot savu sili, tad tam ilgs mūžs vairs tajā mājā nebūšot. Zirgu vai nu pārdošot, vai tas nosprāgstot. (K. Mežulis, Bilka; 35050)

Nadinas Zavadiļikas foto

Zirgs brauc ar auto

Arnolds Auziņš

Zirgs labprāt ļaujas,
Lai ratos jūdz,
Bet spicē ausis.
Ja auto ruc.

Jo reizēm gadās -
Vai tas nav cirks -
Brauc smagais auto
Un iekšā - zirgs.

Viņš stāv uz vietas,
Bet kājas trīc,
Skrien, dūc dundurs
Un netiek līdz.

„Kurp mani vedīs?”
Tā prāto zirgs.
„Vai jaunas kurpes
Pie kalvja pirkis?”

Bet varbūt lūkos,
Vai nesāp zobs.
Bet varbūt spriedis:
Cik vecs tas lops!

Es braucu kastē,
Cik jocīgs skats!”
Springst bērīm kājas -
Skriet vēlas pats.

Zirgs brauc ar auto -
Nu gatavs cirks!
Un tāpēc baidās
No auto zirgs.

Ekstrēmāis Mongolijas derbijs

Sagatavoja Dace Štrausa

Pasaulē garākais un grūtākais zirgu pārvājiens ir Mongolijas derbijs, kura garums ir 1000 km pa Mongolijas stepēm. Pēc astoņu dienu jājiņa tas beidzās 16. augustā. Šajā pārvājiņā varēja sacensties 25 jātnieki no visas pasaules. Tas ir milzīgs katra jātnieka spēka un izturības pārbaudījums, bet sacensību organizētājiem – iespēja iegūt salīdzinoši lielas naudas summas dažādiem labdarības projektiem Mongolijā.

Šis trakās idejas autori ir *The Adventurists* (piedzīvojumu meklētāji), kas iedibinājuši arī 16 000 km garo Mongolijas ralliju un rikšu sacensības. Skarbā Čingizhana tēla romantika, protams, arī devusi savu daļu iedvesmai. Pārvājiņa ceļš ir saistīts ar leģendāro pasta sistēmu un, līdzīgi kā hana valdīšanas laikā, Mongolijas derbijs iekļaujas šajā zirgu maiņas stacijā (*morin urtuu*) tīklā, kas aptver visu milzīgo stepes plašumu. Vēsts nogādāšana tūkstošiem kilometru attālumā bija dienu jautājums.

Šis pārvājiens, kas gan tiek saukts par grūtāko pasaulē, tomēr nav tik liels pārbaudījums zirgam, bet vairāk jātnieka spējam un izturībai, pārvarot lielus attālumus bezceļu apstākļos.

Zirgi tika mainīti ik pēc 40 kilometriem, kopā sacensībām tika sagatavots apmēram

tūkstotis mongoļu stepes zirgu. Tie ir ļoti sīksti, neliela auguma dzīvnieki, kas savu dzīvi pavada plašajās Mongolijas stepēs un, lai gan ir maza auguma, tomēr spēj nest jātnieku lielus attālumus. Zirgus derbijam izvēlējās ļoti rūpīgi, tos pārbaudīja veterinārārsti.

Šogad tikai pēdējo 300 metru sprintā noskaidrojās 1000 km garā pārvājiņa rezultāts, un par Mongolijas derbija uzvarētāju kļuva bijušais ASV jūras kājnieks Džastins Nilzens, bet tikai dažu zirga garuma attālumā aiz viņa finišēja sportiste no Dienvidāfrikas – Saskija van Hērena. Džastins atzina, ka tas bijis komandas darbs, jo, izvirzoties pārvājiņa vadībā, viņi abi jājuši kopā un tikai pēdējos 300 metrus palaiduši zirgus brīvos lēkšos un ļāvuši tiem praktiski pašiem izvēlēties ātrumu. Džastina uzskata, ka Saskija esot tāda pat uzvarētāja kā viņš. Nilzens ir pieredzējis garo pārvājienu jātnieks, bet šis pārbaudījums ir īpašs, un, neskatoties un lielajām grūtībām, viņš ir gandarīts, ka spējis to paveikt. Van Hērena piedalījās arī iepriekšējā gadā pirmajā Mongolijas derbijā, tomēr atzina, ka otrā reize ir arī pēdējā, ja viņa gribot, lai tās ceļi vēl darbotos.

Divi dalībnieki veselības problēmu dēļ nefinīšēja.

Vislabākās atsauksmes bija par mongoļiem, kas visa ceļa laikā bijuši ļoti laipni un atsaucīgi. Van Hērena sacīja:

Pārvājiņa dalībniece pārvar aplūdušu stepi.

„Mongoļi ir visjaukākie cilvēki uz planētas – tik draudzīgi un vienmēr gatavi dot. Viņi paveikuši lielu darbu, visu sagatavojot, tas ir liels gods būt šeit, un iepēja jāt ar viņu apbrīnojamajiem zirgiem ir liela privilēģija. Jātnieki varēja izbaudīt pamatīgu krusas vētru, kad ceļu saskatīt bija grūti, bet dažas dienas karstums sasniedza 40 grādu. Lai gan fiziski šķita, ka sabrukums ir tuvu, garīgi tas bija pacēlums, un ir sajūta, ka sasniegts kaut kas liels. Mongolijas ainava brīžiem liek justies maziem un niecīgiem, bet tas nemazina lepnuma sajūtu, par spīti ne visai civilizētam izskatam un sasprēgājušām lūpām. Savā ziņā dzīve stepē ir brīnišķīga – šeit nav nekādu barjeru, ne politikas, ne sociālo ierobežojumu, šeit tu esi viens un vari saprast, kas īstenībā esi. Tā ir pieredze, kas katram būtu jāapgūst. Šeit nav vietas visādiem niekiem, ir tikai izdzīvošana.”

Trīs stundas pēc lideriem

Mongolijas derbija uzvarētājs Džastins Nilzens no ASV.

finišēja trešā dalībniece Madonna Harisa no Jaunzēlandes. Viņa ir vadošā sportiste Jaunzēlandes garo pārvājienu komandā, kas dosies uz Kentuki, lai piedalītos Pasaules Jāšanas sporta spēlēs. Harisa pārstāv Jaunzēlandi arī citos ekstrēmās sporta veidos – bezceļu slēpošanā un ritenbraukšanā.

Sacensības organizē *The Adventurists* kopā ar *Tengri*

Veterinārā pārbaude pēc finiša.

Plašā Mongolijas stepē.

Otrās vietas ieguvēja Saskija van Hērena no Dienvidāfrikas Republikas.

Jaunzēlandiete Madonna Harisa pie finiša nokļuva trešā.

Group no Mongolijas.

Pašlaik jau ir sāka reģistrēšanās 2011. gada pārjāienam. Pirms kāds nolemj piedalīties Mongolijas derbija sacensībās, organizētāji bridina, ka šis pārjāiens ir ļoti bīstams piedzīvojums, kura laikā iespējami arī smagi savainojumi. Savi spēki jāizvērtē pamatīgi.

Dažas lietas, kas jāņem vērā, pirms nolemt piedalīties pārjāienā:

- Jūsu iespējas savainoties ir divdesmit reizu lielākas, nekā braucot ar motociklu.
- Kritiens no zirga var

beigties ar kaulu lūzumiem, mugurkaula un galvas savainojumiem.

- Kritiens Mongolijas derbija ceļā nozīmē, ka medicīniskās palīdzības sniegšana ir atkarīga no vietas, kur jūs atrodaties un vai esat spējīgs nospiegt trauksmes signālu. Smagi savainots, jūs varat atrasties simtiem kilometru līdz tuvākajai slimnīcai.

- Katrs startam izraudzītais jātnieks paraksta līgumu, ka apzinās visas iespējamās briesmas pārjāiena laikā.

- Jātnieka svars ir ierobežots. Var piedalīties jātnieki, kuru svars ar drēbēm un zābakiem nepārsniedz 85 kg, bet bagāža ceļā var būt ne vairāk par 5 kg.

- Tas nav lēts prieks – starta nauda vien ir USD 9800.

Pārjāiens ir izdzīvošanas spēju pārbaude. Zirgi ir nelieli un gandrīz savvaļas, bet zeme ir plaša un pilnīgi mežonīga.

Ja atrodas kāds drosminieks, kurš vēlētos paveikt kaut ko tikpat ekstrēmu, tad informāciju par pieteikšanos var atrast: <http://mongolderby.theadventurists.com/>

Džastina Nilzena finiša spurts.

Reklāma

Zirgu Pastā

info@zircupasts.lv

Tāl.: 26544243

zirgam.lv

Jauns zirglietu interneta veikals Latvijā

www.stallis.lv

Viss zirgam un jātniekam!

Kolliju
portālam

10

2000-2010

www.kolliji.lv, www.kollijs.lv
www.kollimpiade.lv

Apgūst pasaulē populāras metodes

Inese Ruskule

Iepriekšējā *Zirgu Pasta* numurā stāstījām par semināru Kalngalē, kurā sertificēti Montija Robertsas instruktori pirmoreiz Latvijā demonstrēja un izskaidroja šī pasaulē populārā zirgu apmācības speciālista metodes darbā ar jaunzirgiem un problemātiskiem zirgiem. Semināru organizēja **Raivo Saļms**.

– Kāpēc jūs izvēlējāties apgūt tieši Montija Robertsas metodes darbā ar zirgiem?

– Ar Montija Robertsas uzskatiem mūsu ģimene ir pazīstama jau desmit gadu. Bet tikai pirms pāris gadiem sākām mēģināt izmantot *Join-Up* un mācību apaušus (*Dually*) mūsu zirgiem. Tomēr sapratām, ka teoriju ieviest praksē nav tik vienkārši, jo radās dažādi jautājumi par niansēm, uz kuriem pašiem neizdevās sameklēt atbildes. Līdz ar to darbs ar zirgiem pēc šīs metodes uz laiku tika atstāts mazliet novārtā.

Iepriekšējā gada sākumā pieņēmu grūtu lēmumu aiziet no darba, kur biju pavadījis piecpadsmit gadus. Vasarā izlasīju visas Montija Robertsas grāmatas un izpētīju visu pieejamo informāciju internetā. Tas manī tikai nostiprināja pārliecību, ka šīs metodes darbā ar zirgiem ir ļoti efektīvas. Paralēli interesējos arī par citām, tā sauktajām, *Natural Horsemanship* metodēm, bet tās mani nespēja aizraut. Līdz ar to nolēmu doties uz Ameriku mācīties.

– Vai Latvijā esat vienīgais Montija Robertsas Starptautiskā mācību centra students?

– Jā, pašlaik, pēc man pieejamās informācijas, esmu vienīgais students no Latvijas un arī Baltijas.

Raivo Saļms.

– Kāds ir jūsu tālākais mērķis šo apgūto metožu popularizēšanā un pielietošanā Latvijā? Varbūt vēlaties izveidot šādu centru arī te?

– Montija Robertsas Starptautiskajā mācību centrā paredzēti trīs kursi. Pirmais – pamati darbā ar zirgu, psiholoģija un hipoloģija. Otrais kurss – darbs ar jaunzirgiem un cilvēka neietekmētiem zirgiem (brīvībā uzaugušiem mustangiem). Trešais kurss – padziļināts darbs ar zirgiem un instruktoriem, kuri vēlāk apmācīs cilvēkus, praktisko iemaņu apgūšana. Trešo kursa studentus izvēlas pats Montijs Robertss, tāpēc ne visi otrā kursa beidzēji var mācīties trešajā.

Es pašlaik esmu otrā kursa mācību vidū, un mans mērķis būtu iekļūt arī

trešajā kursā. Lai papildinātu savas praktiskās iemaņas, izmantošu otrā kursa laikā saņemto piedāvājumu doties strādāt ar zirgiem Itālijā. Esmu plānojis apmeklēt arī papildu kursus Holandē un Lielbritānijā. Tāpat gribu pateikt paldies Jurim Astičam par izveidojušos veiksmīgu sadarbību un iespēju strādāt ar jauniem un perspektīviem zirgiem *3 Vītolu staļļos*.

Pašlaik turpināšu apmācīt savus zirgus. Savu iespēju robežās centīšos popularizēt Montija Robertsas metodes Latvijā, kopā ar sertificētajiem instruktoriem organizējot apmācību kursus, kā arī palīdzēšu ar padomu vai praktisku palīdzību individuāli, ja kādam radīsies nepieciešamība.

Darbs ar cilvēka apmācības iepriekš neskartiem zirgiem un grožošana.

Foto no Raivo Saļma arhīva

*Lādzi,
abonē man
Zirgu Pastu!*

Nadīnas Zavadliķas foto

*Avīzi **Zirgu Pasts** var iegādāties
Narvesen preses tirdzniecības vietās,
kā arī specializētajos
zirglietu veikalos:*

Zirgu stallis, Rīgā, Nometņu ielā 10,

Korsaro, Rīgā, Kleistu ielā 75.

